

Discovering the Archaeologists of Europe:

ΕΛΛΑΔΑ

Οι Αρχαιολόγοι στην Ελλάδα:
Συλλογή πληροφοριών για την Αγορά Εργασίας
και Περιγραφή του Επαγγέλματος 2007-2008
Πάντος Πάντος, Άλκηστη Παπαδημητρίου, Αγγελική Κόσσυβα

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από

© 2008 Έκδοση του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων
ISBN: 978-960-85017-5-1

Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων
Ερμού 134-136, 105 53 Αθήνα

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, καθώς και η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη, σύμφωνα με το νόμο 2121/1993 και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Εξώφυλλο: Conor McDermott

Ευχαριστίες

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του προς το πρόγραμμα Leonardo Da Vinci της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη χρηματοδότηση καθώς και προς το Institute of Field Archaeology του Ηνωμένου Βασιλείου που είχε τη διεύθυνση του Ερευνητικού Προγράμματος Discovering the Archaeologists of Europe για τη δυνατότητα συμμετοχής και τα οφέλη που προέκυψαν για τον αρχαιολογικό κόσμο της χώρας. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τον Διευθυντή του προγράμματος (Project Manager) Kenneth Aitchinson για την συνεχή συνδρομή και καθοδήγηση σε όλα τα στάδια της έρευνας.

Ο επίτιμος Διευθυντής του Υπουργείου Πολιτισμού Δρ. Πάντος Α. Πάντος πρότεινε τη συμμετοχή της Ελλάδας μέσω του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων στο ερευνητικό πρόγραμμα και είχε τη Διεύθυνσή του. Η αρχαιολόγος Αγγελική Κόσσυβα, ΜΑ., με την επιστημονική της κατάρτιση και τις γνώσεις της στην οργάνωση και πραγματοποίηση στατιστικών ερευνών, συνέβαλε αποφασιστικά στην επιτυχή πραγματοποίηση του προγράμματος μέσα στα προκαθορισμένα χρονικά πλαίσια. Σημαντική ήταν η συμβολή της Διευθύντριας Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Παναγιώτα Σπηλιοπούλου στη συγκέντρωση στοιχείων για την έρευνα. Τους εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες.

Επίσης ευχαριστούμε τους εκπροσώπους των υπόλοιπων 11 ευρωπαϊκών κρατών και του European Association of Archaeologists που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την εποικοδομητική συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων.

Τέλος αλλά όχι λιγότερο ευχαριστούμε θερμά όλους τους φορείς που ανταποκρίθηκαν στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Χωρίς αυτούς η επιτυχία του προγράμματος θα ήταν αδύνατη.

Το Υπουργείο Πολιτισμού ανέλαβε τη δαπάνη της εθνικής χρηματοδότησης. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Υπουργό Πολιτισμού κ. Μιχάλη Λιάπη και το Γενικό Γραμματέα κ. Θεόδωρο Δραβίλλα για την ένθερμη υποστήριξη τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων

Δρ. Δημήτριος Αθανασούλης, Πρόεδρος του ΣΕΑ

Δρ. Άλκηστη Παπαδημητρίου, Γενική Γραμματέας του ΣΕΑ

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Περιεχόμενα	3
Κατάλογος Πινάκων	5
Κατάλογος Εικόνων	7
Οι Στόχοι του Προγράμματος και Σύνοψη των αποτελεσμάτων	8
Σύνοψη	9
Ο Αριθμός των αρχαιολόγων στην Ελλάδα.....	9
Ηλικία, φύλο, εθνικότητα, άτομα με ειδικές ανάγκες.....	10
Ο ρυθμός ανάπτυξης του τομέα.....	11
Γεωγραφικές διαφοροποιήσεις.....	12
Μισθοί.....	12
Αυξημένα προσόντα αρχαιολόγων	12
Ταύτιση εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών αναγκών.....	12
Ελλείψεις δεξιοτήτων	13
Δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης.....	14
Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους εμμίσθους αρχαιολόγους.....	14
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	16
Κεφάλαιο 2: Μεθοδολογία	17
Εισαγωγή.....	17
Το Ερωτηματολόγιο	18
Ο κατάλογος ταχυδρομικών και ηλεκτρονικών διευθύνσεων	19
Συλλογή δεδομένων.....	19
Εισαγωγή δεδομένων	20
Επίπεδο και πληρότητα απαντήσεων	20
Ηλεκτρονική πρόσβαση στην Έκθεση και στα Δεδομένα.....	22
Κεφάλαιο 3: Οργανισμοί	23
Τύποι οργανισμών/φορέων.....	23
Κεφάλαιο 4: Αρχαιολόγοι	25
Η ηλικία και το φύλο των αρχαιολόγων	25
Η ηλικία και το φύλο των αρχαιολόγων σε σχέση με τους φορείς και τους ρόλους	28

Εθνική διαφοροποίηση	38
Άτομα με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.).....	38
Εθελοντές	39
Ο ρυθμός ανάπτυξης του επαγγέλματος.....	40
Επ' αμοιβή αρχαιολόγοι	40
Εθελοντές	41
Γεωγραφική κατανομή των αρχαιολόγων.....	43
Προσόντα αρχαιολόγων.....	48
Κεφάλαιο 5: Θέσεις Εργασίας.....	51
Τύποι θέσεων εργασίας	51
Μισθοί.....	54
Μισθοί με βάση τον φορέα.....	54
Μισθολογικά κλιμάκια	55
Μισθολογικά κλιμάκια κι εργασιακές βαθμίδες.....	63
Μισθοί σε άλλα επαγγέλματα.....	64
Δικαιώματα / Οφέλη Εργαζομένων	65
Εργασιακή Σταθερότητα	67
Χρονική Έκταση εργασιακής απασχόλησης	67
Εργασία Πλήρους και Μειωμένου Ωραρίου.....	68
Εργασία Πλήρους και Μειωμένου Ωραρίου με βάση τον φορέα.....	69
Πηγές Χρηματοδότησης.....	70
Κενά εργασιακών βαθμίδων	70
Επαγγελματικοί Σύλλογοι.....	71
Κεφάλαιο 6: Εκπαίδευση / Επιμόρφωση	74
Ταύτιση εκπαιδευτικών / επιμορφωτικών αναγκών.....	74
Ανάγκες εκπαίδευσης / επιμόρφωσης των αρχαιολόγων.....	77
Ελλείψεις σε μη αρχαιολογικές δεξιότητες.....	77
Ελλείψεις σε αρχαιολογικές δεξιότητες.....	78
Προσφορά και απαιτήσεις εκπαίδευσης / κατάρτισης	80
Δυνατότητες εκπαίδευσης / επιμόρφωσης.....	81
Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης / επιμόρφωσης για τους έμμισθους αρχαιολόγους.....	82
Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης / επιμόρφωσης για τους Εθελοντές αρχαιολόγους.....	84

Επαγγελματικά προσόντα.....	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Περαιτέρω Σχόλια	86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Περιγραφή του επαγγέλματος	
του αρχαιολόγου.....	89
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Ειδικότητες αρχαιολόγων και συνεργαζόμενοι	
επιστήμονες-προσωπικό.....	97
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές στην Ελλάδα	101
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Το Ερωτηματολόγιο	103
Βιβλιογραφία.....	118

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Πόσα ερωτηματολόγια στάλθηκαν/πόσα απαντήθηκαν	21
Πίνακας 2: Αριθμός αρχαιολόγων ανά φορέα	24
Πίνακας 3: Ηλικιακές ομάδες γυναικών και ανδρών αρχαιολόγων	27
Πίνακας 4: Σύνολο γυναικών και ανδρών αρχαιολόγων.....	28
Πίνακας 5: Ηλικιακές ομάδες αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα.....	30
Πίνακας 6: Ηλικιακές ομάδες αρχαιολόγων ανά φορέα.....	32
Πίνακας 7: Φύλο αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα	33
Πίνακας 8: Φύλο αρχαιολόγων ανά φορέα.....	35
Πίνακας 9: Ηλικιακές ομάδες και φύλο αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα.....	36
Πίνακας 10: Ηλικιακές ομάδες και φύλο αρχαιολόγων ανά φορέα	37
Πίνακας 11: Εθνικότητα αρχαιολόγων	38
Πίνακας 12: Εθελοντές αρχαιολόγοι ανά φορέα και κύριο ρόλο.....	39
Πίνακας 13: Αριθμός επ' αμοιβή αρχαιολόγων πριν και μετά το 2007	41
Πίνακας 14: Αριθμός εθελοντών αρχαιολόγων πριν και μετά το 2007	43
Πίνακας 15: Γεωγραφική κατανομή αρχαιολόγων ανά φορέα	45
Πίνακας 16: Γεωγραφική κατανομή αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα.....	47
Πίνακας 17: Υψηλότερα προσόντα επ' αμοιβή αρχαιολόγων.....	49
Πίνακας 18: Υψηλότερα προσόντα επ' αμοιβή αρχαιολόγων ανά φορέα.....	50

Πίνακας 19: Κύριος ρόλος επ' αμοιβή αρχαιολόγων ανάλογα με την θέση εργασίας	52
Πίνακας 20: Μισθολογικές διαβαθμίσεις αρχαιολόγων ανά φορέα	55
Πίνακας 21: Μισθολογικά κλιμάκια μόνιμων αρχαιολόγων Υπουργείου Πολιτισμού	57
Πίνακας 22: Μισθολογικά κλιμάκια συμβασιούχων αρχαιολόγων Υπουργείου Πολιτισμού	58
Πίνακας 23: Μισθολογικά κλιμάκια ακαδημαϊκού προσωπικού και ειδικού - εργαστηριακού διδακτικού προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) πανεπιστημίων.....	58
Πίνακας 24: Μισθολογικά κλιμάκια ερευνητών στα ερευνητικά κέντρα	59
Πίνακας 25: Ετήσια επιδόματα μόνιμων αρχαιολόγων Υπουργείου Πολιτισμού.....	61
Πίνακας 26: Επιδόματα συμβασιούχων αρχαιολόγων Υπουργείου Πολιτισμού.....	61
Πίνακας 27: Ετήσια επιδόματα αρχαιολόγων ως ακαδημαϊκό προσωπικό σε ΑΕΙ	62
Πίνακας 28: Ετήσια επιδόματα αρχαιολόγων ως ερευνητικό προσωπικό σε ερευνητικά κέντρα	63
Πίνακας 29: Μισθολογικές συγκρίσεις με άλλα επαγγέλματα στην Ελλάδα	64
Πίνακας 30: Αριθμός αρχαιολόγων με βάση τη χρονική έκταση Απασχόλησης.....	67
Πίνακας 31: Αριθμός αρχαιολόγων ανά φορέα με βάση τη χρονική έκταση απασχόλησης	68
Πίνακας 32: Πλήρες και μειωμένο ωράριο εργασίας αρχαιολόγων	69
Πίνακας 33: Πλήρες και μειωμένο ωράριο εργασίας αρχαιολόγων ανά φορέα.....	69
Πίνακας 34: Κενά αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο	71
Πίνακας 35: Αριθμός μελών συλλόγων ανά φορέα	72
Πίνακας 36: Αριθμός αναγνωρισμένων συλλόγων αρχαιολόγων.....	73
Πίνακας 37: Ανάγκες επιμόρφωσης αρχαιολόγων	76
Πίνακας 38: Ελλείψεις σε μη αρχαιολογικές δεξιότητες.....	77

Πίνακας 39: Ελλείψεις σε αρχαιολογικές δεξιότητες.....	79
Πίνακας 40: Προσφορά εκπαίδευσης και απαιτήσεις.....	80
Πίνακας 41: Δυνατότητες εκπαίδευσης / επιμόρφωσης	81
Πίνακας 42: Συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση / επιμόρφωση	82
Πίνακας 43: Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους επ’ αμοιβή αρχαιολόγους	83
Πίνακας 44: Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους εθελοντές αρχαιολόγους.....	84
Πίνακας 45: Επαγγελματικά προσόντα	85

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Αριθμός αρχαιολόγων ανά φορέα	24
Εικόνα 2: Ηλικιακές ομάδες ανδρών και γυναικών αρχαιολόγων	27
Εικόνα 3: Φύλο αρχαιολόγων	28
Εικόνα 4: Ηλικιακές ομάδες αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα	30
Εικόνα 5: Ηλικιακές ομάδες αρχαιολόγων ανά φορέα.....	32
Εικόνα 6: Φύλο αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα	34
Εικόνα 7: Φύλο αρχαιολόγων ανά φορέα.....	35
Εικόνα 8: Γεωγραφική κατανομή αρχαιολόγων ανά φορέα	45
Εικόνα 9: Γεωγραφική κατανομή αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο Φορέα	48
Εικόνα 10: Υψηλότερα προσόντα επ’ αμοιβή αρχαιολόγων	50
Εικόνα 11: Αριθμός αρχαιολόγων με βάση τη χρονική έκταση Απασχόλησης.....	67
Εικόνα 12: Αριθμός αρχαιολόγων ανά φορέα με βάση τη χρονική έκταση απασχόλησης	68
Εικόνα 13: Πλήρες και μειωμένο ωράριο εργασίας αρχαιολόγων ανά φορέα.....	70

Οι Στόχοι του Προγράμματος και Σύνοψη των αποτελεσμάτων

A. Παπαδημητρίου

Το ερευνητικό πρόγραμμα “*Discovering the Archaeologists of Europe*” που διεξάγεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Leonardo da Vinci του Ηνωμένου Βασιλείου ασχολείται με το επάγγελμα του αρχαιολόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έρευνα αυτή που πραγματοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα είχε ως πρότυπο τις αντίστοιχες έρευνες που πραγματοποίησε το Institute of Field Archaeology κατά το παρελθόν (1997/98 και 2002/03). Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος είχε ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, η πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των αρχαιολόγων της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού.

Σκοπός του προγράμματος ήταν η ταύτιση, συλλογή, ποσοτικοποίηση και διάδοση πληροφοριών της αγοράς εργασίας για το επάγγελμα του αρχαιολόγου στην Ελλάδα. Από τα αποτελέσματα της έρευνας αναμένεται να υπάρξουν οφέλη σε θέματα επαγγελματικού σχεδιασμού και λειτουργίας των φορέων αλλά και βελτίωση των συνθηκών εργασίας και του επιπέδου απόδοσης των αρχαιολόγων.

Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν περιλαμβάνουν πληροφορίες για τα εξής θέματα:

- Αριθμός, φύλο, ηλικία και εθνικότητα των αρχαιολόγων.
- Θέση των ΑΜΕΑ στο επάγγελμα του αρχαιολόγου
- Επιστημονικά προσόντα των αρχαιολόγων
- Εύρος και εξέλιξη του επαγγέλματος
- Ανάγκες εκπαίδευσης και ελλείψεις δεξιοτήτων
- Αμοιβές των αρχαιολόγων

Η έρευνα επικεντρώθηκε αποκλειστικά στο επάγγελμα του αρχαιολόγου και συγκέντρωσε στοιχεία για τους αμειβόμενους και για τους εθελοντές. Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε φορείς που απασχολούν ή εικάζεται ότι

απασχολούν αρχαιολόγους, όχι σε αρχαιολόγους ατομικώς. Χρονικό σημείο αναφοράς είναι το έτος 2007. Τα ερωτηματολόγια εστάλησαν ταχυδρομικά αλλά ήταν και διαθέσιμα για συμπλήρωση online στον ιστοτόπο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (www.sea.org.gr).

Από τα 328 ερωτηματολόγια που εστάλησαν, απαντήθηκαν τα 81 (ποσοστό 25%).

Επιπρόσθετα στους δώδεκα εθνικούς απολογισμούς για το επάγγελμα του αρχαιολόγου για κάθε χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα 'Ανακαλύπτοντας τους Αρχαιολόγους της Ευρώπης' (στους οποίους συμπεριλαμβάνεται ο παρών απολογισμός), τα αποτελέσματα αυτά θα συμβάλλουν επίσης σε μία γενική περίληψη και σύνοψη του προγράμματος (Aitchison 2008).

Σύνοψη

Η έρευνα αναλύει την τρέχουσα κατάσταση του αρχαιολογικού επαγγέλματος στην Ελλάδα και παρέχει αναλυτικές πληροφορίες για τα θέματα που αναφέρθηκαν παραπάνω. Τα συμπεράσματα της έρευνας συνοψίζονται ως εξής:

Ο Αριθμός των αρχαιολόγων στην Ελλάδα

Η έρευνα κατέγραψε 1856 άτομα που εργάζονται ως αρχαιολόγοι στο Υπουργείο Πολιτισμού, τα Πανεπιστήμια, τα Ερευνητικά Ιδρύματα, τις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, τα Ιδιωτικά Μουσεία ή προσφέρουν τις υπηρεσίες τους ως Ξεναγοί. Πέραν τούτων αρχαιολόγοι εργάζονται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε αρχαιολογικά έργα με αυτοχρηματοδότηση. Πτυχιούχοι αρχαιολόγοι εργάζονται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς και σε άλλους φορείς (εκδοτικοί οίκοι, φροντιστήρια κλπ.), χωρίς να ασκούν καθαρά αρχαιολογικό έργο. Εξάλλου υπάρχουν πτυχιούχοι αρχαιολόγοι που στην περίοδο της έρευνας ήταν άνεργοι. Για τις κατηγορίες αυτές δεν κατέστη δυνατόν να συγκεντρωθούν ακριβή στοιχεία, τα οποία θα επέτρεπαν την

εκτίμηση του συνολικού αριθμού των αρχαιολόγων που εργάζονταν στην Ελλάδα κατά τη χρονική περίοδο της διεξαγωγής της έρευνας.

Το αρχαιολογικό έργο υποστηρίζεται από άλλες ειδικότητες όπως αρχιτέκτονες, πολιτικοί μηχανικοί, συντηρητές, σχεδιαστές, φωτογράφοι, ειδικοί επιστήμονες, εργάτες ανασκαφών και φύλακες αρχαιοτήτων. Για τις ειδικότητες αυτές η έρευνα δεν συγκέντρωσε στοιχεία.

Τέλος για την κατηγορία των εθελοντών τα στοιχεία της έρευνας δείχνουν έναν εξαιρετικά μικρό αριθμό ατόμων που προσφέρουν υπηρεσίες χωρίς αμοιβή.

Ηλικία, φύλο, εθνικότητα, άτομα με ειδικές ανάγκες

Ο μέσος όρος ηλικίας των αρχαιολόγων που εργάζονται στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική διαφοροποίηση ανά φορέα. Σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια το νεότερο ηλικιακό προφίλ το έχουν οι αρχαιολόγοι του ΥΠ.ΠΟ με μέσο όρο ηλικίας τα 38,6 έτη. Ακολουθούν σε ηλικιακό προφίλ οι ξένες σχολές και τα ιδιωτικά μουσεία με μέσο όρο ηλικίας 40,8 και 41,7 έτη αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο ηλικιακό προφίλ έχουν τα ερευνητικά ιδρύματα με μέσο όρο ηλικίας τα 56,1 έτη και ακολουθούν τα πανεπιστήμια με 52,3 έτη. Κατά συνέπεια με ένα γενικό μέσο όρο ηλικίας 46 ετών περίπου ο κλάδος των αρχαιολόγων μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ένα σχετικά νεαρό ηλικιακό προφίλ.

Οι γυναίκες αρχαιολόγοι στην Ελλάδα με ποσοστό 76% είναι κατά πολύ περισσότερες από τους άνδρες, των οποίων το ποσοστό ανέρχεται σε 24%.

Η συντριπτική πλειοψηφία (99,86%) των αρχαιολόγων που εργάζονται στην Ελλάδα είναι ευρωπαίοι. Παρά το γεγονός ότι η νομοθεσία της χώρας επιτρέπει την εργασία σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στην Ελλάδα είναι σχεδόν στο σύνολό τους Έλληνες με εξαίρεση αυτούς των Ξένων Σχολών. Αυτό οφείλεται τόσο στο γεγονός ότι η ελληνική γλώσσα που αποτελεί προϋπόθεση για το δικαίωμα εργασίας δεν είναι ευρέως διαδεδομένη όσο και στη μεγάλη ζήτηση που έχει το επάγγελμα του αρχαιολόγου από τους ίδιους τους Έλληνες.

Ο αριθμός των ατόμων με ειδικές ανάγκες που κατέγραψε η έρευνα και ανέρχεται συνολικά σε 5 άτομα είναι ιδιαίτερα χαμηλός.

Επίσης πολύ χαμηλός είναι και ο αριθμός των εθελοντών που ανέρχεται σε 27 συνολικά άτομα. Για το λόγο αυτό δεν είναι δυνατόν να προκύψουν ασφαλή συμπεράσματα για τους εθελοντές σε κανένα από τα ερωτήματα που θέτει η έρευνα.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του τομέα

Ο ακριβής ρυθμός ανάπτυξης του τομέα δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί εφόσον δεν υπάρχουν προηγούμενες έρευνες. Στηριζόμενοι αποκλειστικά στα στοιχεία αυτής της έρευνας μπορούμε να καταγράψουμε μία ελαφρά αυξητική τάση του αριθμού των αμειβόμενων αρχαιολόγων σε σχέση με τα έτη 2001 και 2003, η οποία φαίνεται να έχει ανασχεθεί το έτος 2006. Η πιθανότερη ερμηνεία για τα στοιχεία αυτά είναι ότι ένας αριθμός αρχαιολόγων που προσελήφθη για να καλύψει τις ανάγκες των έργων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 παρέμεινε στο φορέα και συνέχισε να εργάζεται μέχρι τουλάχιστον το 2007.

Εξάλλου η έρευνα κατέγραψε ότι αρκετοί φορείς αναμένουν για τα επόμενα έτη μία σχετική αύξηση των αμειβόμενων αρχαιολόγων. Η προβλεπόμενη αύξηση σε συνδυασμό με την επιφύλαξη του ποσοστού των φορέων που δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν, μαρτυρεί περισσότερο την επιθυμία και την αναγκαιότητα να αυξηθεί ο αριθμός των αρχαιολόγων παρά τη βεβαιότητα ότι αυτό θα συμβεί.

Σε σχέση με τους εθελοντές καταγράφεται μία ελαφρά φθίνουσα τάση από το 2001 έως το 2007, ενώ για το μέλλον προβλέπεται ο αριθμός να παραμείνει ίδιος. Μεγάλος αριθμός φορέων απαντά ότι δεν γνωρίζει. Με δεδομένο τον μικρό συνολικά αριθμό όσων απάντησαν στα σχετικά ερωτήματα, υπάρχει ο κίνδυνος η εικόνα αυτή να είναι πλασματική.

Γεωγραφικές διαφοροποιήσεις

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αρχαιολόγων συγκεντρώνεται στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Το γεγονός αυτό σχετίζεται άμεσα με τη γενικότερη εικόνα έλλειψης αποκέντρωσης που επικρατεί στην Ελλάδα.

Μισθοί

Η πλειονότητα των αρχαιολόγων που εντοπίστηκαν στην έρευνα εργάζεται με πλήρες ωράριο. Ο μέσος ετήσιος μισθός για όλους τους αρχαιολόγους είναι 28.925€. Αυτό το ποσό συγκρίνεται με το ποσό των 26.987€ που αποτελεί τον εθνικό μέσο όρο ενός ετήσιου μισθού πλήρους απασχόλησης για όλα τα επαγγέλματα το 2007 (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία 2007). Ο μέσος ετήσιος μισθός του αρχαιολόγου είναι 22.050€. 50% των αρχαιολόγων κερδίζουν περισσότερα από αυτό το ποσό και 50% κερδίζουν λιγότερα.

Αυξημένα προσόντα αρχαιολόγων

Ένα υψηλό ποσοστό αρχαιολόγων (47%) έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές όλων των βαθμίδων. Ειδικότερα πέραν του 52% των αρχαιολόγων που διαθέτουν πρώτο πτυχίο, ποσοστό 9% διαθέτει ένα απλό μεταπτυχιακό και ποσοστό 20% έχει κάνει διετείς μεταπτυχιακές σπουδές. Διδακτορικό δίπλωμα κατέχει ποσοστό 17%, ενώ ποσοστό 1% κατέχει μεταδιδακτορικό δίπλωμα. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει το υψηλό επιστημονικό επίπεδο του κλάδου των αρχαιολόγων στην Ελλάδα.

Ταύτιση εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών αναγκών

Οι φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους στην Ελλάδα αναγνωρίζουν στην συντριπτική πλειοψηφία τους (93%) την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης

και για τους αρχαιολόγους και για τον φορέα ως σύνολο. Επίσης υψηλό είναι το ποσοστό (77%) της δυνατότητας που προσφέρει ο φορέας για εκπαίδευση/επιμόρφωση ή άλλη ανάπτυξη.

Ωστόσο οι φορείς σε μεγάλο ποσοστό (84%) δεν διαθέτουν επίσημο πρόγραμμα επιμόρφωσης, ούτε σχετική χρηματοδότηση ((70%) που να είναι υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα (66%).

Τέλος μεγάλο ποσοστό των φορέων δεν καταγράφει το χρόνο που διατίθεται στην εκπαίδευση των εργαζομένων (63%), δεν αξιολογεί επισήμως την επίδραση της εκπαίδευσης στα άτομα (66%) ούτε στον ίδιο το φορέα (66%).

Η έλλειψη ενός επίσημου προγράμματος εκπαίδευσης/επιμόρφωσης, το οποίο να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των φορέων και των εργαζομένων, δημιουργεί απαξιωτικές αντιδράσεις, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στα υψηλά ποσοστά μη αξιολόγησης των επιπτώσεων της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Ελλείψεις δεξιοτήτων

Περίπου οι δύο στους τρεις φορείς διαπιστώνουν στον τομέα των μη αρχαιολογικών δεξιοτήτων ελλείψεις των αρχαιολόγων σε θέματα νέων τεχνολογιών και διαχείρισης προγραμμάτων (project management) (34% και 27% αντιστοίχως), ενώ πολύ λιγότεροι φορείς διαπιστώνουν ελλείψεις σε θέματα εκπαίδευσης/επιμόρφωσης (14%).

Οι μεγαλύτερες ελλείψεις σε αρχαιολογικές δεξιότητες (25% και 14% αντιστοίχως) εντοπίζονται στην *διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένων αξιολογήσεων ευρημάτων ανασκαφών* (25%) και στην *διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (πλην της ανασκαφής) αρχαιολογικών ερευνών πεδίου* (14%). Σχετικώς υψηλό ποσοστό διαπιστώνεται επίσης σε θέματα *οριοθετήσεως αρχαιολογικών χώρων* (17%).

Δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης

Στην συντριπτική τους πλειονότητα (93%) οι φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους, αναγνωρίζουν την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης και για τα άτομα και για τον φορέα ως σύνολο.

Οι φορείς προσφέρουν δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμορφώσεως στους επ' αμοιβή εργαζομένους σε ποσοστό 77%, ενώ για τους εθελοντές μόνο σε ποσοστό 35%.

Ένα υψηλό ποσοστό φορέων (65%) ενθαρρύνει τα άτομα να εμπλακούν στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση/επιμόρφωση.

55% των φορέων δηλώνουν ότι εκπαιδεύουν αρκετά ή πάρα πολύ τους νεοεισερχομένους με εισαγωγικά σεμινάρια κλπ. Η κρίση τους για το πόσο καλά είναι εφοδιασμένοι με δεξιότητες οι νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα είναι θετική (71%), ενώ το ποσοστό των θετικών απαντήσεων στο ερώτημα πόσο ταιριάζουν τα προσφερόμενα μαθήματα στις απαιτήσεις του επαγγέλματος ανέρχεται στα 59%.

Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους εμμίσθους αρχαιολόγους

Όλες οι μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης των έμμισθων αρχαιολόγων, για τις οποίες εκλήθησαν οι φορείς να απαντήσουν, συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά προτιμήσεως. Η επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εκτός εργασίας προτιμάται (ποσοστό 89%) από της επίσημου εκπαίδευσης/επιμορφώσεως εντός εργασίας (ποσοστό 65%). Επίσης εννέα στους δέκα φορείς εκδηλώνουν την προτίμησή τους και στην ανεπίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση είτε εντός (ποσοστό 90%), είτε εκτός υπηρεσίας (ποσοστό 89%). Καθολική σχεδόν είναι η προτίμηση προς τις άδειες εκπαίδευσης ή μετεκπαίδευσης, καθώς και προς τις ετήσιες επιστημονικές άδειες των αρχαιολόγων (ποσοστό 96%), γεγονός που αντικατοπτρίζει τη εμπειρία των αρχαιολόγων για τις ευεργετικές επιδράσεις των αδειών αυτών στην επιστημονική τους πρόοδο.

Σε σχέση με τους εθελοντές οι απαντήσεις ήσαν συνολικά λιγότερες και η εκδήλωση προτιμήσεως προς κάποιες από τις μεθόδους εκπαίδευσης/επιμόρφωσης περιορισμένη. Μηδενικό ήταν το ποσοστό για την

επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εκτός εργασίας, ενώ για την επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εντός εργασίας θετικά εκφράστηκε το 27% των φορέων. Το ίδιο χαμηλό είναι το ποσοστό για την ανεπίσημη εκτός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση των εθελοντών αρχαιολόγων (29%), ενώ για την ανεπίσημη εντός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 44%.

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

Π. Πάντος

Το πρόγραμμα “*Discovering the Archaeologists of Europe*” είναι ένα διασυνοριακό ερευνητικό έργο που διεξάγεται στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος **Leonardo da Vinci** του Ηνωμένου Βασιλείου, στο οποίο και σε εθνική κλίμακα είχαν προηγηθεί αντίστοιχα έργα συγκεντρώσεως στοιχείων και αξιολογήσεως του τομέα της επαγγελματικής αρχαιολογίας.

Στο έργο συμμετέχουν δώδεκα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Σύλλογος Ευρωπαίων Αρχαιολόγων, στην Ελλάδα η έρευνα αυτή διεξάγεται για πρώτη φορά. Ο **Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων**, η συνδικαλιστική οργάνωση των αρχαιολόγων που έχουν μία μόνιμη σχέση εργασίας, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με το Υπουργείο Πολιτισμού, στο οποίο υπάγεται η Αρχαιολογική Υπηρεσία, υπήρξε ο φορέας εκείνος που ανέλαβε να φέρει σε πέρας το έργο αυτό στην Ελλάδα. Αυτό δε φυσικώ τω λόγω καθ’ όσον η αρχαιολογική έρευνα στην Ελλάδα, όπου οι αρχαιότητες είναι ιδιοκτησία του Κράτους, κατά κύριο λόγο ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού και είτε διεξάγεται από τις υπηρεσίες του είτε τελεί υπό την άμεση εποπτεία του. “*Εμπορική αρχαιολογία*”, δηλ. κερδοσκοπικές εταιρείες αρχαιολόγων εμπλεκόμενες στην αρχαιολογική έρευνα δεν υφίστανται στην Ελλάδα.

Κεφάλαιο 2

Μεθοδολογία

Π. Πάντος

Εισαγωγή

Ο κύριος σκοπός του ερευνητικού έργου “*Discovering the Archaeologists of Europe*” ήτο η ταύτιση, συλλογή, ποσοτικοποίηση και διάδοση πληροφοριών αγοράς εργασίας για το επάγγελμα του αρχαιολόγου στην Ελλάδα με στόχο την παροχή σε κάθε ενδιαφερόμενο, μιάς κατά το δυνατόν συνολικής και ενημερωμένης πληροφορήσεως στα σχετικά θέματα, πληροφορήσεως που θα επέτρεπε μία επανεκτίμηση των αναγκών του τομέως, των αναγκών σε εκπαίδευση και επιμόρφωση, των αναγκών των φορέων που απασχολούν αρχαιολόγους, αλλά και των αναγκών των σήμερα απασχολουμένων στους φορείς αυτούς αρχαιολόγων.

Τα βασικά θέματα που επελέγησαν προς έρευνα ήσαν:

- ο ορισμός του επαγγέλματος του αρχαιολόγου στην Ελλάδα
- ο αριθμός των απασχολουμένων αρχαιολόγων
- ηλικία και φύλο των απασχολουμένων αρχαιολόγων
- η θέση των ΑΜΕΑ στο επάγγελμα του αρχαιολόγου
- η χώρα καταγωγής των αρχαιολόγων που απασχολούνται στην Ελλάδα
- πλήρης και μερική απασχόληση στο επάγγελμα του αρχαιολόγου (ποσοτικά δεδομένα)
- εξέλιξη της απασχολήσεως των αρχαιολόγων την τελευταία πενταετία
- εξέλιξη της απασχολήσεως των αρχαιολόγων την επομένη τριετία
- πτυχία των απασχολουμένων αρχαιολόγων και χώρα κτήσεως
- δηλούμενες ανάγκες επιμόρφωσης / ελλείμματα δεξιοτήτων
- Μισθοί ή αμοιβές των απασχολουμένων αρχαιολόγων

Το Ερωτηματολόγιο

Η δομή και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου βασίσθηκε στο ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε από το Institute of Field Archaeologists, UK, στην έρευνα που διεξήγαγε “*Archaeology Labour Market Intelligence: Profiling the Profession 2002/03*”, κυρίως για λόγους συγκρισιμότητας σε ένα διασυνοριακό πρόγραμμα, αλλά με αποκλίσεις, διότι η ανωτέρω έρευνα αφορούσε απασχόληση εν γένει διαφόρων ειδικοτήτων που απασχολούνται στον αρχαιολογικό τομέα, ενώ η παρούσα περιωρίζεται στην απασχόληση των αρχαιολόγων και μόνον, όπως ο όρος *αρχαιολόγος* γίνεται αντιληπτός και είναι εν χρήσει στην Ελλάδα. Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε φορείς που απασχολούν ή εικάζεται ότι απασχολούν αρχαιολόγους, όχι σε αρχαιολόγους ατομικώς. Ωστόσο από τις απαντήσεις γίνεται ενίοτε εμφανές ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου απηχεί το βαθμό γνώσεως εκείνου στον οποίο ανετέθη η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και ενίοτε εκπλήσσει η επιλογή της απαντήσεως “*δεν γνωρίζω*”.

Το ερωτηματολόγιο εχωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιελάμβανε ερωτήσεις που αφορούσαν τον φορέα που απασχολεί αρχαιολόγους και το δεύτερο αφορούσε ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα του αρχαιολογικού προσωπικού του κάθε φορέα. Το αρχαιολογικό αυτό προσωπικό διεκρίθη σε επ΄αμοιβή και εθελοντές, αν και η τελευταία αυτή ιδιότητα είναι μάλλον σπάνια στην Ελλάδα, με εξαίρεση ίσως τους εκπαιδευόμενους φοιτητές αρχαιολογίας. Εζητήθη επίσης να συμπληρωθεί το δεύτερο αυτό ερωτηματολόγιο όχι ατομικώς αλλά κατά βαθμίδα στην ιεραρχία του φορέα (π.χ. στα πανεπιστήμια: Καθηγητής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Επίκουρος Καθηγητής, Λέκτωρ• στην Αρχαιολογική Υπηρεσία: Προϊστάμενος Διεύθυνσης, Προϊστάμενος Τμήματος, Αρχαιολόγος).

Το ερωτηματολόγιο εστάλη με μία συνοδευτική επιστολή σε όλους τους οργανισμούς που με βεβαιότητα ή πιθανότητα απασχολούν αρχαιολόγους στην Ελλάδα, και στις περιπτώσεις οργανισμών με πολλές υπηρεσίες (π.χ. Υπουργείο Πολιτισμού) στην κάθε μία από αυτές ξεχωριστά. Αν και οι πληροφορίες που εζητούντο ανεφέροντο στην άνοιξη του 2007, ωστόσο λόγω των παρατάσεων που εδόθησαν για την λήψη των απαντήσεων μπορεί να θεωρηθεί ότι χρονικό σημείο αναφοράς είναι το 2007 εν γένει.

Ο κατάλογος ταχυδρομικών και ηλεκτρονικών διευθύνσεων

Ο κατάλογος ταχυδρομικών διευθύνσεων προς τις οποίες εστάλησαν οι επιστολές και τα ερωτηματολόγια συνετάχθη με βάση τις γνώσεις μας για τους φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους στην Ελλάδα. Ο κατάλογος των υπηρεσιών που ανήκουν στην Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού, του μακράν κυριωτέρου εργοδότη στον τομέα της αρχαιολογίας, είναι διαθέσιμος στον ιστοτόπο του Υπουργείου (www.culture.gr). Στον ιστοτόπο αυτό υπάρχουν και οι διευθύνσεις, ηλεκτρονικές και ταχυδρομικές, και άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αρχαιολογίας στην Ελλάδα, όπως π.χ. οι ξένες αρχαιολογικές σχολές. Οι διευθύνσεις των Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας των ελληνικών Πανεπιστημίων ευρίσκονται στους ιστοτόπους των πανεπιστημίων αυτών. Άλλοι παραλήπτες της επιστολής και του ερωτηματολογίου, όπως τα κατά τόπους γραφεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, προσεγγίσθηκαν μέσω του Υπουργείου Παιδείας ή Εσωτερικών αντιστοίχως. Επιστολές χωρίς το ερωτηματολόγιο εστάλησαν και σε διάφορους οργανισμούς, που θα μπορούσαν να παράσχουν συμπληρωματικές πληροφορίες σε επί μέρους ερωτήματα, όπως ο Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού και η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος.

Συλλογή δεδομένων

Τα ερωτηματολόγια με την συνοδευτική επιστολή εστάλησαν την περίοδο Μαΐου - Αυγούστου 2007. Συγχρόνως ήσαν διαθέσιμα για συμπλήρωση online στον ιστοτόπο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (www.sea.org.gr), και στις επιστολές υπήρχε η σύσταση ότι είναι προτιμητέα η online συμπλήρωση και αποστολή των ερωτηματολογίων. Λόγω της καθυστερημένης αποστολής των ερωτηματολογίων και των συνθηκών του θέρους 2007 στην Ελλάδα (πυρκαϊές δασών, εθνικές εκλογές 16.9.2007, κλπ.), καθώς και προβλημάτων στο ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού το φθινόπωρο, η τελική ημερομηνία αποστολής των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων παρετάθη μέχρι τέλους

Οκτωβρίου 2007 και εν συνεχεία σιωπηρώς μέχρι και μετά τις εκλογές που διεξήχθησαν στον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων στα τέλη Ιανουαρίου 2008. Από το θέρους του 2007 μέχρι και του πρώτου τριμήνου του 2008 εγίνοντο διαρκώς τηλεφωνήματα σε διαφόρους φορείς και εστάλησαν και δεύτερες επιστολές με την παράκληση για την συμπλήρωση και αποστολή των ερωτηματολογίων, είτε και αρυσμό ή διευκρίνιση διαφόρων πληροφοριών. Συνολικώς απεστάλησαν 328 ερωτηματολόγια και ελήφθησαν 81 απαντήσεις.

Εισαγωγή δεδομένων

Από τον Οκτώβριο 2007 άρχισε η εισαγωγή των δεδομένων σε μία βάση δεδομένων Microsoft Access, η οποία ανεπτύχθη στα πλαίσια του έργου. Η εισαγωγή συνεχίστηκε μέχρι και του πρώτου τριμήνου του 2008, οπότε ελήφθησαν οι τελευταίες απαντήσεις.

Επίπεδο και πληρότητα απαντήσεων

Οι 81 απαντήσεις αντιπροσωπεύουν το **25%** των 328 ερωτηματολογίων που διενεμήθησαν. Οι απαντήσεις εστάλησαν είτε ταχυδρομικώς είτε με την συμπλήρωση και αποστολή του ερωτηματολογίου online.

Προκειμένου να σχηματισθεί μία ιδέα για την ανταπόκριση των διαφόρων φορέων, οι οποίοι με βεβαιότητα ή μεγάλη πιθανότητα εκρίθη ότι απασχολούν αρχαιολόγους και στους οποίους εστάλη το ερωτηματολόγιο, έχουμε κατηγοριοποιήσει τον κατάλογο των αποδεκτών του ερωτηματολογίου σε δέκα τέσσερεις (14) κατηγορίες. Ο βαθμός αποκρίσεως της κάθε μίας κατηγορίας και στο σύνολο εμφανίζεται στον Πίνακα 1.

Αν και το γενικό ποσοστό απαντήσεων (25%) φαίνεται μικρό, ωστόσο ανέρχεται στο **39%** στο Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο ως ελέχθη απασχολεί το μέγιστο αριθμό των αρχαιολόγων στην Ελλάδα και δεδομένου ότι η έρευνα αυτή διεξάγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ικανοποιητικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΣΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑΛΘΗΚΑΝ/ΠΟΣΑ ΑΠΑΝΤΗΘΗΚΑΝ

ΦΟΡΕΙΣ	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	132	51	39%
ΞΕΝΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	17	4	24%
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	3	2	67%
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ	16	3	19%
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	6	0	0%
ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4	0	0%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ	129	17	13%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	2	2	100%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	1	0	0%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	1	1	100%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ	2	0	0%
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	1	0	0%
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	3	0	0%
ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ	11	1	9%
ΣΥΝΟΛΟ	328	81	25%

Ηλεκτρονική πρόσβαση στην Έκθεση και στα Δεδομένα

Η έκθεση θα είναι προσιτή ελεύθερως διά του Διαδικτύου στον ιστοτόπο του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (www.sea.org.gr). Ένα αντίγραφο της βάσης δεδομένων του έργου θα είναι επίσης ηλεκτρονικώς ελεύθερως διαθέσιμο για περαιτέρω ανάλυση, αλλά θα απομακρυνθούν οιαδήποτε τυχόν ευαίσθητα δεδομένα, ώστε να μη μπορή να συσχετισθή με συγκεκριμένο οργανισμό που το παρέσχε.

Κεφάλαιο 3

Οργανισμοί

Π. Πάντος

Το έργο “Ανακαλύπτοντας τους Αρχαιολόγους της Ευρώπης” στην Ελλάδα έλαβε 81 απαντήσεις από τους 328 φορείς προς τους οποίους απευθύνθηκε και με τους οποίους επικοινωνήσε.

Λεπτομέρειες του τρόπου με τον οποίο ήλθαμε σε επαφή με τους φορείς αυτούς και του επιπέδου αποκρίσεώς τους παρατίθενται στο *κεφάλαιο Β΄ Μεθοδολογία*.

Τύποι οργανισμών/φορέων

Οι ερωτώμενοι εκλήθησαν να επιλέξουν μία από τις έξι κατηγορίες

1. Υπουργείο Πολιτισμού και εποπτευόμενοι οργανισμοί,
2. Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
3. Ανώτατο Επιστημονικό Ίδρυμα,
4. Ερευνητικό Κέντρο,
5. Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου,
6. Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

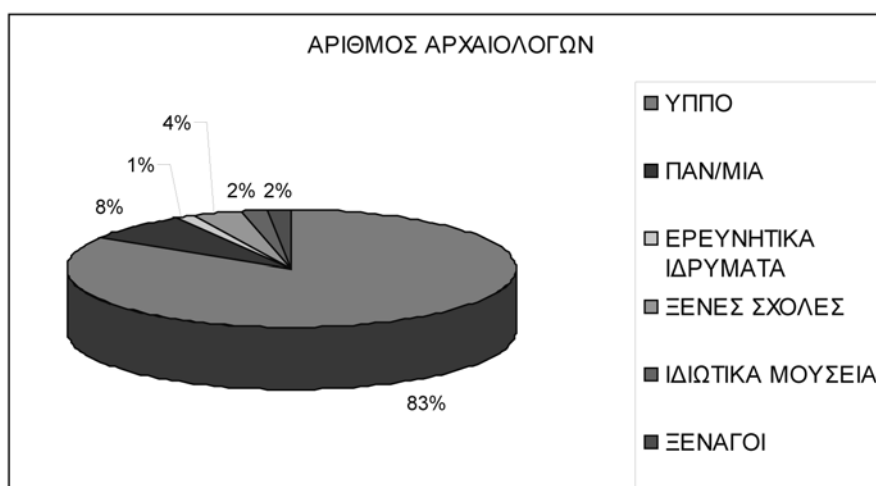
και να δηλώσουν ένα ή περισσότερους κυρίους ρόλους των εκ των: Έρευνα πεδίου, Υπηρεσίες μουσείων και εξυπηρέτησης επισκεπτών, Εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες.

Τελικώς οι 81 φορείς που απήντησαν στην παρούσα έρευνα μπορούν να διακριθούν σε έξι κατηγορίες, ως εξής:

- Υπουργείο Πολιτισμού
- Πανεπιστήμια
- Ερευνητικά Ιδρύματα
- Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές ή Ινστιτούτα
- Ιδιωτικά μουσεία
- Ξεναγοί

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΦΟΡΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	%
ΥΠΠΟ	1556	84%
ΠΑΝ/ΜΙΑ	140	7%
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	24	1%
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	67 (σε 14 από 17 Σχολές)	4%
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	36 (σε 3 Ιδιωτικά Μουσεία)	2%
ΞΕΝΑΓΟΙ	33	2%
ΣΥΝΟΛΟ	1856	100%

ΕΙΚΟΝΑ 1: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

Ο βασικός εργοδότης στον τομέα της αρχαιολογίας στην Ελλάδα είναι το Υπουργείο Πολιτισμού, με τις κεντρικές, τις περιφερειακές και τις ειδικές περιφερειακές του υπηρεσίες. Στο σύνολο των **1856** αρχαιολόγων που περιλαμβάνονται στις απαντήσεις των ανωτέρω φορέων οι **1556** εργάζονται στις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, ποσοστό **64%**. Στα πανεπιστήμια εργάζονται **140** αρχαιολόγοι, ποσοστό **7%**, και στις 14 από τις 17 ξένες αρχαιολογικές σχολές **67** αρχαιολόγοι, ποσοστό **4%**. Μικρότεροι είναι οι αριθμοί αρχαιολόγων που εργάζονται σε τρία ιδιωτικά μουσεία (**36**, ποσοστό **2%**), σε ερευνητικά ιδρύματα (**24**, ποσοστό **1%**) και τέλος ως ξεναγά (**33**, ποσοστό **2%**).

Κεφάλαιο 4

Αρχαιολόγοι

A. Παπαδημητρίου

Η ηλικία και το φύλο των αρχαιολόγων

Στοιχεία για την κατανομή του φύλου των αρχαιολόγων ανά ηλικιακή ομάδα διαθέτουμε για 496 άτομα από τους 1856 αρχαιολόγους (ποσοστό 27%) που εργάζονται στην Ελλάδα. Τα συμπεράσματα βασίζονται στο προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού. Από τα 1556 συνολικά άτομα που εργάζονται στο Υπουργείο Πολιτισμού ο **πίνακας 3** περιλαμβάνει 496 άτομα (393 γυναίκες και 103 άνδρες), ποσοστό επί του συνόλου 32%, που εργάζονται ως μόνιμοι.

Το ποσοστό των απασχολούμενων στην ηλικιακή ομάδα **κάτω των 20** ετών είναι μηδενικό τόσο σε άνδρες όσο και σε γυναίκες. Αυτό σχετίζεται άμεσα με την ηλικία απόκτησης του πτυχίου (συνήθως 22 ετών). Στην ηλικιακή ομάδα των **20-29** ετών το ποσοστό των ανδρών είναι μηδενικό, γεγονός που οφείλεται εν μέρει με την υποχρέωση των ανδρών να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία. Το ποσοστό των γυναικών στην ομάδα αυτή είναι 2%. Η χαμηλή ποσοστωση στην ομάδα αυτή τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών δηλώνει ότι μόνο ένας πολύ μικρός αριθμός ατόμων έχει τη δυνατότητα να εργάζεται με μόνιμη σχέση εργασίας και αυτός περιορίζεται αποκλειστικά στις γυναίκες. Το χαμηλό ποσοστό οφείλεται επίσης στο ότι μεγάλος αριθμός πτυχιούχων αρχαιολόγων συνεχίζει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό-διδακτορικό επίπεδο αμέσως μετά την απόκτηση του βασικού πτυχίου. Στις επόμενες τρεις ηλικιακές ομάδες (**30-39, 40-49 και 50-59**) παρατηρείται για τους άνδρες ένα σταθερό ποσοστό (30%, 27% και 30% αντίστοιχα). Στις γυναίκες η πρώτη ηλικιακή ομάδα (30-39) έχει μικρότερο ποσοστό από τις άλλες δύο (20% έναντι 37% και 36% αντίστοιχα). Αυτές οι τρεις ηλικιακές ομάδες συγκεντρώνουν και το μεγαλύτερο συνολικά ποσοστό εργαζομένων. Και ενώ στην ηλικιακή ομάδα 30-39 οι άνδρες έχουν μεγαλύτερο ποσοστό από τις γυναίκες (30% έναντι 20%), η εικόνα ανατρέπεται για τις επόμενες δύο ηλικιακές ομάδες με τα ποσοστά των

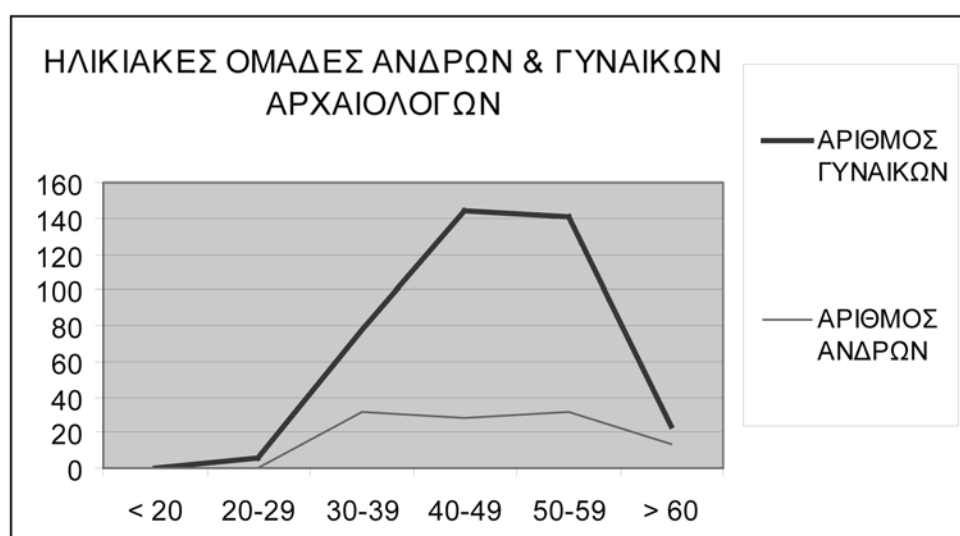
γυναικών να είναι ψηλότερα από των ανδρών (37% και 36% για την ηλικιακή ομάδα 40-49 έναντι 27% και 30% για την ηλικιακή ομάδα 50-59). Στην τελευταία ηλικιακή ομάδα (**άνω των 60** ετών) το ποσοστό μικραίνει τόσο για τους άνδρες, όσο και για τις γυναίκες. Οι γυναίκες έχουν μικρότερη εκπροσώπηση από τους άνδρες και αυτό σημαίνει ότι αυτές συνταξιοδοτούνται γρηγορότερα από τους άνδρες, γεγονός που σχετίζεται εν μέρει και με το ότι αυτές αρχίζουν να εργάζονται σε νεαρότερη ηλικία από τους άνδρες. Γενικότερα η μεγάλη συγκέντρωση των εργαζομένων στις ηλικίες 40-60 δηλώνει ότι ο κλάδος δεν ανανεώνεται με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια. Επίσης εδώ πρέπει να τονιστεί ότι η εικόνα για τους αρχαιολόγους που εργάζονται στο ΥΠ.ΠΟ οφείλεται και στο γεγονός ότι τα στοιχεία προέρχονται αποκλειστικά από τους μόνιμους.

Εξάλλου από τον **πίνακα 4** προκύπτει ότι οι γυναίκες αρχαιολόγοι στην Ελλάδα είναι περισσότερες από τους άνδρες συνολικά αλλά και σε κάθε ηλικιακή ομάδα. Η εικόνα αυτή επιβεβαιώνεται και από τον πίνακα 2, στον οποίο από το σύνολο των 1856 αρχαιολόγων που απασχολούνται σε όλους τους φορείς έχουμε στοιχεία για 1144 άτομα (ποσοστό 62%). Στον αριθμό αυτό το 76% (872 άτομα) είναι γυναίκες και μόνο το 24% (272 άτομα) είναι άνδρες. Η εικόνα αυτή που προκύπτει από τα καταγεγραμμένα στοιχεία έχει μακρά παράδοση στην Ελλάδα και σχετίζεται άμεσα με την αντίστοιχη αναλογία των ατόμων που επιλέγουν τις Φιλοσοφικές Σχολές. Παρά δε το γεγονός ότι το ποσοστό ανδρών-γυναικών αρχαιολόγων ίσως να έχει κάπως τροποποιηθεί τα τελευταία χρόνια προς όφελος των ανδρών, μπορούμε να εκτιμήσουμε ότι η αναλογία παραμένει ακόμη και σήμερα υπέρ των γυναικών. Εδώ θα πρέπει τέλος να τονίσουμε ότι από το ήδη μικρό ποσοστό ανδρών που αποφοιτούν από τις Φιλοσοφικές Σχολές με την ειδίκευση του αρχαιολόγου, πολλοί προτιμούν να εργασθούν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ως καθηγητές για λόγους άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ**

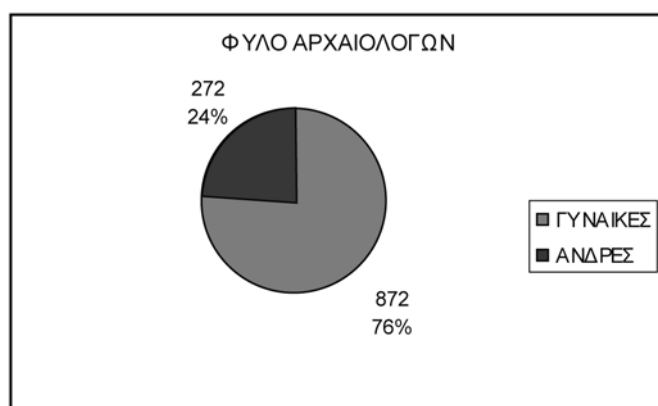
ΗΛΙΚΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	%	ΗΛΙΚΙΕΣ ΑΝΔΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	%
< 20	0	0%	< 20	0	0%
20-29	6	1%	20-29	0	0%
30-39	78	20%	30-39	31	30%
40-49	144	37%	40-49	28	27%
50-59	141	36%	50-59	31	30%
> 60	24	6%	> 60	13	13%
ΣΥΝΟΛΟ	393	100%	ΣΥΝΟΛΟ	103	100%

ΕΙΚΟΝΑ 2: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΝΔΡΩΝ & ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΝΟΛΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΔΡΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%	ΑΝΔΡΕΣ	%
872	76%	272	24%
ΣΥΝΟΛΟ		1144	100%

ΕΙΚΟΝΑ 3: ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ**Η ηλικία και το φύλο των αρχαιολόγων σε σχέση με τους φορείς και τους ρόλους**

Στοιχεία για τις ηλικιακές ομάδες ανά κύριο ρόλο φορέα διαθέτουμε για 414 άτομα από τους 1856 συνολικά αρχαιολόγους (ποσοστό 22,3%).

Με βάση τα ερωτηματολόγια από το σύνολο των 414 ατόμων που καταγράφονται στον πίνακα αυτόν τα περισσότερα απασχολούνται στην έρευνα πεδίου (186 άτομα) και ακολουθούν το μουσείο και οι υπηρεσίες επισκεπτών με 83 άτομα, ενώ στην έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης και στις εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες εντάσσονται 75 και 70 άτομα αντίστοιχα.

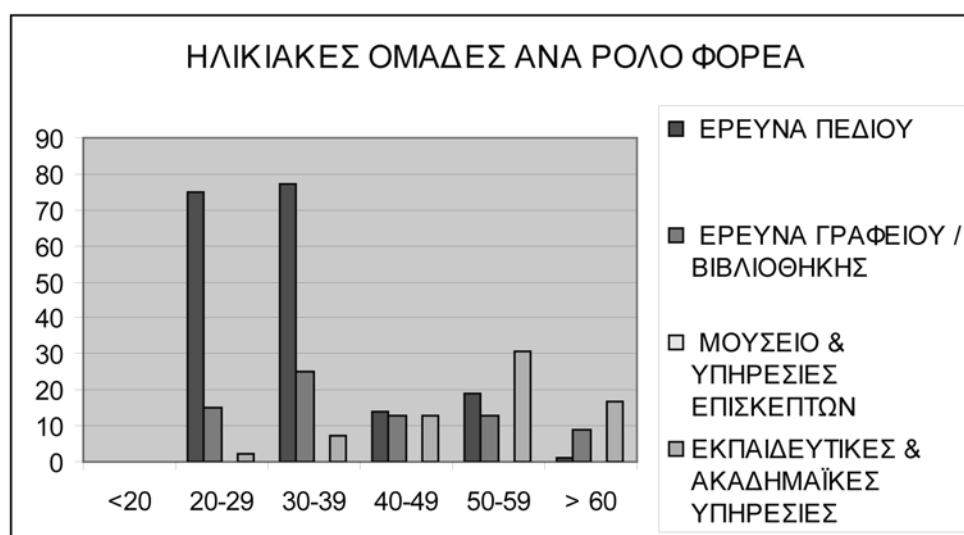
Στον κύριο ρόλο της έρευνας πεδίου το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η ηλικιακή ομάδα 20-29 με 48% και ακολουθείται από την ομάδα 30-39 με ποσοστό 41%. Οι ηλικιακές ομάδες 40-49 και 50-59 έχουν πολύ μικρότερα ποσοστά (8% και 10% αντίστοιχα), ενώ στην τελευταία ηλικιακή ομάδα καταγράφεται μόνο 1 άτομο (ποσοστό 0,5%). Στον κύριο ρόλο της έρευνας

γραφείου/βιβλιοθήκης το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η ηλικιακή ομάδα 30-39 με 33% που ακολουθείται από την ηλικιακή ομάδα 20-29 ετών με ποσοστό 20%. Οι ομάδες 40-49 και 50-59 έχουν ποσοστό 17%, ενώ η ομάδα άνω των 60 12%. Στον κύριο ρόλο μουσείο/υπηρεσίες επισκεπτών το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η ηλικιακή ομάδα 30-39 με 52% που είναι κατά πολύ υψηλότερο από όλες τις άλλες ηλικιακές ομάδες [16% και 23% στις ομάδες 40-49 και 50-59 αντίστοιχα, 7% στην ομάδα 20-29 και 2% στην ομάδα άνω των 60]. Στον κύριο ρόλο εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η ηλικιακή ομάδα 50-59 με 44% και ακολουθεί η ομάδα άνω των 60 με ποσοστό 24%. Οι νεαρότερες ηλικιακές ομάδες συγκεντρώνουν συγκριτικά χαμηλά ποσοστά κατά φθίνουσα τάξη (19%, 10% και 3% στις ομάδες 40-49, 30-39 και 20-29 αντίστοιχα). Κατά συνέπεια ο κύριος ρόλος εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες έχει πολύ μεγάλο μέσο όρο ηλικίας (51,5), τον μεγαλύτερο από όλες τις κατηγορίες και ελάχιστη τάση ανανέωσης. Ακολουθεί σε μεγάλο μέσο όρο ηλικίας (41,02) και ελάχιστη τάση ανανέωσης ο κύριος ρόλος μουσείο και υπηρεσίες επισκεπτών με συνολικό ποσοστό 91% στις ηλικιακές ομάδες 30-60 ετών. Στον κύριο ρόλο έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης παρατηρείται μία σχετικά ομαλή κατανομή των ποσοστών στις ηλικιακές ομάδες (17-20%) με μικρή διαφοροποίηση της ηλικιακής ομάδας 30-39 με ποσοστό 33%. Ο μέσος όρος ηλικίας στην ομάδα αυτή είναι περίπου ίδιος με την προηγούμενη (41,2). Το μικρότερο μέσο όρο ηλικίας (33,89) έχει η έρευνα πεδίου, στην οποία οι ηλικιακές ομάδες 20-39 συγκεντρώνουν τη συντριπτική πλειοψηφία επί του συνόλου με ποσοστό 89%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΦΟΡΕΑ	<20		20-29		30-39		40-49		50-59		> 60		ΣΥΝΟΛΟ
	0	%		%		%		%		%		%	
ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	0	0%	75	48%	77	41%	14	8%	19	10%	1	0.5%	186
ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ / ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	0	0%	15	20%	25	33%	13	17%	13	17%	9	12%	75
ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	0	0%	6	7%	43	52%	13	16%	19	23%	2	2%	83
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0	0%	2	3%	7	10%	13	19%	31	44%	17	24%	70
ΣΥΝΟΛΟ	0	0%	98	23%	152	37%	53	13%	82	20%	29	7%	414

ΕΙΚΟΝΑ 4: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

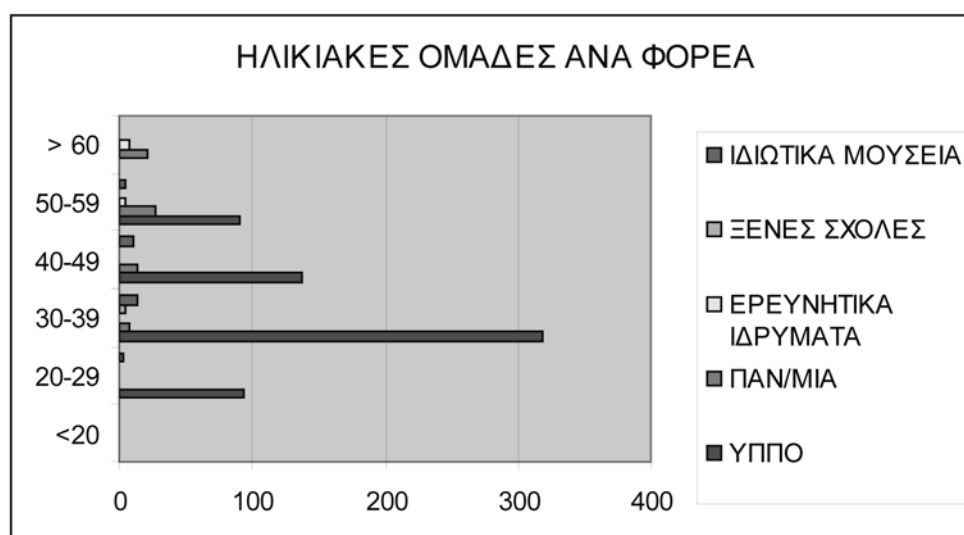
Από το σύνολο των 765 ατόμων που απαρτίζουν τον **πίνακα 6** τη συντριπτική πλειοψηφία αποτελούν οι αρχαιολόγοι του Υπουργείου Πολιτισμού (643 άτομα, ποσοστό 84%). Ακολουθούν τα πανεπιστήμια με 69

άτομα, τα ιδιωτικά μουσεία με 34 άτομα, τα ερευνητικά ιδρύματα με 13 και οι ξένες σχολές με 6 άτομα.

Σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια από τους φορείς αυτούς το νεότερο ηλικιακό προφίλ το έχουν οι αρχαιολόγοι του ΥΠ.ΠΟ, από τους οποίους οι μισοί εντάσσονται στην ηλικιακή ομάδα 30-39, ενώ το 14% ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 20-29. Έτσι το 64% του συνόλου είναι νεότεροι από 40 ετών. Ο μέσος όρος ηλικίας στους αρχαιολόγους του ΥΠ.ΠΟ υπολογίζεται σε 38,6 έτη. Ακολουθούν κατά σειρά οι ηλικιακές ομάδες 40-49 με ποσοστό 21%, 50-59 με ποσοστό 14% και τέλος η ομάδα άνω των 60 με ποσοστό 0.3%. Ακολουθούν σε ηλικιακό προφίλ οι ξένες σχολές και τα ιδιωτικά μουσεία με μέσο όρο ηλικίας 40,8 και 41,7 έτη αντίστοιχα. Στις ξένες σχολές η πολυπληθέστερη ηλικιακή ομάδα είναι αυτή των 30-39 με ποσοστό 67% και στα ιδιωτικά μουσεία η ίδια με ποσοστό 38%. Στα ιδιωτικά μουσεία μεγάλο ποσοστό (32%) έχει και η ηλικιακή ομάδα 40-49 με αποτέλεσμα το 70% του συνόλου να βρίσκεται μεταξύ 30 και 50 ετών. Το μεγαλύτερο ηλικιακό προφίλ έχουν τα ερευνητικά ιδρύματα με μέσο όρο ηλικίας τα 56,1 έτη και ακολουθούν τα πανεπιστήμια με 52,3 έτη. Στα ερευνητικά ιδρύματα η ηλικιακή ομάδα άνω των 60 ετών συγκεντρώνει ποσοστό 54%, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία (92%) έχει ηλικία μεγαλύτερη των 50 ετών. Με μηδενικό ποσοστό στην ηλικιακή ομάδα 20-29 και μόνον 8% στην ομάδα 30-39 η τάση για ανανέωση είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Ελαφρά διαφοροποιείται η εικόνα στα πανεπιστήμια όπου το 69% έχει ηλικία άνω των 50 ετών, ενώ το 31% βρίσκεται μεταξύ 30 και 50 ετών. Μηδενικό είναι το ποσοστό για τη νεότερη ηλικιακή ομάδα των 20-29 και στου δύο αυτούς φορείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΦΟΡΕΑΣ	<20		20-29		30-39		40-49		50-59		> 60		ΣΥΝΟΛΟ
		%		%		%		%		%		%	
ΥΠΠΟ	0	0%	93	14%	319	50%	138	21%	91	14%	2	0.3%	643
ΠΑΝ/ΜΙΑ	0	0%	0	0%	8	12%	13	19%	27	39%	21	30%	69
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	-		0	0%	1	8%	0	0%	5	38%	7	54%	13
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	0	0%	0	0%	4	67%	1	17%	0	0%	1	17%	6
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	0	0%	3	9%	13	38%	11	32%	5	15%	2	6%	34
ΞΕΝΑΓΟΙ	-		-		-		-		-		-		-
ΣΥΝΟΛΟ	0	0%	96	13%	345	45%	163	21%	128	17%	33	4%	765

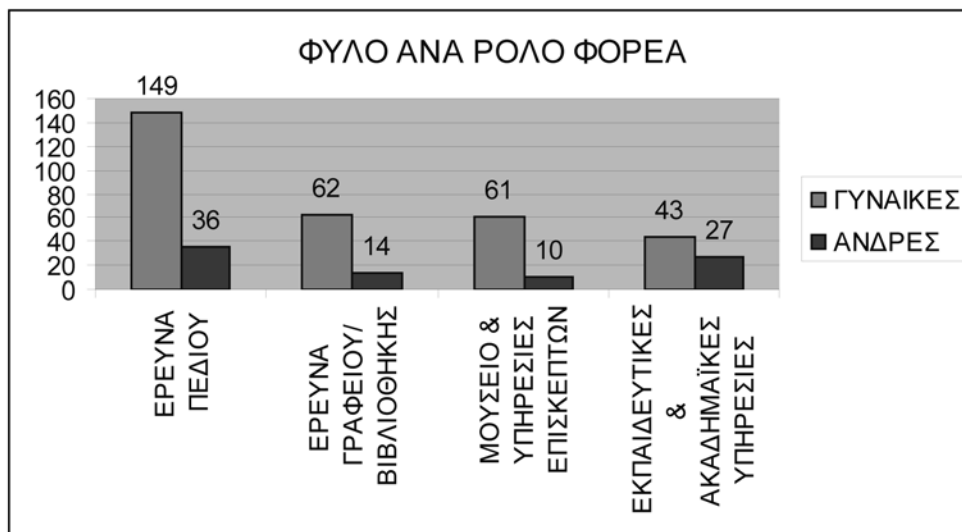
ΕΙΚΟΝΑ 5: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

Από τα 402 άτομα που καταγράφονται στον **πίνακα 7** τη μεγαλύτερη ομάδα αποτελούν αυτοί που ασχολούνται με έρευνα πεδίου (185) και ακολουθούν με παρόμοια ποσοστά (70 έως 76 άτομα) οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Με βάση τα ερωτηματολόγια σε όλους τους κύριους ρόλους πλειοψηφούν οι γυναίκες με ποσοστά μάλιστα μεγαλύτερα από αυτά του συνολικού αριθμού του πίνακα 18 (γυναίκες 76%, άνδρες 24%). Ειδικότερα η αναλογία στην έρευνα πεδίου είναι 81% προς 19%, στην έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης 82% προς 18%, στο μουσείο και υπηρεσίες επισκεπτών 86% προς 14%. Ελαφρά διαφοροποιούνται τα ποσοστά στις εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες με αναλογία 61% για τις γυναίκες και 39% για τους άνδρες. Το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών συγκεντρώνει το μουσείο και οι υπηρεσίες επισκεπτών (86%) και το μικρότερο οι εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες (61%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΦΟΡΕΑ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	
ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	149	81%	36	19%	185
ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ / ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	62	82%	14	18%	76
ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	61	86%	10	14%	71
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	43	61%	27	39%	70
ΣΥΝΟΛΟ	315	78%	87	22%	402

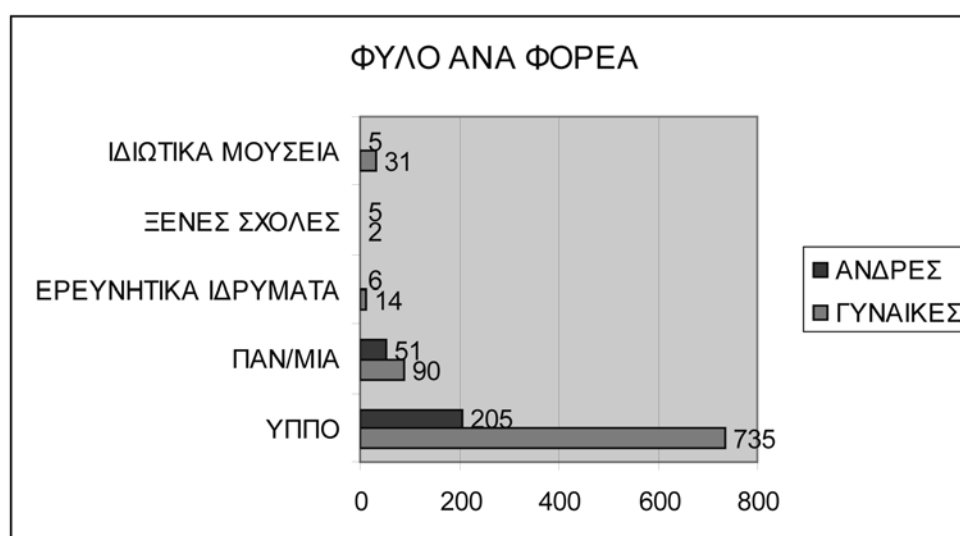
ΕΙΚΟΝΑ 6: ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

Από τα 1144 άτομα που καταγράφονται στον **πίνακα 8** τη μεγαλύτερη ομάδα αποτελούν οι αρχαιολόγοι του ΥΠ.ΠΟ (940 άτομα) και ακολουθούν τα πανεπιστήμια (141 άτομα), τα ιδιωτικά μουσεία (36 άτομα), τα ερευνητικά ιδρύματα (20 άτομα) και οι ξένες σχολές (7 άτομα).

Και στην κατάταξη ανά φορέα υπερτερούν οι γυναίκες με εξαίρεση τις ξένες σχολές, όπου οι άνδρες υπερτερούν των γυναικών με ποσοστά (71% προς 29%). Παρά τις μικρές αποκλίσεις η αναλογία ανταποκρίνεται στην εικόνα του πίνακα 18. Ειδικότερα το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών συγκεντρώνουν τα ιδιωτικά μουσεία (86%) και ακολουθούν το ΥΠ.ΠΟ (78%), τα ερευνητικά ιδρύματα (70%), τα πανεπιστήμια (64%) και τέλος οι ξένες σχολές (29%). Αντίστοιχα τα ποσοστά των ανδρών διαμορφώνονται σε 14% για τα ιδιωτικά μουσεία, 22% για το ΥΠ.ΠΟ, 30% για τα ερευνητικά ιδρύματα, 36% για τα πανεπιστήμια και 71% για τις ξένες σχολές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΦΟΡΕΑΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΑΝΔΡΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	
ΥΠΠΟ	735	78%	205	22%	940
ΠΑΝ/ΜΙΑ	90	64%	51	36%	141
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	14	70%	6	30%	20
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	2	29%	5	71%	7
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	31	86%	5	14%	36
ΞΕΝΑΓΟΙ	-		-		-
ΣΥΝΟΛΟ	872	76%	272	24%	1144

ΕΙΚΟΝΑ 7: ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

Στοιχεία για τον **πίνακα 9** διαθέτουμε για 402 άτομα από τους 1856 Έλληνες αρχαιολόγους (ποσοστό 22%).

Η αναλογία ανδρών και γυναικών είναι σχεδόν σε όλους τους κύριους ρόλους και τις ηλικίες υπέρ των γυναικών. Εξαιρέση αποτελεί η ηλικιακή ομάδα άνω των 60 ετών, όπου υπερτερούν ελαφρά οι άνδρες στους κύριους ρόλους έρευνα πεδίου (άνδρες 1, γυναίκες 0), και έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης (άνδρες 5, γυναίκες 4). Επίσης οι άνδρες υπερτερούν ελαφρά των γυναικών

στην ηλικιακή ομάδα 40-49 στον κύριο ρόλο εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες (άνδρες 7, γυναίκες 6). Συντριπτική έως απόλυτη είναι η πλειοψηφία των γυναικών στην ηλικιακή ομάδα 20-29 σε όλους τους κύριους ρόλους. Στην ηλικιακή ομάδα 30-39 και σε όλους τους κύριους ρόλους επικρατούν και πάλι οι γυναίκες αλλά η αναλογία μειώνεται ελαφρά και παραμένει στα ίδια επίπεδα στις ηλικιακές ομάδες 40-49 και 50-59. Στον κύριο ρόλο εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες παρότι οι γυναίκες υπερτερούν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, εκτός από αυτή των 40-49 που οι άνδρες έχουν ελαφρά μεγαλύτερο ποσοστό, η διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι πολύ μικρή με εξαίρεση την ηλικιακή ομάδα 50-59 (21 γυναίκες, 10 άνδρες).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΦΟΡΕΑ	<20		20-29		30-39		40-49		50-59		>60		ΣΥΝΟΛΟ
	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	
ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	0	0	64	1 1	60	1 7	11	3	14	4	0	1	185
ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	0	0	15	0	21	4	10	3	12	2	4	5	76
ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	0	0	3	0	33	5	8	4	16	1	1	0	71
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0	0	2	0	4	3	6	7	21	10	10	7	70
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	84	1 1	118	2 9	35	1 7	63	17	15	13	402

Στοιχεία για τον **πίνακα 10** διαθέτουμε για 402 άτομα από τους 1856 αρχαιολόγους (ποσοστό 22%) που εργάζονται στην Ελλάδα.

Κατά την εξέταση των ηλικιακών ομάδων και του φύλου ανά φορέα η αναλογία ανδρών και γυναικών ακολουθεί τις ίδιες τάσεις με τον πίνακα 23. Επικρατούν δηλαδή με μεγάλη πλειοψηφία οι γυναίκες σχεδόν σε όλους τους φορείς και τις ηλικιακές ομάδες. Εξάιρεση αποτελούν το ΥΠ.ΠΟ και τα ερευνητικά ιδρύματα στην ηλικιακή ομάδα άνω των 60 ετών, όπου ο αριθμός των ανδρών είναι ελαφρά μεγαλύτερος από των γυναικών (άνδρες 1, γυναίκες 0 στο ΥΠ.ΠΟ και άνδρες 4, γυναίκες 3 στα ερευνητικά ιδρύματα). Επίσης η αναλογία ανδρών γυναικών διαφοροποιείται στις ξένες σχολές, όπου υπερτερούν ελαφρά οι άνδρες στις ηλικιακές ομάδες 40-49 και άνω των 60 ετών, ενώ έχουν τον ίδιο αριθμό στην ηλικιακή ομάδα 30-39.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΦΟΡΕΑ	<20		20-29		30-39		40-49		50-59		>60		ΣΥΝΟΛΟ
	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	
ΥΠΠΟ	0	0	82	11	97	23	16	8	33	4	0	1	275
ΠΑΝ/ΜΙΑ	0	0	0	0	6	3	9	6	22	11	10	7	74
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0	0	0	1	0	0	0	4	1	3	4	13
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	0	0	0	0	2	2	0	1	0	0	0	1	6
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	0	0	2	0	12	1	10	2	4	1	2	0	34
ΞΕΝΑΓΟΙ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	84	11	118	29	35	17	63	17	15	13	402

Εθνική διαφοροποίηση

Στοιχεία για τον **πίνακα 11** διαθέτουμε για 1570 άτομα από τους 1856 αρχαιολόγους (ποσοστό 84,5%).

Η συντριπτική πλειοψηφία (99,86%) των αρχαιολόγων που εργάζονται στην Ελλάδα είναι Ευρωπαίοι (από τους 1570 αρχαιολόγους οι 1560 είναι Έλληνες, 8 από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μόνο 1 είναι Αμερικανός και 1 από την Ωκεανία). Γενικά, παρά το γεγονός ότι το ερωτηματολόγιο δεν προβλέπει καταγραφή στοιχείων για τη διαφοροποίηση ανάμεσα σε Έλληνες και λοιπούς Ευρωπαίους, μπορούμε να βεβαιώσουμε ότι το σύνολο σχεδόν των εργαζομένων αρχαιολόγων στην Ελλάδα, με εξαίρεση αυτούς των ξένων σχολών, είναι Έλληνες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ		ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ		ΑΠΟ ΩΚΕΑΝΙΑ	
ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
1568	99.86%	1	0.06%	1	0.06%

Άτομα με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.)

Στο ερώτημα πόσα άτομα με ειδικές ανάγκες εργάζονται ως επ' αμοιβή αρχαιολόγοι ανταποκρίθηκαν 79 φορείς (στους οποίους εργάζονται συνολικά 735 αρχαιολόγοι). Από αυτούς οι 71 δήλωσαν ότι δεν απασχολούν κανένα εμποδιζόμενο άτομο, 4 φορείς δήλωσαν ότι απασχολούν 5 άτομα και 4 φορείς δεν απήντησαν. Στην ίδια ερώτηση για τους εθελοντές ανταποκρίθηκαν 79 φορείς, από τους οποίους οι 60 δήλωσαν ότι δεν απασχολούν κανένα εμποδιζόμενο άτομο και 19 δεν απάντησαν. Έτσι ο συνολικός αριθμός των εμποδιζόμενων ατόμων που κατέγραψε η έρευνα ανέρχεται σε 5 άτομα, ποσοστό που μπορεί να θεωρηθεί χαμηλό.

Εθελοντές

Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν προκύπτει ένας πολύ μικρός αριθμός (27 άτομα) εθελοντών ή και μηδενική συμμετοχή στους φορείς και τους κύριους ρόλους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στο ερωτηματολόγιο ζητήθηκε ο αριθμός των εθελοντών κατά το μήνα Απρίλιο του 2007. Στην Ελλάδα οι εθελοντές που είναι κυρίως φοιτητές πανεπιστημίων προσφέρουν εργασία στους φορείς κατά τους θερινούς μήνες μετά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Μία άλλη εξήγηση για το μικρό αριθμό των εθελοντών που δηλώθηκαν είναι η μη καταγραφή αυτών από τους φορείς. Κατά συνέπεια η εικόνα του πίνακα 26 δεν μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτική για το πλήθος των εθελοντών ανά φορέα και κύριο ρόλο στην Ελλάδα. Παρά ταύτα τα λίγα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν δείχνουν ότι οι εθελοντές προτιμούν την έρευνα πεδίου και το μουσείο και τις υπηρεσίες επισκεπτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12:

ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ

	ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ		ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ		ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΥΠΠΟ	2	25%	0	0%	6	75%	0	0%
ΠΑΝ/ΜΙΑ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	18	100%	0	0%	0	0%	0	0%
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
ΞΕΝΑΓΟΙ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Ο ρυθμός ανάπτυξης του επαγγέλματος

Επ' αμοιβή αρχαιολόγοι

Στο ερώτημα σχετικά με το αριθμό των αρχαιολόγων κατά τα παρελθόντα έτη ανταποκρίθηκαν 56 φορείς για το έτος 2001, 57 φορείς για το έτος 2003 και 59 φορείς για το έτος 2006. Από αυτούς για το έτος 2001 η πλειοψηφία των φορέων (ποσοστό 36%, 20 φορείς) δήλωσε ότι οι αρχαιολόγοι ήταν λιγότεροι από το 2007, 27%, 15 φορείς, ότι ήταν περισσότεροι και 20%, 11 φορείς, ότι ήταν οι ίδιοι. Για το έτος 2003 το 32%, 18 φορείς, δήλωσε ότι ήταν λιγότεροι από το 2007, το 30%, 17 φορείς, ότι ήταν περισσότεροι και το 25%, 14 φορείς, ότι ήταν οι ίδιοι. Για το έτος 2006 η πλειοψηφία με ποσοστό 41%, 24 φορείς, δήλωσε ότι ο αριθμός των αρχαιολόγων ήταν ίδιος με αυτούς του 2007. Εξάλλου 20 φορείς, ποσοστό 34%, δήλωσαν ότι ήταν περισσότεροι και 14 φορείς, ποσοστό 24%, ότι ήταν λιγότεροι. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν μία ελαφρά αυξητική τάση του αριθμού των αρχαιολόγων σε σχέση με τα έτη 2001 και 2003, η οποία φαίνεται να έχει ανασχεθεί το έτος 2006. Η πιθανότερη ερμηνεία για τα στοιχεία αυτά είναι ότι ένας αριθμός αρχαιολόγων που προσελήφθη για να καλύψει τις ανάγκες των έργων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 παρέμεινε στο φορέα και συνέχισε να εργάζεται μέχρι τουλάχιστον το 2007.

Στο ερώτημα τι προβλέπεται για τα επόμενα έτη ανταποκρίθηκαν 60 φορείς για το έτος 2008 και 58 φορείς για το έτος 2010. Από αυτούς για το έτος 2008 η πλειοψηφία (ποσοστό 33%, 20 φορείς) δήλωσε ότι αναμένει να υπάρχει ο ίδιος αριθμός με το 2007, ενώ 18% (11 φορείς) αναμένει να είναι περισσότεροι και 17% (10 φορείς) λιγότεροι. Για το έτος 2010 η πλειοψηφία των φορέων (ποσοστό 22%, 13 φορείς) αναμένει αύξηση του αριθμού των αρχαιολόγων σε σχέση με το 2007, 10% (6 φορείς) αναμένει να παραμείνει ίδιος ο αριθμός και 7% (4 φορείς) προβλέπει να είναι λιγότεροι. Ένας δε μεγάλος αριθμός φορέων (19 για το έτος 2008 και 35 για το έτος 2010) δηλώνει ότι δεν γνωρίζει. Η προβλεπόμενη αύξηση σε συνδυασμό με την επιφύλαξη του ποσοστού των φορέων που δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν, μαρτυρεί περισσότερο την επιθυμία και την αναγκαιότητα να αυξηθεί ο αριθμός των αρχαιολόγων παρά τη βεβαιότητα ότι αυτό θα συμβεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13:**ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΠΡΙΝ & ΜΕΤΑ ΤΟ 2007**

	ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΙΔΙΟΙ ΜΕ ΤΟ 2007		ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΚΑΝΕΝΑΣ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%			
2006	14	24%	24	41%	20	34%	1	0	59
2003	18	32%	14	25%	17	30%	5	3	57
2001	20	36%	11	20%	15	27%	5	5	56
	ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΙΔΙΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΕ ΤΟ 2007		ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΚΑΝΕΝΑΣ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%			
2008	10	17%	20	33%	11	18%	0	19	60
2010	4	7%	6	10%	13	22%	0	35	58

Εθελοντές

Στο ερώτημα σχετικά με το αριθμό των εθελοντών κατά τα παρελθόντα έτη ανταποκρίθηκαν 24 φορές για το έτος 2001, 23 φορές για το έτος 2003 και 28 φορές για το έτος 2006. Από αυτούς για το έτος 2001 ο ίδιος αριθμός φορέων (4 φορές, ποσοστό 17%) δηλώνει ότι απασχόλησε λιγότερους και τους ίδιους εθελοντές με το έτος 2007, ενώ 3 φορές (ποσοστό 13%) δηλώνει ότι απασχόλησε περισσότερους από το 2007. Για το έτος 2003 το 17%, 4

φορείς, δήλωσε ότι οι εθελοντές ήταν οι ίδιοι με το 2007, το 13% (3 φορείς) ότι ήταν λιγότεροι και ο ίδιος αριθμός φορέων ότι ήταν περισσότεροι. Για το έτος 2006 3 φορείς (ποσοστό 11%), δήλωσαν ότι οι εθελοντές ήταν περισσότεροι από το 2007, ενώ 2 φορείς (ποσοστό 7%) δήλωσαν ότι απασχόλησαν λιγότερους και ίδιους με το 2007. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν μία ελαφρά μειωτική τάση στην απασχόληση των εθελοντών από το 2001 έως το 2007. Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ο μεγάλος αριθμός φορέων και στα τρία έτη που δεν απασχόλησε καθόλου εθελοντές. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία 53% έως 75% των φορέων φαίνεται να μην έχει απασχολήσει κανέναν εθελοντή κατά τα έτη αυτά. Η εντύπωση αυτή μπορεί να είναι πλασματική και να οφείλεται στο γεγονός ότι οι φορείς δεν καταγράφουν συστηματικά τον αριθμό των εθελοντών που απασχολούν (βλ. και πίνακα 26) με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να δώσουν στοιχεία γι' αυτούς. Η εντύπωση αυτή ενισχύεται και από τον συνολικά πολύ μικρό αριθμό φορέων που απαντούν στην σχετική ερώτηση.

Στο ερώτημα τι προβλέπεται για τα επόμενα έτη ανταποκρίθηκαν 28 φορείς για το έτος 2008 και 28 φορείς για το έτος 2010. Από αυτούς για το έτος 2008 η πλειοψηφία (ποσοστό 18%, 5 φορείς) δήλωσε ότι αναμένει να υπάρχει ο ίδιος αριθμός με το 2007, ενώ 7% (2 φορείς) αναμένει να είναι λιγότεροι. Κανένας φορέας (ποσοστό 0%) δεν αναμένει μεγαλύτερο αριθμό εθελοντών. Για το έτος 2010 το ίδιο ποσοστό φορέων (7%, 2 φορείς) αναμένουν να έχουν τον ίδιο ή και μεγαλύτερο αριθμό εθελοντών, ενώ 1 φορέας (ποσοστό 4%) αναμένει να έχει λιγότερους εθελοντές από το 2007. Μεγάλος αριθμός φορέων (18 για το 2008 και 22 για το 2010) δηλώνει ότι δεν γνωρίζει πόσους εθελοντές θα απασχολήσει. Τα στοιχεία αυτά έχουν ομοιότητες με τις αντίστοιχες προβλέψεις για τους αρχαιολόγους και μπορεί να ερμηνευθούν επίσης ως επιθυμία και αναγκαιότητα για την απασχόληση εθελοντών παρά ως βεβαιότητα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14:**ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΠΡΙΝ & ΜΕΤΑ ΤΟ 2007**

	ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΙΔΙΟΙ ΜΕ ΤΟ 2007		ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΚΑΝΕΝΑΣ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ. %		ΑΡ. %		ΑΡ.	%	ΑΡ.		
2006	2	7%	2	7%	3	11%	21	0	28
2003	3	13%	4	17%	3	13%	10	3	23
2001	4	17%	4	17%	3	13%	9	4	24
	ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΙΔΙΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΕ ΤΟ 2007		ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007		ΚΑΝΕΝΑΣ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΑΡ. %		ΑΡ. %		ΑΡ.	%	ΑΡ.		
2008	2	7%	5	18%	0	0%	3	18	28
2010	1	4%	2	7%	2	7%	1	22	28

Γεωγραφική κατανομή των αρχαιολόγων

Στοιχεία για τη γεωγραφική κατανομή των αρχαιολόγων ανά φορέα διαθέτουμε για 1249 άτομα από τους 1856 συνολικά αρχαιολόγους (ποσοστό 67,2 %).

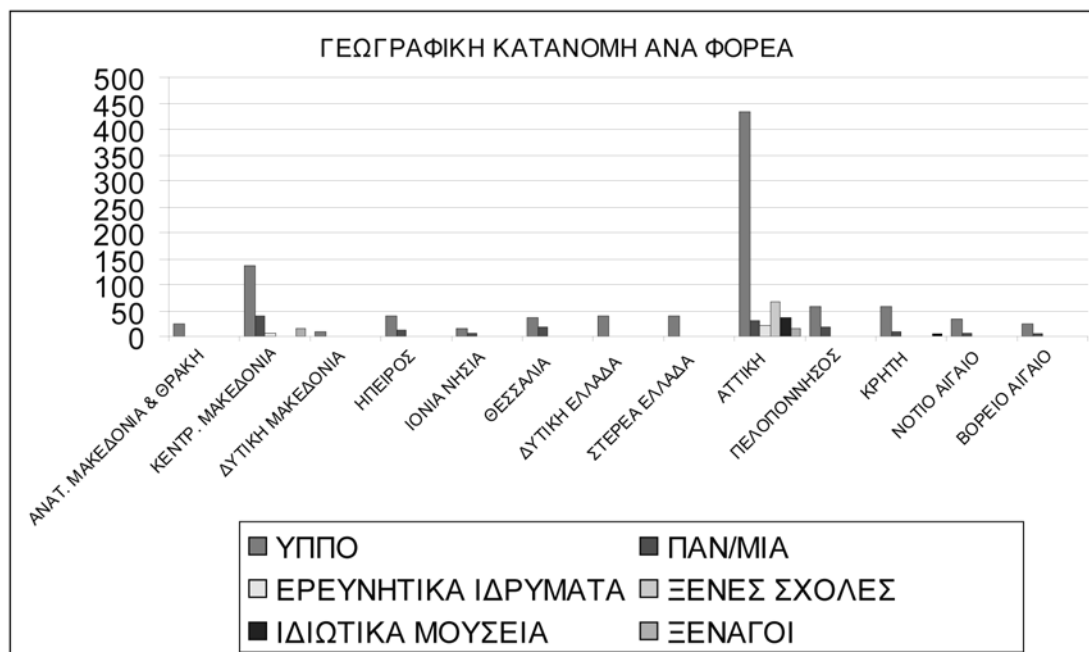
Η γεωγραφική κατανομή έγινε στις 13 διοικητικές περιφέρειες της χώρας. Το κυριότερο χαρακτηριστικό του πίνακα 37 είναι η συγκέντρωση των αρχαιολόγων στην περιφέρεια της Αττικής, όπου βέβαια βρίσκεται και η πρωτεύουσα της χώρας η Αθήνα. Ακολουθεί με μεγάλα επίσης ποσοστά η

περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, όπου βρίσκεται η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της χώρας, η Θεσσαλονίκη. Αναλυτικά καταγράφονται τα εξής στοιχεία: Η πλειοψηφία των αρχαιολόγων του ΥΠ.ΠΟ υπηρετεί στην περιφέρεια της Αττικής και συγκεντρώνει ποσοστό 46% (434 άτομα). Ακολουθεί με ποσοστό 14% η περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας με ποσοστό 14% (137 άτομα). Οι υπόλοιποι αρχαιολόγοι κατανέμονται στις περιφέρειες της χώρας εκτός των δύο μεγάλων κέντρων, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, με ποσοστά που κυμαίνονται από 1 έως 6%. Τα μεγαλύτερα ποσοστά στις περιφέρειες αυτές συγκεντρώνουν η Πελοπόννησος και η Κρήτη (6%, 59 άτομα). Η πλειοψηφία των αρχαιολόγων που εργάζονται στα πανεπιστήμια συγκεντρώνεται στις περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (29%, 40 άτομα) και της Αττικής (21%, 29 άτομα). Ακολουθούν η περιφέρεια της Θεσσαλίας με ποσοστό 14% (19 άτομα) και η περιφέρεια της Πελοποννήσου με 13% (18 άτομα). Γενικότερα οι αρχαιολόγοι των πανεπιστημίων συγκεντρώνονται στις έδρες των πανεπιστημιακών σχολών. Οι αρχαιολόγοι των ερευνητικών ιδρυμάτων συγκεντρώνονται αποκλειστικά στις δύο μεγάλες περιφέρειες, όπου εδρεύουν οι φορείς, με ποσοστά 84% (20 άτομα) στην Αττική και 17% (4 άτομα) στην Κεντρική Μακεδονία. Το σύνολο των αρχαιολόγων των ξένων σχολών και των ιδιωτικών μουσείων εδρεύει στην περιφέρεια της Αττικής. Τέλος οι ξεναγοί συγκεντρώνονται στις έδρες των σχολών, στην Αττική (ποσοστό 45%, άτομα 15), στην Κεντρική Μακεδονία (ποσοστό 42%, άτομα 14) και στην Κρήτη (ποσοστό 12%, άτομα 4).

Η παρατηρούμενη συγκέντρωση των αρχαιολόγων στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης αναπαράγει στην ουσία τη γενικότερη εικόνα έλλειψης αποκέντρωσης που επικρατεί στην Ελλάδα. Με δεδομένο βέβαια το γεγονός ότι η Ελλάδα έχει πυκνά και σημαντικά κατάλοιπα της πολιτιστικής κληρονομιάς σε όλη την επικράτεια, η κατανομή αυτή δημιουργεί ελλείμματα στη διαχείριση του πολιτιστικού αποθέματος κυρίως από τον κύριο φορέα που είναι το Υπουργείο Πολιτισμού. Σε σχέση με τα πανεπιστήμια υπάρχει μία τάση αποκέντρωσης, η οποία οφείλεται στις πανεπιστημιακές σχολές που ιδρύονται τα τελευταία χρόνια σε περιφέρειες εκτός Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΥΠΠΟ		ΠΑΝ/ΜΙΑ		ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ		ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ		ΞΕΝΑΓΟΙ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	24	3%	1	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	25	2%
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	137	14%	40	29%	4	17%	0	0%	0	0%	14	42%	195	16%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	9	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	9	1%
ΗΠΕΙΡΟΣ	40	4%	12	9%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	52	4%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	15	2%	2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	17	1%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	36	4%	19	14%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	55	4%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	39	4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	39	3%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	39	4%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	39	3%
ΑΤΤΙΚΗ	434	46%	29	21%	20	83%	67	100%	36	100%	15	45%	601	48%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	59	6%	18	13%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	77	6%
ΚΡΗΤΗ	59	6%	10	7%	0	0%	0	0%	0	0%	4	12%	73	6%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	34	4%	7	5%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	41	3%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	24	3%	2	1%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	26	2%
ΣΥΝΟΛΟ	949	76%	140	11%	24	2%	67	5%	36	3%	33	3%	1249	99%

ΕΙΚΟΝΑ 8: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

Στοιχεία για τη γεωγραφική κατανομή των αρχαιολόγων ανά κύριο ρόλο φορέα διαθέτουμε για 965 άτομα από τους 1856 συνολικά αρχαιολόγους (ποσοστό 52%).

Με βάση τα ερωτηματολόγια από το σύνολο των 965 ατόμων που καταγράφονται στον πίνακα αυτόν τα περισσότερα απασχολούνται στην έρευνα πεδίου (585 άτομα) και ακολουθούν το μουσείο και οι υπηρεσίες επισκεπτών με 216 άτομα, οι εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες με 131 άτομα και η έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης με 33 άτομα. Από τον πίνακα αυτόν προκύπτει το ίδιο συμπέρασμα με τον προηγούμενο. Ο μεγαλύτερος αριθμός των αρχαιολόγων σε όλους τους κύριους ρόλους συγκεντρώνεται στα δύο μεγάλες περιφέρειες της χώρας την Αττική και την Κεντρική Μακεδονία. Αναλυτικά καταγράφονται τα εξής δεδομένα: Αποκλειστική συγκέντρωση στις δύο μεγάλες περιφέρειες, και κατά συνέπεια στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, παρουσιάζεται στον κύριο ρόλο έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης, με ποσοστά 73% (άτομα 24) για την Αττική και 27% (άτομα 9) για την Κεντρική Μακεδονία. Ακολουθεί ο κύριος ρόλος μουσείο και υπηρεσίες επισκεπτών, όπου παρά τη μεγάλη συγκέντρωση στην Αττική (ποσοστό 56%, άτομα 122) και την Κεντρική Μακεδονία (ποσοστό 20%, άτομα 43), οι αρχαιολόγοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και σε άλλες περιφέρειες, όπως η Ήπειρος με ποσοστό 21% (άτομα 46) και η Δυτική Μακεδονία και η Κρήτη με πολύ χαμηλότερα ποσοστά. Η διαφαινόμενη στον ρόλο αυτό μικρή τάση αποκέντρωσης σχετίζεται με τα νέα μουσεία που έχουν ιδρυθεί τα τελευταία χρόνια από το ΥΠ.ΠΟ στην περιφέρεια καθώς και με την ανάδειξη σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και γενικότερα με την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Στις εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες εκτός από τα υψηλά ποσοστά στις δύο μεγάλες περιφέρειες (Κεντρική Μακεδονία 24% και Αττική 22%) παρατηρείται μία κατανομή των αρχαιολόγων έστω και με μικρά ποσοστά σε όλες σχεδόν τις περιφέρειες της χώρας, γεγονός που σχετίζεται, όπως προαναφέραμε, με την ίδρυση νέων πανεπιστημιακών σχολών. Τέλος στον κύριο ρόλο έρευνα πεδίου, παρά τη μεγάλη συγκέντρωση στις περιφέρειες Αττικής (ποσοστό 33%, άτομα 194) και Κεντρικής Μακεδονίας (ποσοστό 20%, άτομα 115), υπάρχει κατανομή αρχαιολόγων σε όλες σχεδόν τις υπόλοιπες περιφέρειες, έστω και με μικρά

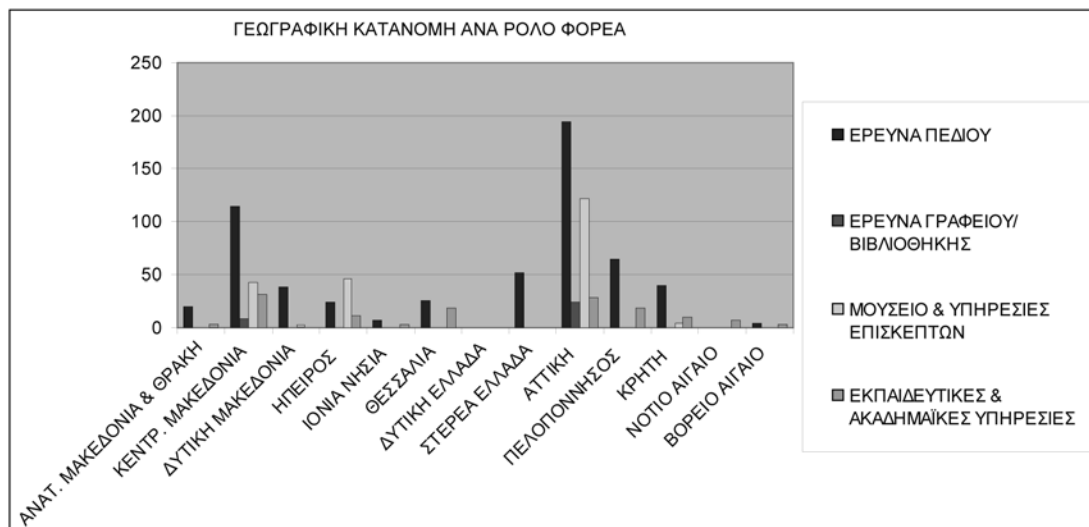
ποσοστά που κυμαίνονται από 1 έως 11%. Η κατανομή αυτή βέβαια συγκρινόμενη με το πλήθος των μνημείων και μουσείων των περιφερειών αυτών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτει τις ανάγκες των φορέων και ιδιαίτερα του ΥΠ.ΠΟ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16:

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ		ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ		ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ		ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	20	3%	0	0%	0	0%	1	1%	21	2%
ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	115	20%	9	27%	43	20%	31	24%	198	20%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	38	6%	0	0%	1	1%	0	0%	39	4%
ΗΠΕΙΡΟΣ	24	4%	0	0%	46	21%	12	9%	82	8%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	7	1%	0	0%	0	0%	2	2%	9	1%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	26	4%	0	0%	0	0%	19	15%	45	5%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	51	9%	0	0%	0	0%	0	0%	51	5%
ΑΤΤΙΚΗ	194	33%	24	73%	122	56%	29	22%	369	38%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	65	11%	0	0%	0	0%	18	14%	83	9%
ΚΡΗΤΗ	40	7%	0	0%	4	2%	10	8%	54	6%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0	0%	0	0%	0	0%	7	5%	7	1%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	5	1%	0	0%	0	0%	2	2%	7	1%
ΣΥΝΟΛΟ	585	61%	33	3%	216	22%	131	14%	965	100%

ΕΙΚΟΝΑ 9: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ ΦΟΡΕΑ

Προσόντα αρχαιολόγων

Στοιχεία για τα υψηλότερα προσόντα των επ' αμοιβή αρχαιολόγων διαθέτουμε για 1341 άτομα από τους 1856 συνολικά αρχαιολόγους (ποσοστό 72%).

Όπως προκύπτει από τον **πίνακα 17** ένα υψηλό ποσοστό αρχαιολόγων (47%) έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές όλων των βαθμίδων. Ειδικότερα πέραν του 52% (704 άτομα) των αρχαιολόγων που διαθέτουν πρώτο πτυχίο, 127 άτομα (ποσοστό 9%) διαθέτουν ένα απλό μεταπτυχιακό και 274 άτομα (ποσοστό 20%) έχουν κάνει διετείς μεταπτυχιακές σπουδές. Διδακτορικό δίπλωμα κατέχουν 234 άτομα (ποσοστό 17%), ενώ 2 άτομα (ποσοστό 1%) κατέχουν μεταδιδακτορικό δίπλωμα. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει το υψηλό επιστημονικό επίπεδο του κλάδου των αρχαιολόγων στην Ελλάδα.

Στοιχεία για τα υψηλότερα προσόντα των επ' αμοιβή αρχαιολόγων ανά φορέα διαθέτουμε για 1341 άτομα από τους 1856 συνολικά αρχαιολόγους (ποσοστό 72%).

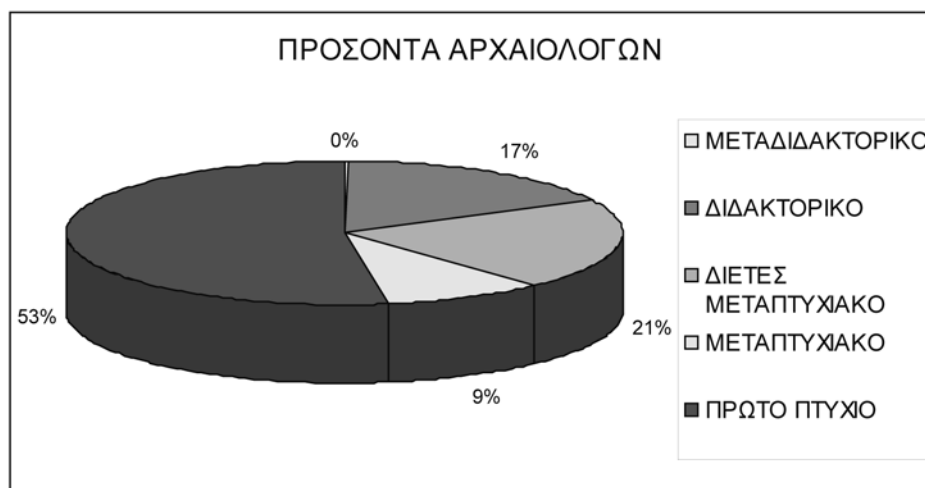
Από τα στοιχεία που καταγράφηκαν προκύπτουν αναλυτικά ανά φορέα τα εξής: Οι αρχαιολόγοι του ΥΠ.ΠΟ διαθέτουν σε ποσοστό 55% (699 άτομα) πρώτο πτυχίο, ενώ το συνολικό ποσοστό μεταπτυχιακών σπουδών όλων των βαθμίδων ανέρχεται σε ποσοστό σε 45% (573 άτομα). Το μεγαλύτερο

ποσοστό (21%) συγκεντρώνουν τα διετή μεταπτυχιακά και ακολουθούν τα διδακτορικά (ποσοστό 14%) και τα απλά μεταπτυχιακά (ποσοστό 10%). Οι αρχαιολόγοι των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων διαθέτουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία (ποσοστό 82%, 40 άτομα) διδακτορικό δίπλωμα. Μικρά ποσοστά του διδακτικού προσωπικού των ΑΕΙ διαθέτουν διετές μεταπτυχιακό ή μεταδιδακτορικό (ποσοστό 4%, άτομα 2), ενώ ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό (10%, 5 άτομα) δεν έχει πραγματοποιήσει κανενός είδους μεταπτυχιακές σπουδές. Στα ερευνητικά ιδρύματα αντίθετα το σύνολο των αρχαιολόγων κατέχουν διδακτορικό δίπλωμα. Οι αρχαιολόγοι των ξένων σχολών διαθέτουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία (ποσοστό 83%, άτομα 5) διδακτορικό δίπλωμα, ενώ ένα ποσοστό 17% κατέχει διετές μεταπτυχιακό. Οι αρχαιολόγοι των ιδιωτικών μουσείων διαθέτουν στο σύνολό τους μεταπτυχιακά διπλώματα, σε ποσοστό 50% διδακτορικά, και ανά 25% διετή και απλά μεταπτυχιακά. Τέλος δεν έχουν καταγραφεί στοιχεία για τους αρχαιολόγους που εργάζονται ως ξεναγοί.

Από τα στοιχεία αυτά γίνεται φανερό ότι οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στην Ελλάδα διαθέτουν υψηλό επιστημονικό επίπεδο όχι μόνο στους φορείς, στους οποίους οι μεταπτυχιακές σπουδές αποτελούν προϋπόθεση για την πρόσληψη και την ανέλιξη τους, όπως τα ΑΕΙ, τα ερευνητικά ιδρύματα, οι ξένες σχολές και ενδεχομένως τα ιδιωτικά μουσεία, αλλά και στο ΥΠ.ΠΟ, όπου για την εισαγωγή απαιτείται μόνο απλό πτυχίο. Ο μεγάλος αριθμός των αρχαιολόγων αυτού του φορέα που έχουν πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές μαρτυρεί τη διαρκώς αυξανόμενη τάση των αρχαιολόγων του ΥΠ.ΠΟ για αναβάθμιση του επιστημονικού τους επιπέδου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	%
ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	2	1%
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	234	17%
ΔΙΕΤΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	274	20%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	127	9%
ΠΡΩΤΟ ΠΤΥΧΙΟ	704	53%
ΣΥΝΟΛΟ	1341	100%

ΕΙΚΟΝΑ 10: ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ**ΠΙΝΑΚΑΣ 18:****ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ**

ΠΡΟΣΟΝΤΑ	ΥΠΠΟ		ΑΕΙ		ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ		ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ		ΞΕΝΑΓΟΙ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	0	0%	2	4%	0	0%	0	0%	0	0%	-	
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	177	14%	40	82%	10	100%	5	83%	2	50%	-	
ΔΙΕΤΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	270	21%	2	4%	-		1	17%	1	25%	-	
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	126	10%	0	0%	-		-		1	25%	-	
ΠΡΩΤΟ ΠΤΥΧΙΟ	699	55%	5	10%	-		-		-		-	
ΣΥΝΟΛΟ	1272	100%	49	100%	10	100%	6	100%	4	100%	-	

Κεφάλαιο 5

Θέσεις εργασίας

A. Κόσσυβα

Τύποι θέσεων εργασίας

Λεπτομέρειες σχετικά με **1603** αρχαιολόγους σε **27** κύριες θέσεις εργασίας προκύπτουν επίσης από την έρευνα που διεξάχθηκε. Οι παραπάνω αριθμοί αντιπροσωπεύουν μία θέση εργασίας για κάθε 59 άτομα. Ωστόσο επειδή στην έρευνα ζητήθηκε μόνο ο κύριος ρόλος που επιτελεί το άτομο κάθε θέσης εργασίας δεν αποδίδεται η πραγματική εικόνα των πολλαπλών ρόλων που επιτελούν τα άτομα στις διάφορες θέσεις.

Το κύριο πρόβλημα δημιουργείται στην θέση εργασίας με τον τίτλο αρχαιολόγοι, όπου η πλειονότητα των ατόμων (1078) που εργάζονται στον φορέα ΥΠ.ΠΟ φαίνεται να απασχολείται στην έρευνα πεδίου ενώ στην πραγματικότητα ταυτόχρονα διεξάγει και έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης, οργανώνει τη λειτουργία μουσείων και την εξυπηρέτηση επισκεπτών σε αυτά αλλά και αναλαμβάνει εκπαιδευτικές υπηρεσίες μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά και ενήλικες.

Επίσης το διδακτικό προσωπικό (129 άτομα) των Τμημάτων Αρχαιολογίας στα ελληνικά ΑΕΙ μολονότι έχει ως κύριο ρόλο τις ακαδημαϊκές υπηρεσίες έχει εξίσου σημαντική συμμετοχή στην έρευνα πεδίου (με ανασκαφές και επιφανειακές έρευνες) αλλά και στην έρευνα γραφείου/βιβλιοθήκης για τη μελέτη και δημοσίευση των αποτελεσμάτων των ανασκαφών και των επιφανειακών ερευνών του.

Στον πίνακα συνοψίζεται ο κύριος ρόλος των ατόμων στις διάφορες θέσεις εργασίας τόσο με βάση τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια όσο και με βάση τα στοιχεία που μας έδωσαν το Υπουργείο Πολιτισμού και τα ελληνικά πανεπιστήμια, δηλαδή οι κύριοι φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 19: ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΕΠ’ ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	1	0	1	0	0
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	1	0	1	0	0
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	3	0	3	0	0
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	77	17	60	0	0
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ	8	0	0	8	0
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ	1	0	0	1	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	6	0	0	0	6
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	1	0	1	0	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ	1	0	1	0	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ	1	0	0	1	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	5	0	0	5	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	4	0	4	0	0

ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ					
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ	2	0	0	2	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ	1228	1078	36	114	0
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	1	0	1	0	0
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	1	0	1	0	0
ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	22	0	22	0	0
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΕΙ	129	0	0	0	129
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΕΙ	10	2	8	0	0
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΕΙ	1	0	1	0	0
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΞΕΝΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	4	1	3	0	0
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΞΕΝΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	1	0	0	0	1
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΞΕΝΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	2	0	2	0	0
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΞΕΝΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	1	0	0	0	1
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ ΞΕΝΩΝ ΣΧΟΛΩΝ	59	59	0	0	0
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ- ΞΕΝΑΓΟΙ	33	0	0	33	0
ΣΥΝΟΛΟ	1603	1157	145	164	137

Μισθοί

Από την έρευνα συγκεντρώσαμε πληροφορίες για τους μισθούς **1753** αρχαιολόγων (94% όλων των αρχαιολόγων της έρευνας). Από αυτούς, γνωρίζουμε ότι οι **1428** εργάζονται με πλήρες ωράριο και οι **28** με μειωμένο ωράριο. Για τους υπόλοιπους δεν έχουμε πληροφορίες για το ωράριο εργασίας τους.

Ο μέσος ετήσιος μισθός για όλους τους αρχαιολόγους είναι 28.925€. Αυτό το ποσό συγκρίνεται με το ποσό των 26.987€ που αποτελεί τον εθνικό μέσο όρο ενός ετήσιου μισθού πλήρους απασχόλησης για όλα τα επαγγέλματα το 2007 (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία 2007). Ο μέσος ετήσιος μισθός του αρχαιολόγου είναι 22.050€. 50% των αρχαιολόγων κερδίζουν περισσότερα από αυτό το ποσό και 50% κερδίζουν λιγότερα.

Η πλειονότητα των αρχαιολόγων που εντοπίστηκαν στην έρευνα εργάζονται με πλήρες ωράριο γι' αυτό όλα τα δεδομένα των μισθών έχουν υπολογιστεί με βάση αυτό το ωράριο.

Στα ερωτηματολόγια ζητήσαμε πληροφορίες για τον ακαθάριστο μισθό κάθε εργασιακής βαθμίδας. Ζητήσαμε στις απαντήσεις να περιλαμβάνεται ο ελάχιστος, ο μέγιστος και ο μέσος μισθός. Στους πίνακες δίνονται οι μέσοι μισθοί. Οι απαντήσεις περιλάμβαναν τόσο μόνιμους όσο και συμβασιούχους αρχαιολόγους στο Δημόσιο αλλά και στον Ιδιωτικό τομέα.

Από τα ερωτηματολόγια ωστόσο δεν είναι δυνατό να προκύψουν στατιστικά στοιχεία για τις μισθολογικές κλίμακες των αρχαιολόγων που εργάζονται στα ιδιωτικά μουσεία και στις ξένες αρχαιολογικές σχολές γιατί δεν μας δόθηκαν οι αντίστοιχες πληροφορίες.

Μισθοί με βάση τον φορέα

Ο μέσος μισθός των αρχαιολόγων που εργάζονται ως ακαδημαϊκό προσωπικό στα ελληνικά πανεπιστήμια είναι μεγαλύτερος από το μέσο μισθό των αρχαιολόγων που εργάζονται στο Υπουργείο Πολιτισμού και εκείνων που απασχολούνται ως ερευνητικό προσωπικό στα ελληνικά ερευνητικά κέντρα. Ωστόσο εντύπωση προκαλεί ο μέσος μισθός των ξεναγών (ο οποίος

περιλαμβάνεται εδώ γιατί ένα ποσοστό όσων εργάζονται ως ξεναγοί είναι αρχαιολόγοι που πραγματοποίησαν και σπουδές ξεναγού) που είναι μεγαλύτερος του μέσου μισθού των αρχαιολόγων στο Υπουργείο Πολιτισμού και στα ερευνητικά κέντρα. Κι αυτό μολονότι οι προηγούμενοι φορείς είναι δημόσιοι ενώ οι ξεναγοί εργάζονται ιδιωτικά.

Από την έρευνα δεν διαπιστώθηκαν μισθολογικές διαφορές ανάμεσα στους αρχαιολόγους ανάλογα με το φύλο τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΥΠΠΟ	14000€	22050€	30100€
ΠΑΝ/ΜΙΑ	31136€	49357€	67578€
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	15483€	19810€	22750€
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
ΞΕΝΑΓΟΙ	15092€	24486€	33880€

Μισθολογικά κλιμάκια

Οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στο Υπουργείο Πολιτισμού ως μόνιμοι υπάλληλοι πληρώνονται με βασικό μισθό που διαμορφώνεται σε 18 μισθολογικά κλιμάκια ανάλογα με το χρόνο υπηρεσίας. Έτσι ένας πρωτοδιοριζόμενος αρχαιολόγος παίρνει βασικό μηνιαίο μισθό που εντάσσεται στο 18^ο μισθολογικό κλιμάκιο. Για την απονομή του αμέσως επόμενου μισθολογικού κλιμάκιου απαιτείται υπηρεσία ενός έτους στο εισαγωγικό (18^ο) κλιμάκιο. Για την απονομή όλων των επόμενων

μισθολογικών κλιμακίων απαιτείται υπηρεσία δύο ετών σε κάθε μισθολογικό κλιμάκιο.

Αντίθετα ο βασικός μισθός των αρχαιολόγων που εργάζονται στο Υπουργείο Πολιτισμού με σχέση εργασίας αορίστου ή ορισμένου χρόνου διαμορφώνεται ανάλογα με το χρόνο απόκτησης του πτυχίου τους στην αρχαιολογία. Ο συμβασιούχος αρχαιολόγος αλλάζει μισθολογικό κλιμάκιο ανά δύο χρόνια μετά την απόκτηση του πτυχίου του.

Οι αρχαιολόγοι που εργάζονται ως ακαδημαϊκό προσωπικό στα ελληνικά πανεπιστήμια πληρώνονται ανάλογα με τη βαθμίδα. Η ανώτερη βαθμίδα είναι του Καθηγητή, ακολουθεί του Αναπληρωτή Καθηγητή, του Επίκουρου Καθηγητή και του Λέκτορα. Ως ακαδημαϊκό προσωπικό μπορούν επίσης να εργαστούν στα ελληνικά πανεπιστήμια και αρχαιολόγοι που προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για χρονικό διάστημα ένα εξάμηνο έως ένα ακαδημαϊκό έτος με δυνατότητα ανανέωσης για συνολική απασχόληση μέχρι τρία ακαδημαϊκά έτη. Ο βασικός μισθός αυτών των συμβασιούχων αρχαιολόγων στα Α.Ε.Ι. εξισώνεται, ανάλογα με τα προσόντα τους, με τα μισθολογικά κλιμάκια των βαθμίδων (καθηγητής, αναπληρωτής καθηγητής, επίκουρος, λέκτορας) του μόνιμου ακαδημαϊκού προσωπικού. Τέλος ο μισθός των αρχαιολόγων που εργάζονται στα πανεπιστήμια ως Ειδικό κι Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) διαμορφώνεται σε τέσσερις βαθμίδες. Η ανώτερη βαθμίδα είναι η Α και ακολουθούν οι Β, Γ και Δ.

Τέλος οι αρχαιολόγοι που εργάζονται σε Ερευνητικά Κέντρα έχουν επίσης μισθολογικά κλιμάκια ανάλογα με τη βαθμίδα. Η ανώτερη βαθμίδα είναι ο Ερευνητής Α, ακολουθεί ο Ερευνητής Β, ο Ερευνητής Γ και ο Ερευνητής Δ.

Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι έμμεσα μόνο μπορούμε να συνδέσουμε τους μισθούς των αρχαιολόγων με ηλικιακές ομάδες, εφόσον τα μισθολογικά κλιμάκια των αρχαιολόγων που εργάζονται στο ελληνικό δημόσιο (Υπουργείο Πολιτισμού, Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα) δεν συνδέονται με την ηλικία αλλά με τον χρόνο προϋπηρεσίας.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 21: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

ΕΤΗ	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
0	18	12488€
1	17	13020€
3	16	13566€
5	15	14098€
7	14	14630€
9	13	15176€
11	12	15708€
13	11	16240€
15	10	16786 €
17	9	17318€
19	8	17850€
21	7	18396€
23	6	18928€
25	5	19474€
27	4	20006€
29	3	20538€
31	2	21084€
33	1	21616€

**ΠΙΝΑΚΑΣ 22: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

ΕΤΗ ΠΡΟΥΨΗΡΕΣΙΑΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
0-1	12838€
1-3	13356€
3-5	13860€
5-7	14378€
7-9	14896€
9-11	15400€
11-13	15918€
13-15	16436€
15-17	16940€
17-19	17458€
19-21	17962€
21-23	18480€
23-25	18998€
25-27	19516€
27-29	20020€
29-31	20552€

**ΠΙΝΑΚΑΣ 23: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΥ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Ε.Ε.ΔΙ.Π.)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ**

ΒΑΘΜΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	23772€
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	20608€
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	17430€
ΛΕΚΤΟΡΑΣ	15848€
ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΟΣ ΔΙΔΑΣΚΩΝ (Π.Δ. 407/1980)	15848€ ΩΣ 23772€
Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΒΑΘΜΙΔΑΣ Α	15050€
Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΒΑΘΜΙΔΑΣ Β	14266€
Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΒΑΘΜΙΔΑΣ Γ	13468€
Ε.Ε.ΔΙ.Π. ΒΑΘΜΙΔΑΣ Δ	12684€

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΒΑΘΜΟΣ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Α	22750€
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Β	19712€
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Γ	16674€
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Δ	15162€

Ακόμη πρέπει να επισημάνουμε ότι οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στο Δημόσιο τομέα παίρνουν εκτός από το βασικό μισθό ανάλογα με το μισθολογικό τους κλιμάκιο, και διάφορα μηνιαία επιδόματα.

Έτσι οι **μόνιμοι αρχαιολόγοι του Υπουργείου Πολιτισμού** παίρνουν:

Α) επίδομα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που διαφοροποιείται μισθολογικά ανάλογα με το αν πρόκειται για μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα. Το επίδομα Μεταπτυχιακών Σπουδών δίνεται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμα του αρχαιολόγου

Β) επίδομα Αρχαιολογικών Ερευνών

Γ) επίδομα Γάμου

Δ) επίδομα Παιδιών εφόσον είναι ανήλικα (έως 18 ετών) ή παιδιά που φοιτούν στην ανώτερη ή ανώτατη εκπαίδευση (έως 24 ετών)

Ε) Κίνητρο Απόδοσης. Επίδομα για την αύξηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων, την προσαρμογή των υπηρεσιών και του προσωπικού στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη.

ΣΤ) Επίδομα Θέσης Ευθύνης. Στους προϊσταμένους οργανικών μονάδων οποιουδήποτε επιπέδου (προϊστάμενοι Διευθύνσεων Διοίκησης, προϊστάμενοι Τμημάτων Διοίκησης) καταβάλλεται, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους, μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης.

Από την άλλη πλευρά **οι αρχαιολόγοι που εργάζονται με συμβάσεις αορίστου ή ορισμένου χρόνου στο Υπουργείο Πολιτισμού** λαμβάνουν διάφορα επιδόματα με ποσόστωση σε σχέση με το μηνιαίο βασικό μισθό:

A) επίδομα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που διαφοροποιείται μισθολογικά ανάλογα με το αν πρόκειται για μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα.

B) επίδομα Αρχαιολογικών Ερευνών

Γ) επίδομα Βιβλιοθήκης

Δ) επίδομα Ξένης Γλώσσας

Ε) επίδομα Γάμου

ΣΤ) επίδομα Παιδιών

Z) επίδομα Εργοταξίου/ Επικίνδυνης και Ανθυγιεινής Εργασίας. Χορηγείται στους αρχαιολόγους που απασχολούνται σε ανασκαφές σε εργοτάξια, σήραγγες, σπήλαια, υποθαλάσσιες και υπολίμνιες έρευνες.

Οι αρχαιολόγοι που αποτελούν μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό στα **πανεπιστήμια** λαμβάνουν:

A) επίδομα Χρόνου Υπηρεσίας (12% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 5 χρόνια υπηρεσίας, 32% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 15 χρόνια υπηρεσίας, 48% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 23 χρόνια υπηρεσίας και 60% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 29 χρόνια υπηρεσίας)

B) επίδομα Διδακτικής Προετοιμασίας

Γ) επίδομα Βιβλιοθήκης

Δ) επίδομα Έρευνας

Οι αρχαιολόγοι που εργάζονται ως ερευνητές στα **ερευνητικά κέντρα** λαμβάνουν:

A) επίδομα Χρόνου Υπηρεσίας (12% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 5 χρόνια υπηρεσίας, 32% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 15 χρόνια υπηρεσίας, 48% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 23 χρόνια υπηρεσίας και 60% προσαύξηση στο βασικό μισθό στα 29 χρόνια υπηρεσίας)

B) επίδομα Βιβλιοθήκης

Γ) επίδομα Έρευνας

Οι Ξεναγοί αν και εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα λαμβάνουν με βάση τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που υπογράφεται κάθε χρόνο ανάμεσα στους εργαζόμενους στον Ιδιωτικό τομέα και στους εργοδότες τα εξής επιδόματα:

Α) προσαύξηση για απασχόληση την περίοδο του Πάσχα (περίοδος 1/1-30/4) (15% προσαύξηση στο βασικό μισθό)

Β) προσαύξηση για απασχόληση την περίοδο των Χριστουγέννων (περίοδος 1/5-31/12) (12.50% προσαύξηση στο βασικό μισθό)

Γ) επίδομα άδειας (8% προσαύξηση στο βασικό μισθό)

Δ) αποζημίωση άδειας (8% προσαύξηση στο βασικό μισθό)

Ε) επίδομα Κυριακής/Αργίας (75% προσαύξηση στο βασικό μισθό)

ΣΤ) υπερωρία ανά ώρα

Ζ) πρόσθετη αμοιβή για δίγλωσση ξενάγηση

Η) αποζημίωση γευμάτων

Θ) πρόσθετη αμοιβή ανά άτομο για ξενάγηση ομάδας μεγαλύτερης από 50 άτομα

ΠΙΝΑΚΑΣ 25: ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	ΓΑΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΩΝ				ΚΙΝΗΤΡΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΘΕΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ	
ΔΙΔΑΚΤ	ΜΕΤΑΠ Τ			1-2	3	4	5		ΠΡΟΪΣΤ ΔΙΕΥΘ.	ΠΡΟΪΣΤ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
900€	540€	2760€	420€	216€	420€	564€	876€	1800€	1560€	780€

ΠΙΝΑΚΑΣ 26: ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	ΒΙΒΛΙΟ ΘΗΚΗΣ	ΓΑΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΩΝ		ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ		ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ή ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ
ΔΙΔΑΚΤ	ΜΕΤΑΠΤ				1-3	4 & ΑΝΩ	A	B	
12%	10%	8%	8%	10%	8%	10%	10%	5%	10%

ΠΙΝΑΚΑΣ 27: ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΩΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΕ ΑΕΙ

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΧΡΟΝΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΤΗ %		ΕΠΙΔΟΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	0	0%	7044€	4932€	5112€
	5	12%			
	15	32%			
	23	48%			
	29	60%			
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	0	0%	6336€	3168€	4632€
	5	12%			
	15	32%			
	23	48%			
	29	60%			
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	0	0%	5640€	2112€	4212€
	5	12%			
	15	32%			
	23	48%			
	29	60%			
ΛΕΚΤΟΡΑΣ	0	0%	4932€	2112€	3792€
	5	12%			
	15	32%			
	23	48%			
	29	60%			

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΩΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΒΑΘΜΙΔΑ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΧΡΟΝΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ		ΕΠΙΔΟΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
	ΕΤΗ	%		
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Α	0	0%	4552€	4732€
	5	12%		
	15	32%		
	23	48%		
	29	60%		
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Β	0	0%	2788€	4252€
	5	12%		
	15	32%		
	23	48%		
	29	60%		
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Γ	0	0%	1732€	3832€
	5	12%		
	15	32%		
	23	48%		
	29	60%		
ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ Δ	0	0%	1732€	3412€
	5	12%		
	15	32%		
	23	48%		
	29	60%		

Μισθολογικά κλιμάκια κι εργασιακές βαθμίδες

Για να υπολογίσουμε την πιο υψηλή αμοιβή εργασιακής βαθμίδας στους Έλληνες αρχαιολόγους πρέπει, με βάση τα παραπάνω, να λάβουμε υπόψη μας κάποιες παραμέτρους. Καταρχήν πρέπει να γνωρίζουμε εάν εργάζονται στο Δημόσιο τομέα (92% των αρχαιολόγων στην Ελλάδα), καθώς εκεί τα χρόνια προϋπηρεσίας μεταβάλλουν τα μισθολογικά κλιμάκια ενώ τα διάφορα

επιδόματα (κυρίως οι οικογενειακές παροχές: επιδόματα γάμου και παιδιών) διαφοροποιούν το βασικό μισθό ανεξαρτήτως εργασιακής βαθμίδας.

Πάντως η πιο υψηλά αμειβόμενη εργασιακή βαθμίδα για αρχαιολόγους είναι αυτή του Καθηγητή πανεπιστημίου με 29 χρόνια υπηρεσίας που λαμβάνει ετήσιο μισθό περίπου 58000€. Η χαμηλότερα αμειβόμενη εργασιακή βαθμίδα είναι του άγαμου αρχαιολόγου που εργάζεται με σύμβαση ορισμένου χρόνου στο Υπουργείο Πολιτισμού και δεν διαθέτει προϋπηρεσία ούτε μεταπτυχιακές σπουδές, που λαμβάνει ετήσιο μισθό περίπου 14000€.

Για τη σημασία που δίνεται στην αρχαιολογική έρευνα ενδεικτικός είναι ο μέσος μισθός που λαμβάνουν οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα. Λαμβάνουν τον χαμηλότερο μέσο μισθό από όλους τους αρχαιολόγους που εργάζονται στο Δημόσιο τομέα αλλά ακόμη και από τους ξεναγούς στον ιδιωτικό τομέα.

Μισθοί σε άλλα επαγγέλματα

Οι μέσοι μισθοί ορισμένων επαγγελμάτων εκτός των αρχαιολόγων δηλώνονται στον παρακάτω πίνακα. Πρόκειται για επαγγέλματα με τα οποία οι αρχαιολόγοι έρχονται συχνά σε επαφή στα πλαίσια της εργασίας τους.

Ο μέσος μισθός του αρχαιολόγου είναι 28925€ τον χρόνο. Ο μέσος μισθός όλων των άλλων επαγγελμάτων του πίνακα είναι 23683€ τον χρόνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ	32200€
ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	21996€
ΧΗΜΙΚΟΙ	19894€
ΣΥΝΤΗΡΗΤΕΣ	15400€
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ	28925€
ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	23683€
ΕΘΝΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	26987€

Δικαιώματα/ Οφέλη Εργαζομένων

Σχετικά με τα δικαιώματα και τα οφέλη που έχουν οι αρχαιολόγοι ανάλογα με τις εργασιακές τους βαθμίδες μία πρώτη μεγάλη διάκριση γίνεται ανάμεσα σε αυτούς που εργάζονται στο Δημόσιο τομέα (92%) και αυτούς που εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα (8%).

Όσοι αρχαιολόγοι εργάζονται στο Δημόσιο τομέα τόσο ως μόνιμοι (38%) όσο και ως συμβασιούχοι αορίστου ή ορισμένου χρόνου (62%) λαμβάνουν:

- κανονική άδεια με αποδοχές 20 ημέρες τον χρόνο
- αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσους μήνες όσα είναι τα χρόνια υπηρεσίας τους (π.χ. αρχαιολόγος που υπηρετεί 19 χρόνια μπορεί να πάρει αναρρωτική άδεια 19 μήνες)
- άδεια μητρότητας με αποδοχές οι γυναίκες αρχαιολόγοι για διάστημα 2 μηνών πριν τον τοκετό και για διάστημα 3 μηνών μετά τον τοκετό (για όσες αρχαιολόγους αποκτήσουν παιδί πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κατά 2 μήνες)
- μειωμένο ωράριο εργασίας: ο χρόνος εργασίας του γονέα αρχαιολόγου (γυναίκας ή άνδρα) μειώνεται κατά 2 ώρες ημερησίως εφόσον έχει παιδιά ηλικίας έως 2 ετών και κατά 1 ώρα, εφόσον έχει παιδιά ηλικίας από 2 έως 4 ετών. Στην περίπτωση γέννησης 4ου παιδιού, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για 2 ακόμη χρόνια
- 9 μήνες άδεια ανατροφής παιδιού με αποδοχές δικαιούται ο γονέας αρχαιολόγος (γυναίκα ή άνδρας), εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου εργασίας
- ο αρχαιολόγος έχει δικαίωμα απουσίας με αποδοχές 5 εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και 3 εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου του ή και συγγενούς έως και β' βαθμού
- αρχαιολόγος που πάσχει ή έχει σύζυγο ή παιδί που πάσχει από νόσημα το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας ή έχει παιδί που πάσχει από βαριά νοητική στέρηση ή σύνδρομο Down, δικαιούται ειδική άδεια με αποδοχές έως 22 εργάσιμες ημέρες το χρόνο

- αρχαιολόγος που ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης ή μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία δικαιούται ειδικής άδειας απουσίας με αποδοχές, 2 ημερών.

Επίσης οι μόνιμοι αρχαιολόγοι στο Υπουργείο Πολιτισμού λαμβάνουν 'επιδημία' (άδεια διάρκειας 2 μηνών τον χρόνο) για την έρευνα και συγγραφή άρθρου. Για την άδεια αυτή οι αρχαιολόγοι που εργάζονται εκτός Αττικής λαμβάνουν αποζημίωση 800€ για τη μετακίνηση και διαμονή τους στην Αθήνα ώστε να χρησιμοποιήσουν για την επιστημονική τους ενημέρωση τις εξειδικευμένες βιβλιοθήκες. Τέλος οι μόνιμοι αρχαιολόγοι στο Υπουργείο Πολιτισμού μπορούν να λάβουν, εάν το ζητήσουν, για μία φορά σε όλη την καριέρα τους, εκπαιδευτική άδεια με αποδοχές διάρκειας από ένα εξάμηνο έως 2 χρόνια για την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών ή τη συγγραφή επιστημονικής μονογραφίας.

Ακόμη οι αρχαιολόγοι που εργάζονται ως ακαδημαϊκό ή ερευνητικό προσωπικό στα πανεπιστήμια και στα ερευνητικά κέντρα λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια με αποδοχές διάρκειας ενός εξαμήνου ή ενός ακαδημαϊκού έτους ανά τρία χρόνια.

Από την άλλη πλευρά οι αρχαιολόγοι που εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα λαμβάνουν κανονική άδεια με αποδοχές 2 ημέρες τον μήνα, αναρρωτική άδεια και άδεια μητρότητας.

Τέλος στη σύνταξη των αρχαιολόγων που εργάζονται είτε στον Δημόσιο είτε στον Ιδιωτικό τομέα συμβάλλουν οι εργοδότες με εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία (οι αρχαιολόγοι που είναι μόνιμοι στο Δημόσιο τομέα ανήκουν στο Ταμείο Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων ενώ οι υπόλοιποι αρχαιολόγοι που εργάζονται με συμβάσεις στον Δημόσιο τομέα ή στον Ιδιωτικό τομέα ανήκουν στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

Εργασιακή Σταθερότητα

Χρονική Έκταση εργασιακής απασχόλησης

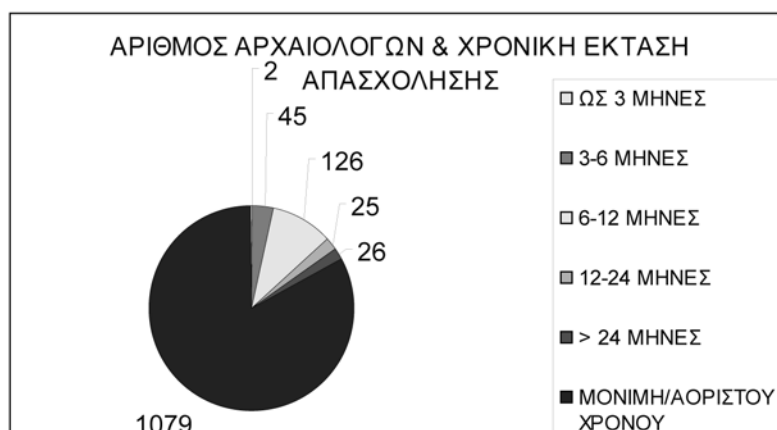
Η έρευνα περιέλαβε ερωτήματα για την χρονική έκταση απασχόλησης σε κάθε εργασιακή βαθμίδα. Αποκτήσαμε λεπτομέρειες για 1303 επ' αμοιβή αρχαιολόγους, 70% από το συνολικό αριθμό των αρχαιολόγων για τις εργασιακές βαθμίδες των οποίων έχουμε συγκεντρώσει στοιχεία.

Διαπιστώνουμε ότι ο ρόλος κάθε αρχαιολόγου στις διάφορες εργασιακές βαθμίδες δεν διαφοροποιείται ανάλογα με την χρονική έκταση απασχόλησης. Στον **πίνακα 31** συγκρίνεται η χρονική έκταση απασχόλησης των αρχαιολόγων στους διαφορετικούς φορείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	%
ΩΣ 3 ΜΗΝΕΣ	2	0.15%
3-6 ΜΗΝΕΣ	45	3%
6-12 ΜΗΝΕΣ	126	10%
12-24 ΜΗΝΕΣ	25	2%
> 24 ΜΗΝΕΣ	26	2%
ΜΟΝΙΜΗ/ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	1079	83%

ΕΙΚΟΝΑ 11: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΥΠΠΟ		ΑΕΙ		ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ		ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ		ΞΕΝΑΓΟΙ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΩΣ 3 ΜΗΝΕΣ	0	0%	0	0%	0	0%	2	40%	0	0%	-	-
3-6 ΜΗΝΕΣ	45	4%	0	0%	0	0%	-	-	0	0%	-	-
6-12 ΜΗΝΕΣ	126	11%	39	28%	0	0%	-	-	0	0%	-	-
12-24 ΜΗΝΕΣ	25	2%	0	0%	0	0%	-	-	0	0%	-	-
> 24 ΜΗΝΕΣ	22	2%	4	3%	0	0%	-	-	0	0%	-	-
ΜΟΝΙΜΗ/ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	949	81%	97	69%	24	100%	3	60%	36	100%	-	-

ΕΙΚΟΝΑ 12: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Εργασία Πλήρους και Μειωμένου Ωραρίου

Στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε συγκεντρώθηκαν στοιχεία για το πόσοι αρχαιολόγοι εργάζονται με πλήρες ωράριο (30 ώρες ή περισσότερες την εβδομάδα) και πόσοι με μειωμένο ωράριο (λιγότερες από 30 ώρες την εβδομάδα). Συγκεντρώθηκαν πληροφορίες για το ωράριο εργασίας 1456 αρχαιολόγων.

Συνολικά, διαπιστώσαμε ότι το 77% (1428 από 1856 άτομα) των επ' αμοιβή αρχαιολόγων εργάζονται με πλήρες ωράριο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: ΠΛΗΡΕΣ & ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ	%
ΠΛΗΡΕΣ ΩΡΑΡΙΟ	1428	98%
ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΩΡΑΡΙΟ	28	2%
ΣΥΝΟΛΟ	1456	100%

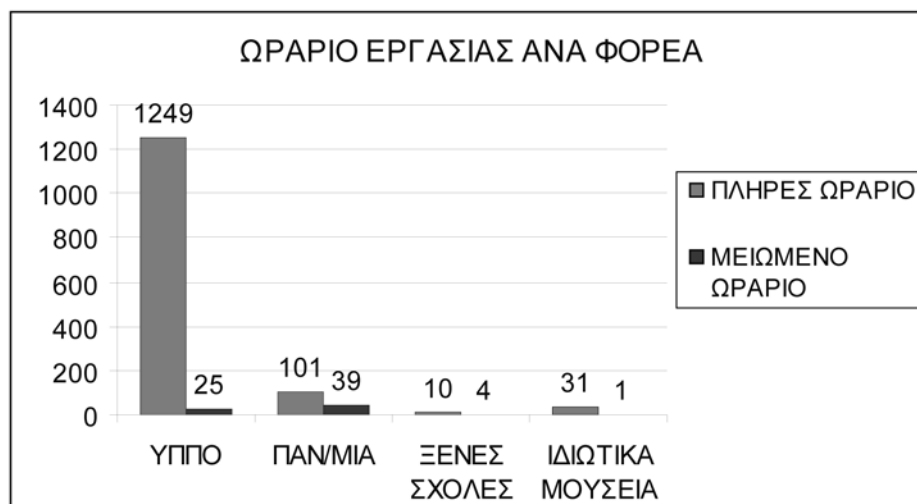
Εργασία Πλήρους και Μειωμένου Ωραρίου με βάση τον φορέα

Είναι φανερό ότι το μειωμένο ωράριο εργασίας είναι περισσότερο διαδεδομένο στους αρχαιολόγους που εργάζονται στα Πανεπιστήμια (28%) και στις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές (29%). Αντίθετα το 98% των αρχαιολόγων που εργάζονται στο Υπουργείο Πολιτισμού και το 97% αυτών που εργάζονται στα Ιδιωτικά Μουσεία εργάζονται με πλήρες ωράριο. Τα παραπάνω δεδομένα αφορούν 1460 αρχαιολόγους που εργάζονται σε διάφορους φορείς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: ΠΛΗΡΕΣ & ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

	ΠΛΗΡΕΣ ΩΡΑΡΙΟ		ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΩΡΑΡΙΟ	
	ΑΡ.	%	ΑΡ.	%
ΥΠΠΟ	1249	98%	25	2%
ΠΑΝ/ΜΙΑ	101	72%	39	28%
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	-		-	
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	10	71%	4	29%
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	31	97%	1	3%
ΞΕΝΑΓΟΙ	-		-	

**ΕΙΚΟΝΑ 13: ΠΛΗΡΕΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΩΡΑΡΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ**

Πηγές Χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση των εργασιακών βαθμίδων στο Δημόσιο τομέα προέρχεται από κρατικά κονδύλια. Ωστόσο υπάρχουν τομείς του Υπουργείου Πολιτισμού (20 αρχαιολόγοι, 1% του συνόλου των αρχαιολόγων που εργάζονται στο ΥΠ.ΠΟ.), που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από τις εργασιακές βαθμίδες που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή το 35% είναι μόνιμες θέσεις ενώ 65% είναι συμβάσεις αορίστου χρόνου στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Οι εργασιακές βαθμίδες στα Ιδιωτικά μουσεία χρηματοδοτούνται από ιδιώτες ενώ εκείνες στις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές χρηματοδοτούνται από κρατικά και ιδιωτικά κονδύλια των αντίστοιχων χωρών.

Κενά εργασιακών βαθμίδων

Στην έρευνα ερωτήθηκαν οι φορείς αν έχουν κενά σε εργασιακές βαθμίδες. Υπήρξαν 94 απαντήσεις, από τις οποίες οι 21 είναι θετικές (22% των απαντήσεων σε αυτό το ερώτημα).

Ο μέσος μισθός γι' αυτές τις βαθμίδες είναι 18200€.

Η δυσκολία να καλυφθούν αυτά τα κενά έγκειται στο ότι πρόκειται για εργασιακές βαθμίδες στο Δημόσιο τομέα (Υπουργείο Πολιτισμού και Πανεπιστήμια), που για να καλυφθούν πρέπει να βρεθούν περισσότερα κρατικά κονδύλια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 34: ΚΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΚΥΡΙΟ ΡΟΛΟ

ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ ΦΟΡΕΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΕΝΩΝ	ΜΕΣΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	16	18200€
ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ/ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	16	18200€
ΜΟΥΣΕΙΟ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	16	18200€
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ & ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	5	16800€

Επαγγελματικοί Σύλλογοι

Στην έρευνα διαπιστώθηκε πόσοι και ποιοι αναγνωρισμένοι σύλλογοι υπάρχουν στους διάφορους φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν αφορούν στους αρχαιολόγους που εργάζονται μόνο στο Υπουργείο Πολιτισμού, στα Πανεπιστήμια, στα Ερευνητικά Ιδρύματα και στους Ξεναγούς (1701 άτομα, 91% από το σύνολο των αρχαιολόγων) ενώ δεν έχουμε καθόλου στοιχεία για συλλόγους στις Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές και τα Ιδιωτικά μουσεία.

Διαπιστώνουμε ότι η αναγνώριση των κλαδικών συλλόγων είναι καθολική στο Υπουργείο Πολιτισμού και στα Πανεπιστήμια, που ανήκουν στο Δημόσιο τομέα αλλά και στους Ξεναγούς που εργάζονται στον Ιδιωτικό τομέα.

Συνολικά, με βάση την έρευνα, 16 διαφορετικοί σύλλογοι είναι αναγνωρισμένοι στους φορείς που εργάζονται αρχαιολόγοι. Στον **πίνακα 72** δίνεται ο πλήρης κατάλογος των αναγνωρισμένων συλλόγων, μαζί με τους φορείς στους οποίους έχουν αναγνωριστεί και τον αριθμό των αρχαιολόγων που αποτελούν τα μέλη τους. Διαπιστώνουμε ότι οι φορείς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αναγνωρίζουν περισσότερους από έναν συλλόγους, γι' αυτό κάποιοι αρχαιολόγοι μπορούν να είναι μέλη σε περισσότερους από έναν σύλλογο π.χ. μέλη του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων μπορούν να ανήκουν και στον Ενιαίο Σύλλογο Υπαλλήλων ΥΠ.ΠΟ. Βόρειας Ελλάδας.

Το Υπουργείο Πολιτισμού διαθέτει τους περισσότερους αναγνωρισμένους συλλόγους (7).

ΠΙΝΑΚΑΣ 35: ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΝΑ ΦΟΡΕΑ

ΦΟΡΕΙΣ	ΝΑΙ		ΟΧΙ	
	ΑΡ. ΜΕΛΩΝ	%	ΑΡ.	%
ΥΠΠΟ	1556	100%	0	0%
ΠΑΝ/ΜΙΑ	88	63%	-	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	-		-	
ΞΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ	-		-	
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ	-		-	
ΞΕΝΑΓΟΙ	33	100%	0	0%

ΠΙΝΑΚΑΣ 36: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΙ	ΦΟΡΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	ΥΠ.ΠΟ.	949
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠ.ΠΟ.	ΥΠ.ΠΟ.	607
ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠ.ΠΟ. Β. ΕΛΛΑΔΑΣ	ΥΠ.ΠΟ.	32
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΒΔ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΥΠ.ΠΟ.	29
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΥΠ.ΠΟ. ΚΟΖΑΝΗΣ-ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΥΠ.ΠΟ.	21
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΠ	ΥΠ.ΠΟ.	12
ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΥΤΟΔΥΤΩΝ	ΥΠ.ΠΟ.	22
ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΑΕΙ	19
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ Δ.Ε.Π. Α.Π.Θ.	ΑΕΙ	36
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Ε.Τ.Ε.Π.)	ΑΕΙ	3
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	ΑΕΙ	29
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	18
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	3
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΞΕΝΑΓΩΝ ΑΘΗΝΑΣ	ΞΕΝΑΓΟΙ	15
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΞΕΝΑΓΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΞΕΝΑΓΟΙ	14
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΞΕΝΑΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ & ΘΗΡΑΣ	ΞΕΝΑΓΟΙ	4

Κεφάλαιο 6

Εκπαίδευση/Επιμόρφωση

Π. Πάντος

Ταύτιση εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών αναγκών

Οι φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους στην Ελλάδα αναγνωρίζουν στην μεγίστη πλειονότητά τους την **ανάγκη εκπαίδευσης / επιμορφώσεως** και για τους αρχαιολόγους και για τον φορέα ως σύνολο. Επί 61 σχετικών απαντήσεων **93%** αναγνωρίζουν την ανάγκη αυτή και μόνον **5%** απήντησε αρνητικά, ενώ **2%** απήντησαν ότι δεν γνωρίζουν.

Παρά την καθολική ωστόσο αναγνώριση της ανάγκης αυτής και παρά το σχετικώς υψηλό ποσοστό (**77%**) **δυνατότητας εκπαίδευσης/επιμόρφωσης, καθώς και άλλης ανάπτυξης**, που παρέχουν οι φορείς στους επ' αμοιβή εργαζομένους αρχαιολόγους σε αυτούς (επί 60 φορέων που απήντησαν το **77%** παρέχει τέτοιες δυνατότητες, το **22%** όχι και το **2%** δεν γνωρίζει), τα ποσοστά αυτά αντιστρέφονται στις απαντήσεις που αναφέρονται σε κάποιες ειδικότερες όψεις των δυνατοτήτων αυτών, οι οποίες υποδεικνύουν και κατά πόσον η αναγνώριση της ανάγκης και οι παρεχόμενες δυνατότητες μεταφράζονται σε πραγματικό και αξιολογήσιμο/μετρήσιμο έργο.

Έτσι επί 52 φορέων που απήντησαν μόνον **10%** διαθέτουν **επίσημο εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό πρόγραμμα**, ενώ το **85%** όχι και το **6%** δεν γνωρίζει.

Επί 53 φορέων που απήντησαν μόνον το **17%** έχει **χρηματοδότηση για εκπαίδευση/επιμόρφωση** ενώ **70%** όχι και **13%** δεν γνωρίζει. Αλλά και στις περιπτώσεις που υπάρχει **χρηματοδότηση**, μόνον **11%** (επί 47 απαντήσεων) είναι **υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα** που απασχολεί τους εργαζομένους, ενώ **66%** όχι και **23%** δεν γνωρίζει.

Τα ανωτέρω σημαίνουν πρώτον ότι ελλείπει ενός τυπικού, επισήμου προγράμματος εκπαίδευσης/επιμορφώσεως, οι σχετικές δαπάνες, όπου υπάρχουν, αναλίσκονται σε ad hoc καθοριζόμενα προγράμματα

εκπαιδύσεως/επιμορφώσεως και ότι μόνον ένας περίπου στους δέκα φορείς έχει την δυνατότητα να διαχειρισθή ο ίδιος τις δαπάνες αυτές.

Τέλος εξ ίσου αντίστροφα είναι τα ποσοστά σε *θέματα παρακολουθήσεως και αξιολογήσεως της εκπαίδευσης/επιμόρφωσης στους φορείς και των εργαζομένων σε αυτούς αρχαιολόγων.*

Στο ερώτημα *αν οι φορείς καταγράφουν πόσο χρόνο διαθέτουν οι εργαζόμενοι στην εκπαίδευση/επιμόρφωση* επί 52 απαντήσεων το **25%** είναι θετικές, το **63%** αρνητικές και **12%** δεν γνωρίζουν. Στο ερώτημα *αν γίνεται επίσημη αξιολόγηση για την επίδραση που έχει η εκπαίδευση/επιμόρφωση στον κάθε εργαζόμενο αρχαιολόγο,* επί 51 απαντήσεων το **20%** απαντά ναι, το **67%** απαντά όχι και το **14%** δεν γνωρίζει.

Τέλος στο ερώτημα *αν γίνεται επίσημη αξιολόγηση της επιδράσεως που έχει η εκπαίδευση/επιμόρφωση στον φορέα ως σύνολο,* επί 50 απαντήσεων το **22%** απαντά ναι, το **66%** όχι και **12%** δεν γνωρίζει.

Τα ποσοστά αυτά σημαίνουν ότι μόνον στο 1/5 περίπου των φορέων λαμβάνει χώρα κάποιου είδους αξιολόγηση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται είτε για την χρησιμοποίηση των εκπαιδευθέντων/επιμορφωθέντων εργαζομένων, είτε για την επίδραση της εκπαιδύσεως/επιμορφώσεως στο έργο του φορέως είτε για τον σχεδιασμό των μορφών εκπαιδύσεως/επιμορφώσεως που έχει ανάγκη ο φορέας που απασχολεί αρχαιολόγους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 37: ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ	ΝΑΙ %	ΟΧΙ %	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ %	ΑΡ. ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Αναγνωρίζετε την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τα άτομα και τον φορέα ως σύνολο;	93%	5%	2%	61
Προσφέρει ο φορέας δυνατότητες εκπαίδευσης/ επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης για τους επ' αμοιβή εργαζόμενους;	77%	22%	1%	60
Ο φορέας σας διαθέτει επίσημο εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό πρόγραμμα;	10%	84%	6%	52
Ο φορέας σας έχει χρηματοδότηση εκπαίδευσης/επιμόρφωσης;	17%	70%	13%	53
Η χρηματοδότηση της εκπαίδευσης/επιμόρφωσης είναι υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα σας;	11%	66%	23%	47
Καταγράφετε πόσο χρόνο διαθέτουν οι εργαζόμενοι στην εκπαίδευση/επιμόρφωση;	25%	63%	12%	52
Αξιολογείτε επισήμως την επίδραση της εκπαίδευσης στα άτομα;	20%	66%	14%	51
Αξιολογείτε επισήμως την επίδραση της εκπαίδευσης/επιμόρφωσης στο φορέα;	22%	66%	12%	50

Ανάγκες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης των αρχαιολόγων

Ελλείψεις σε μη αρχαιολογικές δεξιότητες

Οι φορείς ερωτήθηκαν σε ποιες μη αρχαιολογικές δεξιότητες εντοπίζονται ελλείψεις στο αρχαιολογικό προσωπικό που απασχολούν. Οι ερωτηθέντες φορείς μπορούσαν να επιλέξουν ένα ή περισσότερους τομείς από ένα κατάλογο οκτώ μη αρχαιολογικών δεξιοτήτων, στους οποίους πιθανόν διαπιστώνονται ελλείψεις των εργαζομένων αρχαιολόγων.

Περίπου οι δύο στους τρεις φορείς που απήντησαν διαπιστώνουν ελλείψεις των αρχαιολόγων σε θέματα **νέων τεχνολογιών** και **διαχείρισης προγραμμάτων (project management)** (34% και 27% αντιστοίχως), ενώ πολύ λιγότεροι φορείς διαπιστώνουν ελλείψεις σε θέματα **εκπαίδευσης/επιμόρφωσης** (14%), **management** γενικώς (9%), **ξένων γλωσσών** (6%), **εργασιακών δεξιοτήτων** (5%), **διοίκησης ανθρωπίνων πόρων** (4%) και **εξυπηρέτησης του κοινού** (1%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 38: ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΜΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	%
MANAGEMENT	14	9%
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	53	34%
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	7	4%
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	42	27%
ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	8	5%
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	9	6%
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	2	1%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ	22	14%

Ελλείψεις σε αρχαιολογικές δεξιότητες

Οι φορείς εζητήθη να απαντήσουν σε ποιες αρχαιολογικές δεξιότητες εντοπίζουν ελλείψεις του αρχαιολογικού προσωπικού που απασχολούν. Για τον σκοπό αυτό συνετάγη ένας ενδεικτικός κατάλογος δυνητικών δεξιοτήτων και έργων ενός αρχαιολόγου. Σε αντίθεση με τις μη αρχαιολογικές δεξιότητες, τα ποσοστά θετικών διαπιστώσεων σε ελλείψεις στον τομέα αυτό είναι σχετικώς περιορισμένα.

Οι μεγαλύτερες ελλείψεις (**25%** και **14%** αντιστοίχως) εντοπίζονται στην *διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένων αξιολογήσεων ευρημάτων ανασκαφών* και στην *διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (πλην της ανασκαφής) αρχαιολογικών ερευνών πεδίου*, ενώ όταν πρόκειται για *συνεισφορά των αρχαιολόγων στους τομείς* αυτούς οι ελλείψεις περιορίζονται στο **9%** και **5%** αντιστοίχως.

Σχετικώς υψηλό ποσοστό διαπιστώνεται σε θέματα *οριοθετήσεως αρχαιολογικών χώρων (17%)*, μικρότερο σε θέματα *έρευνας γραφείου και έρευνας τέχνηργων (9%)*, καθώς και *συντήρησης τέχνηργων (6%)*, ενώ ασήμαντα είναι τα διαπιστούμενα ποσοστά σε θέματα *διεξαγωγής ή συνεισφοράς σε εξειδικευμένες αρχαιολογικές ανασκαφές*, σε *διεξαγωγή αρχαιολογικής έρευνας*, σε *αυτοψίες αρχαιολογικών θέσεων*, σε *οργάνωση εκθέσεων μουσείων*, σε *εκπαίδευση στις εκδοτικές εργασίες* (εννοείται σε φορέα που απασχολεί αρχαιολόγους στον τομέα αυτό) και στην *καταγραφή/μελέτη φορητών εικόνων* (εννοείται στην ειδικότητα της βυζαντινής αρχαιολογίας).

ΠΙΝΑΚΑΣ 39: ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	%
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ (ΑΜΕΣΗ) ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΑΡΧ. ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ (Π.Χ. ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ)	1	1%
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΣΚΑΦΗ (Π.Χ. ΣΕ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ)	4	3%
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ (ΑΜΕΣΗ) ΑΛΛΟΥ ΕΙΔΟΥΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ) ΑΡΧ. ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΕΔΙΟΥ (Π.Χ. ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΥΠΕΔΑΦΟΥΣ)	18	14%
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥ ΕΙΔΟΥΣ (ΕΚΤΟΣ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ) ΑΡΧ. ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΕΔΙΟΥ (Π.Χ. ΓΕΩΦΥΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΥΠΕΔΑΦΟΥΣ)	6	5%
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ (ΑΜΕΣΗ) ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ	31	25%
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ	11	9%
ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	21	17%
ΕΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	11	9%
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΕΧΝΕΡΓΩΝ	7	6%
ΕΡΕΥΝΑ ΤΕΧΝΕΡΓΩΝ	11	9%
ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1	1%
ΑΥΤΟΨΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	1	1%
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ	1	1%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	1	1%
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ/ΜΕΛΕΤΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ	1	1%

Προσφορά και απαιτήσεις εκπαίδευσης/κατάρτισης

Η μεγίστη πλειονότητα (**84%**) των φορέων (61) που απήντησαν στο ερώτημα *αν απασχολούν νεοεισερχομένους στο επάγγελμα*, απαντούν θετικά. Μόνον 13% απαντούν αρνητικά και 3% των φορέων (περιέργως) δεν γνωρίζει. Βέβαια σε σχέση με τις απαντήσεις σχετικά με την ηλικία και τα προσόντα των αρχαιολόγων που εισέρχονται στο επάγγελμα αυτό σημαίνει είτε ότι αυτό συμβαίνει αρκετά μετά την αποφοίτηση είτε πρόκειται για συμβάσεις ορισμένου χρόνου στα αρχαιολογικά έργα. Οι διαπιστώσεις των φορέων είναι μάλλον θετικές στον τομέα της εκπαίδευσης και των εφοδίων των νεοεισερχομένων στο επάγγελμα αρχαιολόγων. Έτσι **55%** των φορέων δηλώνουν ότι *εκπαιδεύουν αρκετά ή πάρα πολύ τους νεοεισερχομένους με εισαγωγικά σεμινάρια κλπ.*. Θετική είναι και η κρίση ως προς το *πόσο καλά εφοδιασμένοι με δεξιότητες είναι οι νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα* (**71%** καλά - πολύ καλά έναντι **35%** λίγο – πολύ λίγο) και ως προς το *πόσο ταιριάζουν τα προσφερόμενα μαθήματα στις απαιτήσεις του επαγγέλματος* (**59%** καλά - πολύ καλά έναντι **33%** λίγο – πολύ λίγο). Από τις απαντήσεις δεν προκύπτει κατά πόσον οι τελευταίες διαπιστώσεις αφορμώνται από κρίσεις της ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης ή της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 40: ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΝΑΙ %	ΟΧΙ %	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ %	ΑΡ. ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Απασχολεί ο φορέας νεοεισερχόμενους στο επάγγελμα;	84%	13%	3%	61
Αν ναι, πόσο εκπαιδεύει ο φορέας τους νεοεισερχόμενους (εισαγωγικά σεμινάρια κλπ.);	Πολύ λίγο % 31%	Λίγο % 20%	Αρκετά % 53%	Πάρα πολύ % 2%
Πόσο καλά εφοδιασμένοι με δεξιότητες είναι οι νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα;	Πολύ λίγο % 6%	Λίγο % 29%	Καλά % 69%	Πολύ καλά % 2%
Πόσο ταιριάζουν τα προσφερόμενα μαθήματα στις απαιτήσεις του επαγγέλματος;	Πολύ λίγο % 8%	Λίγο % 25%	Αρκετά % 55%	Πάρα πολύ % 4%

Δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης

Στην συντριπτική τους πλειονότητα (**93%**) επί 61 απαντήσεων οι φορείς που απασχολούν αρχαιολόγους, αναγνωρίζουν την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης και για τα άτομα και για τον φορέα ως σύνολο, ενώ μόνον **5%** δεν θεωρούν ότι υπάρχει η ανάγκη αυτή και ένα **2%** δεν γνωρίζει. Τα ποσοστά αυτά όμως υποχωρούν όταν οι φορείς ερωτώνται αν παρέχουν δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης στους επ' αμοιβή εργαζομένους τους. Το **77%** των φορέων επί 60 απαντήσεων παρέχουν δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμορφώσεως για τους επ' αμοιβή εργαζομένους (ενώ **22%** όχι και **2%** δεν γνωρίζουν). Τα ποσοστά αυτά υποχωρούν περισσότερο (**35%**, **54%** και **11%** αντιστοίχως), όταν το ίδιο ερώτημα αφορά τους αρχαιολόγους που παρέχουν εθελοντική αμισθί εργασία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 41: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ / ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Αναγνωρίζετε την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τα άτομα και τον φορέα ως σύνολο;	93%	5%	2%	61
Προσφέρει ο φορέας δυνατότητες εκπαίδευσης/ επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης για τους επ' αμοιβή εργαζομένους;	77%	22%	2%	60
Προσφέρει ο φορέας δυνατότητες εκπαίδευσης/ επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης για τους εθελοντές αρχαιολόγους;	35%	54%	11%	46

Η **συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση/επιμόρφωση** αναγνωρίζεται από τους δύο στους τρεις φορείς περίπου (**65%**) ως η κατάλληλη για την διατήρηση και ενημέρωση των αρχαιολόγων, όπως τουλάχιστον προκύπτει από τις 55 απαντήσεις στο ερώτημα *εάν ενθαρρύνουν τα άτομα να εμπλακούν στην συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση* (18% όχι και 16% δεν γνωρίζουν).

ΠΙΝΑΚΑΣ 42: ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Ο φορέας σας ενθαρρύνει τα άτομα να εμπλακούν στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση;	65%	18%	16%	55

Ωστόσο το ποσοστό αυτό θα έπρεπε να συγκριθεί με τους αριθμούς αρχαιολόγων π.χ. του Υπουργείου Πολιτισμού που συμμετέχουν σε σεμινάρια του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημοσίας Διοικήσεως ή με τις χορηγούμενες κατ' έτος εκπαιδευτικές άδειες πάσης φύσεως.

Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους εμμίσθους αρχαιολόγους

Η έρευνα με βάση τις απαντήσεις των φορέων δείχνει και τις προτιμώμενες μεθόδους εκπαίδευσης/επιμόρφωσης των φορέων που απασχολούν αρχαιολόγους. Γενικώς όλες οι μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τις οποίες εκλήθησαν οι φορείς να απαντήσουν συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά προτιμήσεως. Η **επίσημη** εκπαίδευση/επιμόρφωση **εκτός εργασίας** προτιμάται (επί 38 απαντήσεων θετικές είναι οι 34, ποσοστό **89%**) από της **επισήμου** εκπαίδευσης/επιμορφώσεως **εντός εργασίας** (επί 26 απαντήσεων θετικές είναι οι 17, ποσοστό **65%**). Επίσης εννέα στους δέκα φορείς εκδηλώνουν την προτίμησή τους και στην **ανεπίσημη** εκπαίδευση/επιμόρφωση είτε **εντός** (επί 31 απαντήσεων οι 28, ποσοστό **90%**), είτε **εκτός υπηρεσίας** (επί 37 απαντήσεων οι 33, ποσοστό **89%**). Καθολική σχεδόν είναι η προτίμηση προς τις άδειες εκπαίδευσεως ή μετεκπαίδευσεως, καθώς και προς τις ετήσιες επιστημονικές άδειες των αρχαιολόγων (επί 48 απαντήσεων οι 46 είναι θετικές, ποσοστό **96%**), γεγονός

που οφείλεται πιστεύουμε στην μακρά εμπειρία που έχει κτηθή από τις σχετικές διατάξεις των εκπαιδευτικών αδειών για τους δημοσίους υπαλλήλους εν γένει, και τους αρχαιολόγους, που υπάγονται στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων, από τα περιοδικά ελεύθερα εξάμηνα (sabbatical) των πανεπιστημιακών αρχαιολόγων, και από το θεσμό των διμήνων (κατ' εξαίρεση μέχρι τετραμήνου) επιστημονικών αδειών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, για την μελέτη του υλικού και συγγραφή αντιστοίχων εργασιών στις πλούσιες αρχαιολογικές βιβλιοθήκες των Αθηνών.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 43: ΠΡΟΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥΣ**

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡ.	%	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εκτός εργασίας (π.χ. εξωτερικά εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά σεμινάρια)	34	89%	38
Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εντός εργασίας (π.χ. εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά μαθήματα)	17	65%	26
Ανεπίσημη εκτός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. υποστήριξη της ατομικής έρευνας και εκμάθησης)	28	90%	31
Ανεπίσημη εντός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. συμβουλές)	33	89%	37
Εκπαιδευτικές άδειες, άδειες μετεκπαίδευσης, επιδημίες αρχαιολόγων	46	96%	48

Προτιμώμενες μέθοδοι εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τους εθελοντές αρχαιολόγους

Αντίστοιχες πρόνοιες δεν υφίστανται για τους αρχαιολόγους που εργάζονται εθελοντικώς αμισθί σε κάποιους φορείς και γι' αυτό εδώ και οι απαντήσεις ήσαν ολιγότερες ως σύνολο και η εκδήλωση προτιμήσεως προς κάποιες από τις μεθόδους εκπαίδευσης/επιμόρφωσης περιορισμένη. Έτσι επί 15 απαντήσεων αρνητικώς απήντησαν και οι 15 φορείς ως προς την **επίσημη** εκπαίδευση/επιμόρφωση **εκτός εργασίας** και 4 μόνον απήντησαν θετικώς (ποσοστό **27%**) ως προς την **επίσημη** εκπαίδευση/επιμόρφωση **εντός εργασίας** των αρχαιολόγων που προσφέρουν αμισθί εθελοντική εργασία. Το ίδιο χαμηλό είναι το ποσοστό όσων θα υπεστήριζαν την **ανεπίσημη εκτός εργασίας** εκπαίδευση/επιμόρφωση των εθελοντών αρχαιολόγων (επί 17 απαντήσεων οι 5, ποσοστό **29%**), ενώ για την **ανεπίσημη εντός εργασίας** εκπαίδευση/επιμόρφωση το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο **44%** (επί 18 απαντήσεων οι 8 είναι θετικές). Η τελευταία αυτή περίπτωση είναι φυσική καθώς συνίσταται συνήθως σε παρακολούθηση και συμβουλές και δεν απαιτεί την ύπαρξη ιδιαίτερων πιστώσεων για τον σκοπό αυτό. Τα ανωτέρω όμως ευρήματα θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψει με μεγάλη περίσκεψη λόγω του πολύ μικρού αριθμού φορέων που εδήλωσαν ότι απασχολούν εθελοντές αμισθί αρχαιολόγους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 44: ΠΡΟΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡ.	%	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εκτός εργασίας (π.χ. εξωτερικά εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά σεμινάρια)	0	0%	15
Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εντός εργασίας (π.χ. εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά μαθήματα)	4	27%	15
Ανεπίσημη εκτός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. υποστήριξη της ατομικής έρευνας και εκμάθησης)	5	29%	17
Ανεπίσημη εντός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. συμβουλές)	8	44%	18

Επαγγελματικά προσόντα

Οι φορείς ερωτήθηκαν εάν είναι ενήμεροι για τυχόν επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται στην εν γένει αρχαιολογική πρακτική και κατά πόσον θα στήριζαν τούς αρχαιολόγους που εργάζονται σ' αυτούς για να αποκτήσουν τέτοια προσόντα. Περίπου οι δύο στους τρεις φορείς που απήντησαν (58 φορείς εν συνόλω) ή ποσοστό **67%** είναι ενήμεροι , ενώ **7%** δεν είναι και **26%** (ή ένας στους τέσσερεις) δεν γνωρίζουν. Ωστόσο περίπου οι μισοί δηλώνουν ότι θα έδιναν μεγάλη (ποσοστό **48%**) ή πολύ μεγάλη (ποσοστό **41%**) στήριξη στο προσωπικό τους για να αποκτήσει τέτοια προσόντα, ενώ λίγη στήριξη θα έδινε μόνο το **11%** και κανείς δεν εδήλωσε ότι θα έδινε πολύ λίγη στήριξη (ποσοστό **0%**).

ΠΙΝΑΚΑΣ 45: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
Είστε ενήμεροι για τυχόν επαγγελματικά προσόντα στην αρχαιολογική πρακτική;	67%	7%	26%	58
Πόση στήριξη θα δίνετε στο προσωπικό για να αποκτήσουν τέτοια προσόντα;	ΠΟΛΥ ΛΙΓΗ 0%	ΛΙΓΗ 11%	ΜΕΓΑΛΗ 48%	ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ 41%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Περαιτέρω Σχόλια

Α. Παπαδημητρίου

Η τελευταία ερώτηση στο ερωτηματολόγιο ήταν: «αν έχετε περαιτέρω σχόλια για οποιαδήποτε διάσταση του επαγγέλματος του αρχαιολόγου στην Ελλάδα, παρακαλούμε σημειώστε τα εδώ». Η ανταπόκριση στην ερώτηση αυτή ήταν σχετικά μικρή. Από τα 81 συνολικά ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν μόνο 18 περιελάμβαναν σχόλια και αυτά προέρχονταν όλα από φορείς που απασχολούν προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Τα σχόλια παρατίθενται αυτούσια στη συνέχεια:

- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΕ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥΣ
- ΑΓΑΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ (ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ)
- ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ, ΝΕΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ)
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΚΛΑΔΟ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.
- ΕΛΛΙΠΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
- ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΗ & ΕΠΑΡΚΗΣ Η ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ (ΠΟΛΛΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ)

- ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ
- ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥ ΘΑ ΗΤΑΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΟ ΑΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΟΜΑΔΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ, ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΤΗ ΚΛΠ. ΚΑΤΑ ΕΦΟΡΕΙΕΣ
- Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ ΤΑΠ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ, ΟΔΗΓΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ. ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΛΤΙΩΝ ΤΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΤΑΠ & ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
- ΜΗ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
- ΛΙΓΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- ΔΥΣΚΟΛΙΑ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΧΑΜΗΛΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ ΤΙΣ ΜΕΛΕΤΕΣ & ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
- ΥΠΑΡΞΗ ΑΥΣΤΗΡΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΝ ΤΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΥΣ & ΑΜΙΣΘΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
- ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ)

Παρά το γεγονός ότι τα σχόλια είναι περιορισμένα, θεωρούμε ότι είναι αντιπροσωπευτικά για όλο το φάσμα των προβλημάτων που απασχολούν τους αρχαιολόγους στην Ελλάδα σήμερα και δείχνουν τον υψηλό βαθμό συνειδητοποίησης και το αυξημένο αίσθημα ευθύνης για την αποστολή που έχουν αναλάβει.

Η αναγκαιότητα ενημέρωσης του πολίτη ευρύτερα αλλά και των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από τα εκπαιδευτικά προγράμματα δηλώνει ότι οι αρχαιολόγοι στην Ελλάδα αξιολογούν ιδιαίτερα την ανάγκη κοινωνικοποίησης του πολιτιστικού αγαθού. Η στάση αυτή είναι ενδεικτική για τη διάθεση της εξόδου από το μικρόκοσμο της επιστήμης και την ένταξη στο κοινωνικό γίνεσθαι. Αυτή η εξωστρεφής τάση επιβεβαιώνεται και από την επιθυμία συνεργασίας με τους άλλους φορείς τόσο σε εθνικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξάλλου μέσα από τα σχόλια γίνονται σαφείς οι ελλείψεις που υπάρχουν στο γνωστικό πεδίο και είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν με την επιμόρφωση. Οι αρχαιολόγοι εκδηλώνουν μεγάλο ενδιαφέρον για νέες επιστημονικές μεθόδους και τεχνολογικές εξελίξεις και αποδίδουν βαρύνοντα ρόλο στη διεπιστημονική συνεργασία και στην αναγκαιότητα συνδρομής του έργου τους από εξειδικευμένο προσωπικό.

Τα σχόλια εκφράζουν επίσης την επιφύλαξη για την ορθή αξιολόγηση του προσφερόμενου έργου, την απογοήτευση για την υπάρχουσα κατάσταση στον κλάδο (ελλιπής χρηματοδότηση, χαμηλή αμοιβή) και την αγωνία τόσο για τις προοπτικές της επιστημονικής καταξίωσης, όσο και για τη δυνατότητα εξεύρεσης εργασίας.

Τέλος αρνητικά σχολιάζονται το θέμα της συνδικαλιστικής εκπροσώπησης και της εκμετάλλευσης της εθελοντικής εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Περιγραφή του επαγγέλματος του αρχαιολόγου

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Ορισμός: Ο αρχαιολόγος είναι ο επιστήμονας που ασχολείται με τον εντοπισμό, την έρευνα, την καταγραφή, την μελέτη και την δημοσίευση υλικών καταλοίπων του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία των κοινωνικο-πολιτισμικών δομών των κοινωνιών από τις οποίες προέρχονται τα ευρήματα και επιπρόσθετα την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας από τους αρχαιότερους χρόνους μέχρι σήμερα.

Περιγραφή Επαγγέλματος: Ο αρχαιολόγος ασχολείται με τη μελέτη των ιστορικών πηγών, την έρευνα και την ανασκαφή περιοχών, για τις οποίες γνωρίζουμε (ή υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις) ότι περιλαμβάνουν αρχαιολογικό υλικό, την χρονολογική και πολιτισμική ταξινόμηση των αρχαιολογικών ευρημάτων, καθώς και τον καθαρισμό, την αποκατάσταση και ανάδειξη των ιστορικών μνημείων.

Τελικός σκοπός του επιστήμονα αρχαιολόγου, είναι να οδηγηθεί αλλά και να οδηγήσει στη γνώση και την ερμηνεία των πολιτισμών του παρελθόντος, συμβάλλοντας έτσι στη διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχαιολογικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε τόπου.

Η αρχαιολογική έρευνα και η ανασκαφή αποτελούν ιδιαίτερα χρονοβόρες και κοπιαστικές διαδικασίες, που όμως προσδίδουν ικανοποίηση υψηλού βαθμού στον ερευνητή αρχαιολόγο.

Κατά τη διάρκεια της ανακάλυψης, ανασκαφής, μεταφοράς και συντήρησης των ευρημάτων ή των μνημείων, απαιτούνται από τον αρχαιολόγο ιδιαίτερα προσεκτικοί και ακριβείς χειρισμοί, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ζημιάς.

Ο αρχαιολόγος χρειάζεται να διαθέτει οργανωτικές και συντονιστικές ικανότητες, να συνεργάζεται αρμονικά με τους συναδέλφους του και τα λοιπά μέλη της διεπιστημονικής ομάδας και του συνεργείου που λαμβάνουν μέρος στις ανασκαφές και τα λοιπά αρχαιολογικά έργα.

Μία ιδέα ως προς τα καθήκοντα που έχει να ασκήσει ένας αρχαιολόγος - υπάλληλος της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, και κυρίως των περιφερειακών υπηρεσιών αυτής, δίδεται από την απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων των Εφορειών Αρχαιοτήτων (Π* 191/2003):

- διατήρηση και διαχείριση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων
- προστασία του φυσικού τοπίου που τα περιβάλλει
- κατάρτιση αρχείου φωτογραφιών, σχεδίων, χαρτών, κηρύξεων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων
- εξέταση αιτημάτων εκτέλεσης έργων που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τους αρχαιολογικούς Χώρους και τα Μνημεία
- προγραμματισμός και διενέργεια ανασκαφών και οιασδήποτε μορφής αρχαιολογικής έρευνας
- τήρηση αρχείου όλων των ανασκαφών και των αρχαιολογικών ερευνών άλλης μορφής
- καταγραφή και ηλεκτρονική καταχώρηση κινητών και ακινήτων αρχαιολογικών ευρημάτων
- αρχαιολογική μελέτη και αξιολόγηση των τεχνικών έργων επί μνημείων ή πλησίον μνημείων και των έργων συντήρησης επί μνημείων, αρχαίων αντικειμένων και έργων τέχνης και επιστημονική μελέτη κάθε σχετικού με τα παραπάνω αναφερόμενα θέματα
- προγραμματισμός και εκτέλεση έργων για την προστασία, συντήρηση, αναστήλωση, ευπρεπισμό και διαμόρφωση των Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων
- διερεύνηση και καταγραφή της απαιτούμενη αρχαιολογικής τεκμηρίωσης και αξιολόγησης, προκειμένου να προχωρήσει η δι' αυτεπιστασίας μελέτη και εκτέλεση τεχνικών έργων, αποτύπωσης και τοπογράφησης, στερέωσης, αποκατάστασης, αναστήλωσης μνημείων, διαμόρφωσης και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων
- εποπτεία των ερευνών των επιστημονικών, ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών της ημεδαπής και των Ξένων Αποστολών και Σχολών, που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα
- κατάρτιση αρχείου κατόχων αρχαίων και αρχαιοπωλείων
- δίωξη της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης αρχαίων
- εκπόνηση και εφαρμογή μουσειολογικών και μουσειογραφικών μελετών

- έκθεση των αρχαιολογικών αντικειμένων στα Μουσεία και τις Συλλογές της Εφορείας Αρχαιοτήτων
- διαχείριση και εν γένει τάξη και ευπρέπεια των εν λόγω μουσείων και επιστημονική μελέτη των συναφών ζητημάτων
- χορήγηση άδειας μελέτης αρχαίων αντικειμένων εντός των Μουσείων και των Συλλογών
- χορήγηση αδειών ελεύθερας εισόδου στους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία στα δικαιούμενα πρόσωπα
- χορήγηση άδειας εξαγωγής μη προστατευομένων από τη νομοθεσία πολιτιστικών αγαθών
- σχεδιασμός, οργάνωση και παρουσίαση αρχαιολογικών, περιοδικών ή μονίμων, εκθέσεων, σε συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού
- σχεδιασμός, οργάνωση και παρουσίαση αρχαιολογικών περιοδικών εκθέσεων, προγραμμάτων, δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων σε ειδικούς χώρους, σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και σε σχολικούς χώρους, με σκοπό την ενίσχυση του κοινωνικού ή παιδευτικού ρόλου των μουσείων της Εφορείας Αρχαιοτήτων και την ενημέρωση του κοινού σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, και εφαρμογή των σχετικών εγκυκλίων και οδηγιών
- συνεργασία με τους συντηρητές αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων στην συντήρηση των πάσης φύσεως αρχαιοτήτων, καθώς και στην συντήρηση, αποκατάσταση και αισθητική παρουσίαση των μνημείων και πολιτιστικών αγαθών
- οργάνωση και λειτουργία της βιβλιοθήκης της Εφορείας Αρχαιοτήτων.

Εκπαίδευση: Ο αρχαιολόγος σπουδάζει στα Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας των Ελληνικών Πανεπιστημίων και ισότιμων του εξωτερικού, τα οποία μετά τετραετή φοίτηση χορηγούν Πτυχίο Ιστορίας-Αρχαιολογίας με κατεύθυνση Αρχαιολογία.

Η εξειδίκευση που αποκτά είναι ανάλογη με το χώρο και την ιστορική περίοδο που καλύπτουν οι έρευνές του. Η εξειδίκευση αυτή μπορεί να αποκτηθεί με ερευνητική ενασχόληση κατά τη διάρκεια των βασικών σπουδών, καθώς και μετά την κτήση του πτυχίου, αλλά και με σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο

(μονοετές ή διετές μεταπτυχιακό δίπλωμα εξειδίκευσης στην Ελλάδα ή αντίστοιχο Master αλλοδαπού ΑΕΙ, διδακτορικό δίπλωμα).

Χαρακτηριστικά του επαγγέλματος: Τα βασικότερα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον επιστήμονα αρχαιολόγο, είναι ο σεβασμός για την ιστορική και πολιτισμική κληρονομιά του κάθε λαού και το ενδιαφέρον του για την αναζήτηση της ιστορίας.

Καθώς η επιστήμη της Αρχαιολογίας είναι άμεσα συνδεδεμένη με άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες, όπως η Ιστορία, η Ιστορία της Τέχνης, η Κοινωνιολογία, η Εθνολογία, η Κοινωνική Ανθρωπολογία, αλλά και με φυσικές

επιστήμες, όπως η Αρχαιομετρία, η Παλαιοζωολογία κλπ. είναι χρήσιμο για τον αρχαιολόγο να γνωρίζει και να ενημερώνεται για θέματα που αφορούν τους τομείς αυτούς, αλλά να συνεργάζεται με τους αντίστοιχους επιστήμονες, ώστε να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη άποψη για το αντικείμενο της επιστημονικής του έρευνας.

Τέλος, οφείλει να δείχνει υπευθυνότητα και συνέπεια στο ζήτημα της επίβλεψης των αρχαιολογικών χώρων, της αναστήλωσης και της συντήρησης των ιστορικών μνημείων, ώστε να προάγει το πνεύμα του σεβασμού και της αγάπης για την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά του κάθε λαού.

Επαγγελματικές δυνατότητες - προοπτικές:

Οι αρχαιολόγοι απασχολούνται στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα

- σε πολιτιστικά ιδρύματα, φορείς και οργανισμούς,
- σε μουσεία,
- σε αρχαιολογικές ανασκαφές¹,

¹ Για να ορισθεί αρχαιολόγος ως διευθυντής ανασκαφής απαιτείται η ύπαρξη προσθέτων όρων:

1. Προκειμένου να ορισθεί ένας αρχαιολόγος ως διευθυντής συστηματικής αρχαιολογικής ανασκαφής απαιτείται να έχει πενταετή ανασκαφική εμπειρία μετά την κτήση του πτυχίου και δύο συνθετικές δημοσιεύσεις αναφερόμενες σε ανασκαφές ή ανασκαφικά ευρήματα (Ν.3028/2002, άρθρο 36 παρ.4)

- στην επίβλεψη των αρχαιολογικών χώρων και ανάδειξη των ιστορικών μνημείων της χώρας μας.

Οι απόφοιτοι των Τμημάτων Αρχαιολογίας μπορούν να επιλέξουν και να διεκδικήσουν πρόσληψη σε θέσεις του δημοσίου, όπως

- στο Υπουργείο Πολιτισμού,
 - στις Νομαρχίες,
 - στους δήμους και κοινότητες
- ή του ιδιωτικού τομέα, όπως
- σε ιδιωτικά μουσεία και οργανισμούς διατήρησης και προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου,
 - σε αρχαιοπωλεία
 - σε εκδοτικούς οίκους και εφημερίδες ως επιμελητές κειμένων

Ακόμη, μπορούν να απασχοληθούν ως καθηγητές

- σε αντίστοιχα τμήματα Πανεπιστημίων
- στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

ή και να αποκτήσουν

- άδεια ξεναγού ιστορικών χώρων, μνημείων και μουσείων.

Προϋποθέσεις άσκησης επαγγέλματος:

A) Υπουργείο Πολιτισμού:

1. Ο Κλάδος ΠΕ Αρχαιολόγων περιλαμβάνει 1106 θέσεις.

Προσόντα διορισμού ορίζονται το Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας με ειδίκευση στην Αρχαιολογία Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής και άριστη γνώση της αγγλικής ή

2. Προκειμένου να ορισθεί ένας αρχαιολόγος ως διευθυντής σωστικής αρχαιολογικής ανασκαφής απαιτείται να έχει τουλάχιστον τριετή ανασκαφική εμπειρία και να μη έχει εκκρεμότητες ως προς τις ετήσιες επιστημονικές εκθέσεις που οφείλουν να καταθέτουν οι αρχαιολόγοι μέχρι τέλους Απριλίου του επομένου έτους (Ν.3028/2002, άρθρ.37 παρ.2)

γαλλικής ή γερμανικής ή ιταλικής γλώσσας. Οι αρχαιολόγοι του κλάδου διακρίνονται στις ειδικότητες (α) Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων και (β) Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων.

2. Ο κλάδος ΠΕ Αρχαιολόγων - Μουσειολόγων περιλαμβάνει 12 θέσεις.

Προσόντα διορισμού ορίζονται αυτά του κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων και επιπλέον τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών Μουσειολογίας της ημεδαπής ή αλλοδαπής

3. Ο κλάδος ΠΕ Ιστορικών της Τέχνης περιλαμβάνει 20 θέσεις.

Στον κλάδο γίνονται δεκτοί και οι έχοντες πτυχίο τμήματος Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής. Η πρόσληψη στους ανωτέρω κλάδους (1) έως (3) γίνεται κατόπιν γραπτών εξετάσεων που διοργανώνονται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ, ανεξάρτητη αρχή).

4. Αρχαιολόγοι με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Στο Υπουργείο Πολιτισμού έχουν δημιουργηθεί προσφάτως (450) θέσεις αρχαιολόγων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, προερχόμενοι από μετατροπή συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Π.Δ. 164/2004).

5. Για την πρόσληψη αρχαιολόγων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (μέχρι 1390 ώρες το έτος) απαιτείται Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, με ειδίκευση στην Αρχαιολογία, Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής. Η πρόσληψη αυτή ενεργείται κατόπιν

- ανακοινώσεως της Υπηρεσίας που εκτελεί το αρχαιολογικό έργο,
- υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων,
- αξιολογήσεως και προτάσεως της Υπηρεσίας που εκτελεί το αρχαιολογικό έργο προς την Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού,
- επιλογής των επιτυχών υποψηφιοτήτων από την Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και
- προσλήψεως των επιλεγέντων αρχαιολόγων από τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας που εκτελεί το αρχαιολογικό έργο

Οι αρχαιολόγοι που προσλαμβάνονται στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού πρέπει να είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες των

κρατών - μελών της ΕΕ. Οι τελευταίοι όμως δεν μπορούν να καταλάβουν θέσεις ευθύνης που συνεπάγονται άσκηση δημοσίας εξουσίας (Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές, Τμηματάρχες κλπ.).

Β) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.):

Οι αρχαιολόγοι μπορούν

- να εκλεγούν ως Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) στις βαθμίδες Λέκτορας, Επίκουρος Καθηγητής, Αναπληρωτής Καθηγητής και Καθηγητής

ή

- να προσληφθούν με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ως Ειδικοί Επιστήμονες σε Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Εθνογραφίας και τμήματα συναφών γνωστικών αντικειμένων των ελληνικών Α.Ε.Ι.

Για την εκλογή ή την πρόσληψή τους αντίστοιχα οι υποψήφιοι πρέπει να είναι Έλληνες πολίτες ή πολίτες άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος αντίστοιχης εξειδίκευσης, να διαθέτουν αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο και πρωτότυπα επιστημονικά δημοσιεύματα.

Για τους πολίτες κράτους-μέλους της Ε.Ε. απαιτείται ακόμη η κατοχή πτυχίου ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Ελληνικού Α.Ε.Ι. ή απολυτηρίου Ελληνικού Λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή πιστοποιητικό ελληνομάθειας Δ' επιπέδου από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, από το οποίο θα αποδεικνύεται η πλήρης γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας.

Γ) Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση:

Στον κλάδο ΠΕ2 της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι έχοντες Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής.

Στην περίπτωση ισοτίμου πτυχίου της αλλοδαπής, ο υποψήφιος πρέπει να έχει και απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου. Αν δεν έχει απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου, απαιτείται βεβαίωση, που χορηγείται κατόπιν εξέτασης, για την πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας, καθώς και τη γνώση της ελληνικής ιστορίας.

Δ) Ξεναγοί: άδεια άσκησης του επαγγέλματος ξεναγού στην Ελλάδα μπορεί

να χορηγηθεί σε Έλληνες πολίτες, που είναι πτυχιούχοι της Σχολής Ξεναγών του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, καθώς και σε πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης². Οι κάτοχοι πτυχίου Ιστορίας-Αρχαιολογίας εγγράφονται στην Σχολή Ξεναγών εξεταζόμενοι σε λιγότερα μαθήματα σε σχέση με τους λοιπούς υποψηφίους, και μπορούν να απαλλαγούν από την παρακολούθηση ορισμένων μαθημάτων³.

Ασυμβίβαστα με το επάγγελμα του αρχαιολόγου:

1. «Φυσικό πρόσωπο του οποίου το επάγγελμα σχετίζεται ή σχετιζόταν με την προστασία μνημείων ή είναι αρχαιοπώλης ή έμπορος νεότερων μνημείων ή υπάλληλος ή συνεργάτης φυσικών ή νομικών προσώπων που ασκούν παρόμοια επιχείρηση, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως συλλέκτης αρχαίων» (Ν.3028/2002, άρθρο 31 παρ.2).
2. «Η άδεια [αρχαιοπώλου] χορηγείται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού μετά από γνώμη του Συμβουλίου, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που: ...γ) δεν έχουν αναγνωρισθεί ως συλλέκτες μνημείων και δεν ασκούν επάγγελμα που σχετίζεται ή σχετιζόταν με την προστασία μνημείων» (Ν.3028/2002, άρθρο 32, παρ.2).
3. «Τα μέλη του προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού και των μουσείων του άρθρου 45 που ανήκουν στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα, δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στο εμπόριο μνημείων ή άλλων πολιτιστικών αγαθών. Δεν επιτρέπεται να χορηγούν πιστοποιητικά γνησιότητας ή να προβαίνουν σε εκτίμηση της χρηματικής αξίας τέτοιων αγαθών, παρά μόνο εάν τους ανατεθεί από την προϊστάμενή τους αρχή ή τους ζητηθεί από άλλη δημόσια αρχή» (Ν.3028/2002, άρθρο 32, παρ.12).

² Υπό ορισμένους πρόσθετους όρους, Ν.710/1977 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

³ Κανονισμός Λειτουργίας Σχολών Ξεναγών (ΦΕΚ 1375/Β'/2002), άρθρο 11.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Ειδικότητες αρχαιολόγων και συνεργαζόμενοι επιστήμονες- προσωπικό

A. Κόσσυβα

Γενικές ειδικότητες αρχαιολόγων

- Αρχαιολόγος Προϊστορικής Αρχαιολογίας
- Αρχαιολόγος Κλασικής Αρχαιολογίας
- Αρχαιολόγος Βυζαντινής Αρχαιολογίας
- Αρχαιολόγος Ενάλιας Αρχαιολογίας
- Αρχαιολόγος Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας
- Αρχαιολόγος-Μουσειολόγος
- Αρχαιολόγος-Ιστορικός Τέχνης
- Αρχαιολόγος-οστεολόγος
- Αρχαιοζωολόγος
- Αρχαιοεντομολόγος
- Αρχαιοβοτανολόγος

Θέσεις αρχαιολόγων στο Υπουργείο Πολιτισμού

- Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Διεύθυνσης Εθνικού Αρχείου Μνημείων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορειών Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορειών Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αιγαιακών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Ηπειρωτικών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Θεσσαλικών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Κρητολογικών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Μακεδονικών και Θρακικών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Πελοποννησιακών Σπουδών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορείας Αρχαιοπωλείων και Ιδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Νότιας Ελλάδας
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αθήνας
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Μουσείου Ασιατικής Τέχνης
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Νομισματικού Μουσείου
- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών

- Διευθυντής, Τμηματάρχες και Αρχαιολόγοι Επιγραφικού Μουσείου

Θέσεις αρχαιολόγων ως ακαδημαϊκό προσωπικό σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)

- Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας
 - Αναπληρωτής Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας
 - Επίκουρος καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας
 - Λέκτορας Προϊστορικής Αρχαιολογίας
 - Ειδικός Επιστήμονας Προϊστορικής Αρχαιολογίας
 - Ερευνητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας
-
- Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας
 - Αναπληρωτής Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας
 - Επίκουρος καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας
 - Λέκτορας Κλασικής Αρχαιολογίας
 - Ειδικός Επιστήμονας Κλασικής Αρχαιολογίας
 - Ερευνητής Κλασικής Αρχαιολογίας
-
- Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας
 - Αναπληρωτής Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας
 - Επίκουρος καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας
 - Λέκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας
 - Ειδικός Επιστήμονας Βυζαντινής Αρχαιολογίας
 - Ερευνητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας

Συνεργαζόμενες ειδικότητες επιστημόνων-προσωπικό

- Συντηρητής Αρχαιοτήτων
- Τεχνικός Συντήρησης Αρχαιοτήτων
- Αρχιτέκτονας
- Πολιτικός Μηχανικός
- Τοπογράφος Μηχανικός
- Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
- Μηχανολόγος Μηχανικός
- Χημικός Μηχανικός
- Γεωλόγος
- Παλαιοανθρωπολόγος
- Παλαιοντολόγος
- Χημικός
- Φυσικός
- Σπηλαιολόγος
- Λαογράφος-Εθνολόγος
- Γλύπτης
- Ζωγράφος
- Σχεδιαστής
- Φωτογράφος
- Μαρμαροτεχνίτης
- Εργατοτεχνίτης
- Δύτης
- Φύλακας αρχαιολογικού χώρου
- Φύλακας μουσείου
- Λογιστής
- Γραμματέας
- Οδηγός
- Εργάτης
- Κλητήρας
- Προσωπικό καθαριότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές στην Ελλάδα

A. Κόσσυβα

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται σήμερα δεκαεπτά (17) Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές, που πραγματοποιούν διδακτικό και ερευνητικό έργο, ή Ινστιτούτα που έχουν αποκλειστικά ερευνητική δραστηριότητα. Όλα έχουν έδρα την Αθήνα και λειτουργούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η παλαιότερη σχολή είναι η Γαλλική Σχολή που ιδρύθηκε στα 1846 ενώ η πιο πρόσφατη, το Γεωργιανό Ινστιτούτο Αθηνών, δημιουργήθηκε στα 1997.

Αναλυτικά οι Ξένες Αρχαιολογικές Σχολές που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι:

- Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών (ιδρύθηκε στα 1881)
<http://www.ascsa.edu.gr>
- Αυστραλιανό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1981)
<http://www.aaiia.chass.usyd.edu.au>
- Αυστριακό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1898)
<http://www.oelai.at>
- Βελγική Αρχαιολογική Σχολή εν Ελλάδι (ιδρύθηκε στα 1985)
<http://www.kmkg-mrah.be>
- Βρετανική Σχολή Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1886)
<http://www.bsa.gla.ac.uk>
- Γαλλική Σχολή Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1846)
<http://www.efa.gr>
- Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο (ιδρύθηκε στα 1874)
<http://www.dainst.org>

- Γεωργιανό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1997)
- Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή (ιδρύθηκε στα 1975)
<http://www.unil.ch/esag>
- Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα (ιδρύθηκε στα 1992)
<http://www.diatathens.com>
- Ιρλανδικό Ινστιτούτο Ελληνικών Σπουδών (ιδρύθηκε στα 1995)
<http://www.ucc.ie/ihsa>
- Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή (ιδρύθηκε στα 1909)
<http://www.scuoladiatene.it>
- Καναδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο (ιδρύθηκε στα 1980)
<http://www.caia-icaa.gr>
- Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1989)
<http://www.norwinst.gr>
- Ολλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1984)
<http://www.nia.gr>
- Σουηδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο (ιδρύθηκε στα 1948)
<http://www.sia.gr>
- Φινλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών (ιδρύθηκε στα 1984)
<http://www.finninstitute.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Το Ερωτηματολόγιο

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ

Ερμού 134 -136, 105 53 Αθήνα - τηλ.: 210 32 52 214

www.sea.org.gr

archaeol@otenet.gr

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2007

**Θέμα: «Ανακαλύπτοντας τους αρχαιολόγους της Ευρώπης»
(*Discovering the Archaeologists of Europe*)**

Αξιότιμε κύριε ή κυρία,

Το «Ανακαλύπτοντας τους αρχαιολόγους της Ευρώπης» (*Discovering the Archaeologists of Europe*) είναι ένα ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο στα πλαίσια του προγράμματος Leonardo da Vinci, το οποίο έχει σκοπό να συγκεντρώσει και να επεξεργασθεί πληροφορίες σχετικά με την απασχόληση των αρχαιολόγων⁴ στα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχοντας συγχρόνως την βάση για τεκμηριωμένες στρατηγικές στην προώθηση του επαγγέλματος. Το διεθνές αυτό ερευνητικό έργο έρχεται ύστερα από ανάλογα εθνικά έργα που ανελήφθησαν στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία κατά τα προηγούμενα έτη.

Επικεφαλής της ερευνητικής κοινοπραξίας είναι το **Institute of Field Archaeologists** (IFA), UK, ενώ από πλευράς Ελλάδος εταίρος είναι ο **Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων**, με υπεύθυνο του έργου τον κ. Πάντο Πάντο, επίτιμο Έφορο Αρχαιοτήτων και επίτιμο μέλος του ΣΕΑ. Συμμετέχουν

⁴ Υπό τον όρο «αρχαιολόγος» νοείται στην παρούσα έρευνα για την Ελλάδα ο πτυχιούχος του τμήματος Ιστορίας – Αρχαιολογίας ελληνικού ΑΕΙ (με κατεύθυνση, όπου προβλέπεται, Αρχαιολογία) ή ο πτυχιούχος τμήματος αλλοδαπού ΑΕΙ με αντίστοιχη ειδικότητα, καθώς και ο πτυχιούχος οιοδήποτε τμήματος, εφόσον βάσει νόμου έχει το επαγγελματικό δικαίωμα να εργασθεί ως αρχαιολόγος στην Ελλάδα.

επίσης εταίροι από το Βέλγιο, την Κύπρο, την Τσεχία, την Ιρλανδία, την Ολλανδία, την Σλοβενία και την Γερμανία.

Όλοι οι φορείς, δημόσιοι ή ιδιωτικοί, που απασχολούν αρχαιολόγους στην Ελλάδα παρακαλούνται να συνεισφέρουν στο ερευνητικό αυτό έργο. Ο βασικός σκοπός του έργου είναι η ταύτιση, συλλογή, ποσοτικοποίηση και διάδοση πληροφοριών αγοράς εργασίας στον αρχαιολογικό τομέα, η παροχή σε όσους απασχολούν αρχαιολογικό προσωπικό, είτε είναι δημόσιοι είτε είναι ιδιωτικοί φορείς, εγκύρων και ενημερωμένων πληροφοριών που θα τους βοηθήσουν στους μελλοντικούς σχεδιασμούς και στις οργανωτικές βελτιώσεις και προσαρμογές.

Το έργο περιλαμβάνει:

- Μία γενική εικόνα του συνόλου των απασχολουμένων, ή δυναμένων να απασχοληθούν, αρχαιολόγων στην Ελλάδα, με επισήμανση τυχόν διαφοροποιήσεων
- Πληροφορίες για ανάγκες κατάρτισης, και ελλείμματα ή απουσία δεξιοτήτων
- Λεπτομέρειες για την φύση και την έκταση του αρχαιολογικού τομέα στην Ελλάδα, που θα περιλαμβάνει και αριθμητικά δεδομένα απασχολήσεως σ' αυτόν
- Πληροφορίες για τις υπάρχουσες θέσεις εργασίας, με συμπερίληψη των μεθόδων προσλήψεως και των δυσκολιών στην ανέλιξη της σταδιοδρομίας
- Ζητήματα και τάσεις της αγοράς εργασίας, επενδύσεις σε κατάρτιση, δυνατότητες επιμορφώσεως, κ.α. οικονομικά, επιχειρησιακά και στελεχικά ζητήματα.

Το ερευνητικό έργο απευθύνεται στο σύνολο του αρχαιολογικού επαγγέλματος και αφορά όχι μόνο την επ' αμοιβή εργασία, αλλά και την αμισθί, εθελοντική.

Λεπτομερείς πληροφορίες για το έργο, καθώς και τις εκθέσεις των αποτελεσμάτων προγενεστέρων παρομοίων έργων του IFA και του Ινστιτούτου Αρχαιολόγων Ιρλανδίας, μπορεί να δει κανείς στον ιστότοπο του έργου: www.discovering-archaeologists.eu

Το έργο θα διεξαχθεί με την συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου που έχει διαμορφωθεί για την αναζήτηση των ανωτέρω δεδομένων στην Ελλάδα. Το ερωτηματολόγιο αυτό, είναι διαθέσιμο και σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο του ΣΕΑ: www.sea.org.gr

από όπου μπορεί να το φορτώσει κανείς, να το συμπληρώσει και να το αποστείλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η συμπλήρωση της ηλεκτρονικής μορφής του ερωτηματολογίου θα διευκολύνει την εισαγωγή δεδομένων και είναι προτιμητέα, όπου δυνατόν.

Ένα πλήρες αρχείο όλων των πληροφοριών που θα έχουν ληφθεί θα τηρηθεί στον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων και θα είναι προσβάσιμο είτε διαθέσιμο στους συνεργαζομένους φορείς. Επειδή το έργο στοχεύει στην τομεακή έρευνα, η παρουσίαση των στοιχείων δεν θα παρουσιάζεται κατά συγκεκριμένο φορέα, αλλά κατά τύπο φορέα (κρατική υπηρεσία, ΟΤΑ α΄ ή β΄ βαθμού, ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ, δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ΝΠΙΔ, άλλο), στο σύνολο της χώρας και κατά περιφέρεια.

Προβλέπεται ηλεκτρονική και συμβατική δημοσίευση των αποτελεσμάτων του ερευνητικού αυτού έργου, ενώ περιλήψεις θα δοθούν και σε άλλες συναφείς εκδόσεις. Η πλήρης έκδοση των αποτελεσμάτων θα σταλεί σε όλους τους φορείς που θα έχουν συμπληρώσει και αποστείλει το ερωτηματολόγιο.

Εάν θα χρειασθείτε περαιτέρω βοήθεια ή συμβουλή στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, μη διστάσετε να έλθετε σε επαφή με το/τα πρόσωπο/α που θα αναγράφονται σε αυτό.

Επειδή το τελικό χρονικό όριο για την συγκέντρωση των δεδομένων είναι ο Αύγουστος 2007 θα παρακαλούσαμε για την ταχύτερη το δυνατόν επιστροφή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

Εκφράζοντας εκ των προτέρων τις ευχαριστίες μας.

Ο Πρόεδρος
Δημήτρης Αθανασούλης

Η Γενική Γραμματέας
Αγγελική Κοτταρίδου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥ 2007

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει σχεδιαστεί για να συγκεντρώσει πληροφορίες σχετικά με τους ανθρώπους που εργάζονται ως αρχαιολόγοι στην Ελλάδα σήμερα. Παρακαλούμε συμπληρώστε το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που σχετίζονται με τον φορέα σας κατά το Απρίλιο 2007.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Ο ΦΟΡΕΑΣ

E-mail επικοινωνίας:

01. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

Παρακαλούμε σημειώστε το πεδίο που περιγράφει καλύτερα τη δομή και τον κύριο ρόλο του φορέα σας

ΔΟΜΗ	ΚΥΡΙΟΣ ΡΟΛΟΣ		
	ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ & ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
1. ΥΠ.ΠΟ. & Εποπτευόμενοι φορείς (ΤΑΠ, ΤΔΠΕΑΕ, ΟΠΕΠ)	☐	☐	☐
2. Ο.Τ.Α.	☐	☐	☐
3. Α.Ε.Ι.	☐	☐	☐
4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	☐	☐	☐
5. Ν.Π.Ι.Δ.	☐	☐	☐
6. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	☐	☐	☐

02 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Παρακαλούμε σημειώστε το πεδίο που δηλώνει την έδρα του φορέα σας

ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	☐
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	☐
ΗΠΕΙΡΟΣ	☐
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	☐
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	☐
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	☐
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	☐
ΑΤΤΙΚΗ	☐
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	☐
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	☐
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	☐
ΚΡΗΤΗ	☐

03 ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

.

1. Παρακαλούμε σημειώστε πόσοι αρχαιολόγοι, επ' αμοιβή και εθελοντικά, εργάζονται στον φορέα σας

A. ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ	<input type="text"/>	B. ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ	<input type="text"/>
		Γ. ΣΥΝΟΛΟ	<input type="text"/>

2. Διέφεραν αυτοί οι αριθμοί τον προηγούμενο χρόνο;

A. ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ	<input type="text"/>	B. ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ	<input type="text"/>
---------------	----------------------	--------------	----------------------

3. Αν ναι, παρακαλούμε δηλώστε το μέγιστο και τον ελάχιστο αριθμό αρχαιολόγων, επ' αμοιβή και εθελοντές, που διέθετε ο φορέας σας κατά τον προηγούμενο χρόνο

A. ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΜΕΓΙΣΤΟΣ	<input type="text"/>	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ	<input type="text"/>
B. ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΜΕΓΙΣΤΟΣ	<input type="text"/>	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ	<input type="text"/>

Παρακαλούμε προσδιορίστε πως μεταβλήθηκε ο αριθμός των εργαζόμενων στον οργανισμό σας αρχαιολόγων τα τελευταία χρόνια και πως προβλέπετε να μεταβληθεί στο άμεσο μέλλον.

Παρακαλούμε βεβαιωθείτε ότι περιλαμβάνονται όλοι οι αρχαιολόγοι: μόνιμοι, συμβασιούχοι, ωρομίσθιοι, εθελοντές

04 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ / ΟΦΕΛΗ

•

Όπως προκύπτουν από τη σχέση εργασίας	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
1. ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ (ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ)	☐	☐	☐
2. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	☐	☐	☐
3. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	☐	☐	☐
4. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΕ ΣΧΕΣΗ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ - ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΣ	☐	☐	☐
5. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ (ΕΚΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ) ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	☐	☐	☐
6. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ (ΕΚΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ) ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	☐	☐	☐
7. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ (ΕΚΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ) - ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΣ	☐	☐	☐
8. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	☐	☐	☐
9. ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΑΛΛΟ ΦΟΡΕΑ	☐	☐	☐

05 ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ

•

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
1. Οι μισθοί του φορέα σας συνδέονται με κάποια μισθολογική κλίμακα;	☐	☐	☐

2. Αν ναι, παρακαλούμε σημειώστε τον τύπο μισθολογικής κλίμακας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	☐
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	☐
ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	☐
ΑΛΛΟ (προσδιορίστε)	<input type="text"/>

06 ΣΥΛΛΟΓΟΙ

•

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
1. Υπάρχουν αναγνωρισμένοι σύλλογοι στο εργασιακό περιβάλλον του φορέα σας;	☐	☐	☐

2. Αν ναι, ποιοι σύλλογοι;

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ**

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ ΥΠ.ΠΟ**

ΑΛΛΟ (προσδιορίστε)

07 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
1. Αναγνωρίζετε την ανάγκη εκπαίδευσης/επιμόρφωσης για τα άτομα και τον φορέα ως σύνολο;	☐	☐	☐
2. Προσφέρει ο φορέας δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης για τους επ' αμοιβή εργαζόμενους;	☐	☐	☐
3. Προσφέρει ο φορέας δυνατότητες εκπαίδευσης/επιμόρφωσης ή άλλης ανάπτυξης για τους εθελοντές αρχαιολόγους;	☐	☐	☐

Αν **ναι**, σε μία από τις δύο παραπάνω ερωτήσεις, πως αναπτύσσει ο φορέας το προσωπικό του – σημειώστε όσα είναι σχετικά:

	ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ	ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ
4. - Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εκτός εργασίας (π.χ. εξωτερικά εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά σεμινάρια)	☐	☐
5. - Επίσημη εκπαίδευση/επιμόρφωση εντός εργασίας (π.χ. εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά μαθήματα)	☐	☐
6. - Ανεπίσημη εκτός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. υποστήριξη της ατομικής έρευνας και εκμάθησης)	☐	☐
7. - Ανεπίσημη εντός εργασίας εκπαίδευση/επιμόρφωση (π.χ. συμβουλές)	☐	☐
8. - Εκπαιδευτικές άδειες, άδειες μετεκπαίδευσης, επιδημίες αρχαιολόγων	☐	☐

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ
9. Ο φορέας σας διαθέτει επίσημο εκπαιδευτικό/επιμορφωτικό πρόγραμμα;	☐	☐	☐
10. Ο φορέας σας έχει χρηματοδότηση εκπαίδευσης/επιμόρφωσης;	☐	☐	☐
11. Η χρηματοδότηση της εκπαίδευσης/επιμόρφωσης είναι υπό τον άμεσο έλεγχο του φορέα σας;	☐	☐	☐
12. Καταγράφετε πόσο χρόνο διαθέτουν οι εργαζόμενοι στην εκπαίδευση/επιμόρφωση;	☐	☐	☐
13. Αξιολογείτε επισήμως την επίδραση της εκπαίδευσης στα άτομα;	☐	☐	☐
14. Αξιολογείτε επισήμως την επίδραση της εκπαίδευσης/επιμόρφωσης στο φορέα;	☐	☐	☐

15. Ο φορέας σας χρησιμοποιεί κάποιο σύστημα αξιολόγησης;
16. Ο φορέας σας ενθαρρύνει τα άτομα να εμπλακούν στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση;

08 ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

•

1. Απασχολεί ο φορέας νεοεισερχόμενους στο επάγγελμα; **ΝΑΙ** **ΟΧΙ** **ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ**

Αν ναι:

	πολύ λίγο	λίγο	αρκετά	πάρα πολύ
2. Πόσο εκπαιδεύει ο φορέας τους νεοεισερχόμενους (εισαγωγικά σεμινάρια κλπ.);	☐	☐	☐	☐
3. Πόσο καλά εφοδιασμένοι με δεξιότητες είναι οι νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα;	☐	☐	☐	☐
4. Πόσο ταιριάζουν τα προσφερόμενα μαθήματα στις απαιτήσεις του επαγγέλματος;	☐	☐	☐	☐

09 ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

•

1. Έχει χρησιμοποιήσει ο φορέας σας εξωτερικούς ειδικούς ή συμβούλους κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους για ειδικούς μη αρχαιολογικούς σκοπούς;
Αν ναι, παρακαλούμε σημειώστε σε ποιους τομείς συνέβαλαν στον φορέα σας

management	☐
διαχείριση προγραμμάτων	☐
νέες τεχνολογίες	☐
εργασιακές δεξιότητες	☐
διοίκηση ανθρώπινων πόρων	☐
ξένες γλώσσες	☐
εκπαίδευση/επιμόρφωση	☐
εξυπηρέτηση κοινού	☐
πωλήσεις	☐
συμβουλευτικός ρόλος	☐
άλλο (προσδιορίστε)	<input type="text"/>

2. Έχει χρησιμοποιήσει ο φορέας σας εξωτερικούς ειδικούς ή συμβούλους κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους για τεχνικούς, αρχαιολογικούς σκοπούς;

Αν ναι, παρακαλούμε σημειώστε σε ποιους τομείς συνέβαλαν στον φορέα σας

1. διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένης αρχ. ανασκαφής (π.χ. σε παλαιολιθικά στρώματα)	☐
2. συνεισφορά σε εξειδικευμένη αρχαιολογική ανασκαφή (π.χ. σε παλαιολιθικά στρώματα)	☐
3. διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (εκτός ανασκαφής) αρχ. ερευνών πεδίου (π.χ. γεωφυσική έρευνα υπεδάφους)	☐
4. συνεισφορά σε άλλου είδους (εκτός ανασκαφής) αρχ. έρευνες πεδίου (π.χ. γεωφυσική έρευνα υπεδάφους)	☐
5. διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένων αξιολογήσεων ευρημάτων ανασκαφής	☐
6. συνεισφορά σε εξειδικευμένες αξιολογήσεις ευρημάτων ανασκαφής	☐
7. διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (εκτός ανασκαφής & γεωφυσικής έρευνας) έρευνας πεδίου. Προσδιορίστε	7.
8. συνεισφορά σε άλλου είδους (εκτός ανασκαφής & γεωφυσικής έρευνας) έρευνας πεδίου. Προσδιορίστε	8.
9. οριοθέτηση αρχαιολογικών χώρων	☐
10. έρευνα γραφείου	☐
11. συντήρηση τέχνηργων	☐
12. έρευνα τέχνηργων	☐
13. άλλο (προσδιορίστε)	13.

3. Ποιες μη αρχαιολογικές ειδικές δεξιότητες θεωρείτε ότι αποτελούν προτεραιότητα για την εκπαίδευση/επιμόρφωση των αρχαιολόγων του φορέα σας στα επόμενα δύο χρόνια (παρακαλούμε επιλέξτε ως τρεις)

management	☐
διαχείριση προγραμμάτων	☐
νέες τεχνολογίες	☐
εργασιακές δεξιότητες	☐
διοίκηση ανθρώπινων πόρων	☐
ξένες γλώσσες	☐
εκπαίδευση/επιμόρφωση	☐
εξυπηρέτηση κοινού	☐
πωλήσεις	☐
άλλο (προσδιορίστε)	____

4. Ποιες τεχνικές, αρχαιολογικές δεξιότητες θεωρείτε ότι αποτελούν προτεραιότητα για την εκπαίδευση των αρχαιολόγων του φορέα σας στα επόμενα δύο χρόνια (παρακαλούμε επιλέξτε ως τρεις)

1. διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένης αρχ. ανασκαφής (π.χ. σε παλαιολιθικά στρώματα)	☐
2. συνεισφορά σε εξειδικευμένη αρχαιολογική ανασκαφή (π.χ. σε παλαιολιθικά στρώματα)	☐
3. διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (εκτός ανασκαφής) αρχ. ερευνών πεδίου (π.χ. γεωφυσική έρευνα υπεδάφους)	☐
4. συνεισφορά σε άλλου είδους (εκτός ανασκαφής) αρχ. έρευνες πεδίου (π.χ. γεωφυσική έρευνα υπεδάφους)	☐
5. διεξαγωγή (άμεση) εξειδικευμένων αξιολογήσεων ευρημάτων ανασκαφής	☐
6. συνεισφορά σε εξειδικευμένες αξιολογήσεις ευρημάτων ανασκαφής	☐
7. διεξαγωγή (άμεση) άλλου είδους (εκτός ανασκαφής & γεωφυσικής έρευνας) έρευνας πεδίου. Προσδιορίστε	7.
8. συνεισφορά σε άλλου είδους (εκτός ανασκαφής & γεωφυσικής έρευνας) έρευνας πεδίου. Προσδιορίστε	8.
9. οριοθέτηση αρχαιολογικών χώρων	☐
10. έρευνα γραφείου	☐
11. συντήρηση τέχνηργων	☐
12. έρευνα τέχνηργων	☐
13. άλλο (προσδιορίστε)	13.

10. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	
1. Είστε ενήμεροι για τυχόν επαγγελματικά προσόντα στην αρχαιολογική πρακτική;	☐	☐	☐	
2. Πόση στήριξη θα δίνετε στο προσωπικό για να αποκτήσουν τέτοια προσόντα;	πολύ λίγη ☐	λίγη ☐	μεγάλη ☐	πολύ μεγάλη ☐

11. ΣΧΟΛΙΑ

Αν έχετε περαιτέρω σχόλια για οποιαδήποτε διάσταση του επαγγέλματος του αρχαιολόγου στην Ελλάδα, παρακαλούμε σημειώστε τα εδώ

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ:
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΥ 2007**

Παρακαλούμε συμπληρώστε αυτό το φύλλο για κάθε εργασιακή βαθμίδα (π.χ. στα Α.Ε.Ι. Καθηγητής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Επικουρος Καθηγητής, Λέκτορας, Ειδικοί Επιστήμονες, Στο ΥΠ.ΠΟ. Προϊστάμενος Διεύθυνσης, Προϊστάμενος Τμήματος, Αρχαιολόγος) στον φορέα σας για το προσωπικό των αρχαιολόγων. Σημειώστε ότι ενώ κάθε καταχώρηση συνδέεται με μία ιδιαίτερη εργασιακή βαθμίδα, μπορεί να αφορά σε μεγαλύτερο αριθμό ατόμων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΒΑΘΜΙΔΩΝ

E-mail επικοινωνίας :

01. Τίτλος εργασιακής βαθμίδας

02. Αριθμός ατόμων επ' αμοιβή σε αυτή τη βαθμίδα

03. Αριθμός ατόμων που εργάζονται εθελοντικά σε αυτή τη βαθμίδα

04. Παρακαλούμε προσδιορίστε τον κύριο ρόλο των ατόμων που εργάζονται σε αυτή τη βαθμίδα (σημειώστε μόνο ένα τετράγωνο)

αρχαιολόγος: έρευνα πεδίου

αρχαιολόγος: έρευνα γραφείου / βιβλιοθήκης

αρχαιολόγος: μουσείο και υπηρεσίες επισκεπτών

αρχαιολόγος: εκπαιδευτικές και ακαδημαϊκές υπηρεσίες

05. Αριθμός ατόμων που εργάζονται σε αυτή τη βαθμίδα με βάση την ηλικία και το φύλο

ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ	A	B
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ
1. κάτω των 20 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. 20-29 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. 30-39 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. 40-49 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. 50-59 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. 60 ετών και άνω	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ
	7. κάτω των 20 ετών	<input type="text"/>
8. 20-29 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
9. 30-39 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10. 40-49 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
11. 50-59 ετών	<input type="text"/>	<input type="text"/>
12. 60 ετών και άνω	<input type="text"/>	<input type="text"/>

06. Σύνολο ακαθάριστου μισθού

1. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ 2. ΜΕΓΙΣΤΟΣ 3. ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ

07. Ο μισθός αυτός περιλαμβάνει κάποιο επίδομα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

08. Πόσο;

1. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ 2. ΜΕΓΙΣΤΟΣ 3. ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ

09. Εβδομαδιαίο ωράριο εργασίας (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

ΕΠ' ΑΜΟΙΒΗ

1. ΜΕΙΩΜΕΝΟ (<30 ώρες/εβδ)

2. ΠΛΗΡΕΣ (>30 ώρες/εβδ)

ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

3. ΜΕΙΩΜΕΝΟ (<30 ώρες/εβδ)

4. ΠΛΗΡΕΣ (>30 ώρες/εβδ)

10. Χρονική έκταση απασχόλησης για τους **επ' αμοιβή** αρχαιολόγους (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

1. ως 3 μήνες

2. 3-6 μήνες

3. 6-12 μήνες

4. 12-24 μήνες

5. > 24 μήνες

6. μόνιμη/αορίστου χρόνου

11. Χρονική έκταση απασχόλησης στον φορέα για τους **εθελοντές** αρχαιολόγους (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

1. ως 3 μήνες

2. 3-6 μήνες

3. 6-12 μήνες

4. 12-24 μήνες

5. > 24 μήνες

12. Πόσες από τις **επ' αμοιβή** εργασιακές βαθμίδες χρηματοδοτούνται από τον φορέα ή από οικονομικά προγράμματα (π.χ. ερευνητικά κλπ.); (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

1. φορέας

2. οικονομικό πρόγραμμα

13. Καταβάλλει ο φορέας σας εργοδοτικές εισφορές για τα άτομα που εργάζονται σε αυτή την εργασιακή βαθμίδα; (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

1. ΝΑΙ

2. ΟΧΙ

- 14.** Το περασμένο έτος υπήρξαν ελλείψεις σε αυτή την εργασιακή βαθμίδα που ήταν δύσκολο να καλυφθούν; (βαθμίδα που δεν καλύφθηκε για περισσότερο από έξι μήνες)

ΝΑΙ

ΟΧΙ

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ

- 15.** Πόσα από τα άτομα που εργάζονται σε αυτή τη βαθμίδα έχουν καθένα από τα ακόλουθα προσόντα (γι' αυτούς με πολλαπλά προσόντα σημειώστε μόνο τα ανώτερα)

	A Χώρα απόκτησης	B αρχαιολόγοι επ' αμοιβή	Γ εθελοντές αρχαιολόγοι
1. διδακτορική διατριβή	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. διετές μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. μονοετές μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. πρώτο πτυχίο	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

- 16.** Ποια είναι η εθνική προέλευση των αρχαιολόγων που εργάζονται σε αυτή τη βαθμίδα; (παρακαλούμε συμπληρώστε τον αριθμό ατόμων)

	A αρχαιολόγοι επ' αμοιβή	B εθελοντές αρχαιολόγοι
1. Έλληνες υπήκοοι	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Υπήκοοι κρατών-μέλους της Ε.Ε.	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Αμερικανοί	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Ασιάτες	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Αφρικανοί	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. από την Ωκεανία	<input type="text"/>	<input type="text"/>

- 17.** Πόσοι από τους αρχαιολόγους που εργάζονται σε αυτή τη βαθμίδα είναι άτομα με ειδικές δεξιότητες (ΑΜΕΑ);

1. αρχαιολόγοι επ' αμοιβή

2. εθελοντές αρχαιολόγοι

Βιβλιογραφία

- Aitchison, K, 2008 *Discovering the Archaeologists of Europe: Transnational Report* (online at <http://www.discovering-archaeologists.eu>)
- Aitchison, K, and Edwards, R. 2003 *Archaeology Labour Market Intelligence: Profiling the Profession 2002-03*. Bradford and Reading: CHNTO and IFA.
http://www.archaeologists.net/modules/icontent/inPages/docs/prof/LMI_Report1.pdf
- Χατζηγικολάου Τ. 1999 'Το ICOM και οι επαγγελματίες των μουσείων. Μία πρώτη προσέγγιση', *Αρχαιολογία* 71
- Σύνταγμα της Ελλάδας (ΦΕΚ 85/Α'/18.4.2001)
- Π.Δ. 191 'Όργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού', 2003 (ΦΕΚ 146/13.6.2003)
- Ν. 3028/2002 'Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς' (ΦΕΚ 153/28.6.2002)
- Ν. 3528/2007 'Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν. Π. Δ. Δ. (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας)' (ΦΕΚ 26/Α/9.2.2007)
- Ν. 710/1977 'Περί Ξεναγών' (ΦΕΚ Α 283/1977. 09.27)
- Ν. 3105/2003 'Ασφάλιση Ξεναγών στο ΙΚΑ' (ΦΕΚ 29/Α/10.02.2003)

- Ν. 3549/2007 'Θεσμικό Πλαίσιο για την Ανώτατη Παιδεία' (ΦΕΚ 69/Α/20.3.2007)
- Ν. 2919/2001 'Σύνδεση έρευνας και τεχνολογίας με την παραγωγή και άλλες διατάξεις' (ΦΕΚ 128/Α/2001)
- Ν. 1514/1985 'Ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας' (ΦΕΚ 13/Α/1985)
- Ν. 2643/1998 'Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών και άλλες διατάξεις' (ΦΕΚ 220/Α/28.9.1998)
- Ν. 3554/2007 'Εισοδηματική πολιτική έτους 2007, φορολογικές και άλλες διατάξεις' (ΦΕΚ 80/Α/12.4.2007)
- ICOM, *Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας*
- Πληροφορίες σχετικά με την Αρχαιολογική Νομοθεσία στο:
<http://www.law-archaeology.gr>

